

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KaraKutu

satırarası

evanjelizm

Beyaz Saray'ın Gizli Dini

İSMAİL YURAL

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Karakutu Yayınları: 35

Satırarası: 14

© 2003, Karakutu Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve
Sanat Eserleri Yasası gereğince Karakutu
Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş'ye aittir.

Yayın Yönetmeni: Asya Çağlar

Yayın Koordinatörü: Ümit Belge

Editör: Zeynep Araz

Kapak Tasarım: Osman Turhan

İç Tasarım: Beyhan Karlıklı

Baskı: Melisa Matbaası-İstanbul

ISBN: 975 - 8658 - 41 - 7

1. Baskı: Mayıs 2003

<http://www.karakutuyayinlari.com>

e-mail: karakutu@karakutuyayinlari.com

KaraKutu

Cağaloğlu Yokuşu No: 6-8

Karvar Han Kat: 4 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: (0212) 519 83 74-75-76

Fax: (0212) 519 83 77

EVANJELİZM

BEYAZ SARAY'IN GİZLİ DİNİ

İsmail Vural

[İsmail Vural]

1972 yılında Manisa'da doğdu. İlkokulu Manisa'da, ortaokul ve lise eğitimini de İzmir'de tamamladı. Daha sonra Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü'nü bitirdi.

EVANJELİZM

BEYAZ SARAY'IN GİZLİ DİNİ

KaraKutu

İçindekiler

1. Bölüm:	
Evanjelik Cemaati	9
2. Bölüm:	
Dünyayı Kıyamete mi Sürüklemek İstiyorlar?	21
3. Bölüm:	
Bekledikleri Savaş Armageddon	28
4. Bölüm:	
Evanjelik Görüşün Amerikan Yönetimi Üzerindeki Etkisi	34
5. Bölüm:	
George W. Bush	43
6. Bölüm:	
İsrail Lobisi İle Evanjeliklerin İttifakı	75
7. Bölüm:	
Bir Lafzi Yorum Örneği: Babil Efsanesi... ..	84
8. Bölüm:	
Hıristiyan Siyonizminin Tarihi Serüveni	94
9. Bölüm:	
Amerika'nın Kuruluşunda Cemaatler ve Siyonist Anlayış	104
10. Bölüm:	
Amerika Gerçek İsrail mi?	112
11. Bölüm:	
Hıristiyan Siyonist Örgütler	122

I. Bölüm

Evanjelik Cemaati

Evanjelizm'in anlamı

Evanjelizm'in sözlük anlamı, Kutsal Kitap'a yönelmek, dönmektir. Evanjelizm terimi, farklı protestan grupları tanımlamak için kullanılmaktadır. Kelimenin kaynağı Yunanca iyi haber veya genel olarak 'asıl gerçek' anlamına gelen evangelion'dan gelmektedir. Ayrıca Hz. İsa'nın gerçek öğretisi yerine de kullanılmaktadır. Reform hareketi esnasında Martin Luther kelimeyi, kendi kurduğu Evanjelik Kilise hareketi için uyarlamıştır. Bugün hâlâ Almanya'da Lutheryen Kiliseler için Evanjelik Kilise terimi tercih edilmektedir. İngilizce konuşulan dünyada, Kuzey Atlantik Anglo-Sakson dini geleneğini, 18. ve 19. yüzyılda değiştiren ve farklılaştıran dini hareketler ve mezhepleri ifade eder. Bugün için evanjelizm, Amerika'daki Hristiyan toplumunun tutucu kanadını temsil etmektedir. Bugünkü Evanjelizm'in temelleri, gezgin İngiliz Evanjelik George Whitefield (1715-1770); Methodizm'in kurucusu John Wesley (1703-1791) ve Amerikalı filozof ve teolog Jonathan Edwards (1703-1758) tarafından ortaya atılmıştır diyebiliriz.⁽¹⁾ Bu üç öncü adam, Amerika'nın en büyük iki Protestan mezhebi olan Babtistlerin ve Metodistlerin oluşumun temel taşlarıdır.

Gerçekte 1820'lerde Evanjelik Protestanlık genellikle Birleşik Devletler'deki Hristiyanlık inancı için kullanılan bir terimdir. 19. yüzyıl evanjelizmin iki ayrı koldan ilerlemesine yol açtı. Bir taraftan Charles G. Finney (1792-1875) gibi evanjeliklerin yorumlarıyla Evanjelizm kavramı, Amerikan milletinin dönüştürülmesi-

nin sağlanması ile bir devrimcilik anlamı da taşımaktaydı. Bir taraftan da radikal bir dini teolojik yorumu temsil ediyordu. Aslında bu iki yorum, liberal ve tutucu evanjelizm diye tasnif edilebilir. İç savaş döneminde evanjeliklerin "Cömert İmparatorluk" kavramı, Amerikan toplumunu kadın hareketleri, itidal hareketleri, çeşitli hoşgörü ve cömertlik toplulukları ile dönüştürmeye başlamıştı. Savaş sonrası Amerikan toplumundaki değişim kentleşme, endüstrileşme, yeni entelektüel ve teolojik akımlar ile kuşatılmaya ve bu dönemde o günkü liberal Evanjeliğin Amerikan toplumunda etkisini azaltmıştır. Bu dönemde Protestanlık dışı Hristiyanlardan müteşekkil göçler, Amerikan Protestanlığının mezhep içerisinde kısmen daha muhafazakâr bir forma dönüşmesine yol açmıştı. Evanjelizmin kendisine yeni bir yol haritası yani tutuculuğu seçmeye başladığı dönem de aynı zamana denk gelmektedir. Bugün için de evanjelizm, Amerika'daki Hristiyan toplumunun tutucu kanadını ortaya koymaktadır. 20. yüzyıl başında ABD'de Protestanlar arasında liberaller ve tutucular ayrımı başgöstermiş, tutucular kendilerine önce "fundamentalist" (köktenci) adını vermiş, sonraları da Evanjelikler olarak tanımlanmaya başlamışlardır. 1970'lere kadar evanjeliklerin Demokratları, fakat 1970'li yıllardan sonra Cumhuriyetçilere destek verdiklerini görebiliyoruz. Bu nedenle, Amerika'daki Evanjeliklerin, pek çok yönden, ülkenin kurucusu olan tutucu Protestan mezhebi Püritenlerin bir devamı oldukları söylenebilir.

Evanjelizm'in temeli, muafiyetçilik

1870'lerde Plymouth Kardeşliği (Plymouth Brethern) hareketinin kurucusu John Nelson Darby, Amerika'ya 'dispensationalizm' hakkındaki görüşlerini öğretmek için seyahatler yaptı. Darbyizm veya 'dispensationalism', İncil'i ve dünya tarihini yedi çağa veya Tanrı'nın insanlık hakkındaki takdirini gösteren yedi bölüme ayıran bir doktrindir. Daha detaylı ifade etmek gerekirse, Darby'nin öğretilerine göre, Tanrı, 'Tanrının Krallığı'nı temsil eden göksel insanları, kilisenin karşısında, 'cennet krallığı'nı temsil

eden 'dünyevi' insanlarına (İsrail) farklı ilgi göstermiştir, imtiyazlar vermiştir. Küresel Kilise ile sınırları ve toprağı olan bir Yahudi ülkesi İsrail, İncil'in tanımladığı kıyamet zamanı teolojisi içerisinde birlikte önemli bir rol oynayacaklardır.

Dispensationalism (bu akıma Muafiyetçilik de denmektedir), 19. yüzyılın sonlarına kadar birçok Amerikan kilisesi tarafından kabul görmese de köktenci Pentecostalism hareketi içerisinde önemli bir kilometre taşı oldu. Pentecostalism, ilhamını Darby'den alan gezgin evanjeliklerin ve Charles Parham, William Seymour, ve A. J. Tomlinson gibi İncil öğreticilerinin kıyamet zamanı, alametler, kehanetler ve Kutsal Ruh'un armağanları gibi öğretilerinin harmanlanması ile yeni bir anlayışı somutlaştırdı. Hareket öncüleri bireysel bazda Kansas, Teksas, California, Tennessee ve Kuzey Carolina dağlarında görülmeye başladı. Bu sırada hareketin haberleri ve öğretileri Tanrının Ruh'u'nun yeni bir coşkusu olarak Kuzey Amerika'da ve okyanus ötesinde de duyuldu.

Darby'nin bir müridi olan C.I.Scofield tarafından 1909'da yayımlanan popüler Scofiel Referans İncil'i ile Kitab-ı Mukaddes'i muafiyetçi bakış açısı ile yorumlamış ve Darbyizm'in öğretilerini aktarabileceği geniş bir dinleyici kitlesi bulmuştur. O günlerde yuvarlanan bu teolojik çakıl taşı, 20. yüzyılda İsrail ve Filistin sorununun orta yerinde uluslararası diplomasi çapında değerlendirilebilecek yıldırıcı bir kayaya dönüşmüştür.

1880 ve 1890'lar boyunca muafiyetçiler 'Yeniden Doğuş' için Yahudilerin geri dönüşünü beklerken, Rusya'dan göç eden bazı Yahudiler Filistin'de birkaç yerleşim birimi kurmuştu. 1891'de Chicago iş çevresinden birisi olan evanjelik William E. Blackstone, Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulması için bir açık dilekçe yayımladı. Blackstone'un bu çıkışına, John D. Rockefeller, J. P. Morgan gibi seçkin Amerikan politikacıları ve iş dünyasının öncülerinden oluşan 413 kişi destek verdi. Blackstone'un bu çıkışı Theodore Herzl'in 1896'da bir Yahudi devleti kurulması çağrısı yaptığı 'Yahudi Devleti' adlı küçük kitabını yayımlamasından beş yıl önce gerçekleşmişti. Hristiyan siyonistliğin Filistin'de bir Yahudi devleti veya dini toplum oluşturabilmeleri yönünde siyasi çışının Herzl'in Siyonizm ile eşzamanlı olduğu görülmektedir.

I. Dünya Savaşı (1914-1918) Yahudiler için bir devlet kurma ütopyasına biraz daha yaklaşmalarını sağladı. Bu dönemde İngiliz dışişleri bakanı Lord Balfour kendi adıyla anılan ünlü deklarasyonu hazırladı. Bu deklarasyon, Filistin’de bir Yahudi devleti kurulması yönünde İngiliz hükümetinin arzusunu yansıtıyordu. Balfour da İngiliz başbakanı David Lloyd George gibi muafiyetçi kiliselerde yetişmişti. Balfour deklarasyonu, İngilizlerin Osmanlı’yı Ortadoğu’da mağlup edip Filistin’i kazanması ile taçlandı ve büyüyen muafiyetçi harekete daha fazla cesaret verdi. Muafiyetçilik, bu büyük yıkımı, Tanrının Yahudiler ile ilgili, gelecek planlarını saptırmaya çalışan şeytani bir entrika olarak algıladı. Şimdilerde muafiyetçi anlayışa göre Holocaust, Yahudilerin Filistin toprağına dönmeleri ve Hz.İsa’ya inanmaları için gerekli bir şeytanlıktı.

14 Mayıs 1948’de İsrail devletinin ilânı, muafiyetçi hareket için ilk kehanetlerinin yerine gelmesi anlamına geliyordu. Dünyanın dört bir tarafına dağılmış amaçsız Yahudilerin İncil’de tarif edilen atalarının yurduna dönmeleri ile yeni bir dönem başlıyordu. Haziran 1967’de altı gün savaşları sonunda Yahudilerin Kudüs’ün hepsini ve tarihi Tapınak Dağı’nı ele geçirmesi İsrail devleti ile ilgili kehanetlerin bir kez daha doğrulanması anlamına geliyordu muafiyetçiler için. Artık Yahudi olmayanların egemenliği sona ermişti ve Kudüs tamamıyla Yahudi egemenliği altındaydı. Doğal olarak kıyamet için muafiyetçi teolojinin kehanetleri doğru yolda ilerliyordu.

35 yıl sonra, yani 2000’li yıllarla birlikte İsrailliler Kudüs’ün geri alınışını kutlarken, Filistinliler bunun kederini yaşarken, muafiyetçiler de Armageddon savaşı için geri sayım yapıyor ve Mesih’in yeniden gelişini bekliyorlar. Bu siyah-beyaz dogmatik muafiyetçi anlayış, evanjelik kilisenin İsrail’e desteğini pekiştirmektedir ve Filistin’e uzanan her yardım elini kesmektedir. 21. yüzyıldaki evanjelik hareket, 19. yüzyıldaki muafiyetçilik anlayışından biraz da olsa farklılaşmaktadır. Muafiyetçilik’te bulunan kısmi anti-semitik mantığın bugünlerde azaldığını görmekteyiz.

Ne kadar Evanjelik var?

Evanjelikler hakkında tahmin edilmesi biraz güç konulardan birisi de Amerika çapında ne kadar bağlılarının olduğunu tespit edebilmektir. Birçok evanjelik mezhebin olması, değişik büyük-lüklerde evanjelik yerleşim bölgelerinin bulunması ve hatta evanjelik kilisenin dışında da evanjelik anlayışı taşıyanların varlığı, binlerce bağımsız kilise gibi ortak çatı altında toplanma olmamasından dolayı evanjelik nüfus sağlıklı olarak ortaya çıkarılamamaktadır. Bu nedenle evanjelik nüfusun tespiti için başvurulabilecek en iyi metotlardan birisi de bilimsel araştırmalardır. Tabi evanjelik nüfusun ölçümünü yapabilmek için düzenlenen bu araştırmalar oldukça çetrefilli yapılara sahiptir ve sonuçlarının bir kesinlik arz ettiğini söylemek biraz güçtür. Fakat tahmini bir nüfus oranını ortaya koyabilmektedirler.

1976 yılından bu yana Gallup Şirketi Amerika'da her yıl araştırma yapmaktadır ve bir denek grubuna 'Kendinizi Yeniden Doğuşçu veya Evanjelik Hristiyan olarak tanımlar mısınız?' diye sormaktadır. Araştırmanın ilk başladığı yıl, "evet" diye cevaplayanların oranı % 34. Yıllar ilerledikçe oranın arttığını görüyoruz. Tek istisna 1987-1988 yıllarında Ahlaki Çoğunluk grubunun karıştığı finanssal skandallar döneminde % 33 seviyesine düşmüştür. 1998 yılında, seçim döneminde yapılan büyük propagandalar ile % 47'ye ulaşan bu oran, 2001 yılında yaklaşık % 40'a düşmüş. 11 Eylül 2001'de yaşanan ikiz kulelere uçak çarpması olayından sonra bu oranda artış gözlemlenmektedir. 2002 yılı Gallup araştırmasına göre kendisini evanjelik olarak tanımlayanların oranı % 46'ya çıkmıştır. Amerika tarihinde ilk kez bu oran, Irak savaşı ve Başkan Bush'un 'ilahi misyon' söylemleri ile belki 2003 yılında % 50'yi geçti.

Evanjelikler inanç açısından Yahudiliğe en yakın Hristiyan cemaat diyebiliriz. 1973-1994 arasındaki 21 yıllık sürede klasik Protestan Kiliseleri % 14 ile % 29 arasında cemaat kaybederken (Episcopal Church: % 14; United Methodist Church: % 16; United Church of Christ: % 20; Christian Church: % 29), Kıtab-ı Mukaddes'in lafzi yorumuna ağırlık veren, Scofield İncil'ini referans alan

ve muhafazakâr bir görünüm arzeden Evanjelik kiliseler % 27 ile %111 arasında cemaat kazanmış bulunmaktadır. (Southern Baptist Convention: % 27; Seven Day Adventist: % 63, Mormonlar: % 79; Assemblies of God: % 111 [Yearbook of Amerikan and Canadian Church 1975 ve 1996]). Bugün halihazırda Amerika'da yaklaşık 40 milyon adet Evanjelik yaşamına inanarak inanan insan mevcut. Neredeyse Amerika'nın % 10'unu teşkil eden bu grup, Amerikan yönetimi üzerinde oldukça etkili olagelmıştır.

Aslında Gallup'un yaptığı bu geleneksel araştırmada eksik bir yön var. Gerçekte bir kişinin kendisini Evanjelik olarak tanımlayabilmesi sadece 'yeniden doğuş' kavramına inancı ile sorgulanamaz. Hatta evanjelik misiniz sorusu bile inancını isimlendirmekte zorlanabilecekler için cevaplandırılması zor bir sorudur. Mesele inançları bu doğrultuda olsa bile güneyli Baptilistlerin sadece % 75'i kendilerini tanımlamak için bu terimi kabul ediyorlar. Fakat buna ek olarak şunu söylemek gerekir ki, bu araştırmalar Amerika'nın % 8-9'unu oluşturan Afro-Amerikan Protestanlar hariç tutularak yapılmıştır. Bunların da yaklaşık % 61'i Gallup araştırmalarına göre teolojik olarak evanjelik inancı paylaşırlar. Bütün bu araştırmaları incelediğimizde Amerika nüfusunun yaklaşık % 35'inin evanjeliklerden oluşmakta olduğu sonucunu çıkarabiliriz ki bu da yaklaşık 100 milyon Amerikalı anlamına gelmektedir.

Jerry Falwell'e göre Amerika çapında yaklaşık 200.000 evanjelik din adamı ve 70 milyonun üzerinde evanjelik mevcuttur.

Teolojik altyapıları

Time dergisinin yaptığı bir ankete göre Amerikalılar'ın % 59'u Kitab-ı Mukaddes'in kehanetlerinin yerine geleceğine, aşağı yukarı % 25'i İncil'in 11 Eylül olayını önceden haber verdiğine⁽²⁾ ve % 68'i de şeytanın varlığına⁽³⁾ inanıyormuş.

Evanjelik Protestanlar, Eski Ahit'in; Yahudilerin Tanrı'nın Seçilmiş Halkı olduğu, Kutsal Topraklar'ın Yahudilerin malı olduğu, Yahudilerin Mesih'in gelişi ile birlikte bir dünya egemenliğine ulaşacakları gibi hüküm ve kehanetlerini tamamen kabul ederler. Bu

nedenle de, bu konuda kendileri için en büyük misyonun, Yahudilerin egemenliğine destek olmak olduğunu düşünürler. Bu desteğin en pratik yöntemi, Amerika'nın İsrail'e yaptığı her türlü yardımını desteklemektir.

Grace Halsell, Prophecy and Politics'te, Amerika'daki Evanjelik cemaatlerin, günümüz politik olaylarını Eski Ahit'e göre yorumlamaların ve bu noktadan hareketle İsrail'e destek olmalarını konu edinir. Hal Lindsey, Jerry Falwell, Jimmy Swaggart, Pat Robertson gibi Evanjelik liderlerinin savundukları ve cemaatlerine verdikleri bakış açısını da şöyle özetler: Lindsey, Falwell, Swaggart ve Robertson'ın ve 40 milyonu aşkın Evanjelik fundamentalistin savunduğu inanç sistemi, Kutsal Kitap'ta anlatılan Siyon toprağı ve çağdaş İsrail devleti üzerinde odaklanmaktadır. Bunlar, Eski Ahit'teki tarihsel Siyon toprağı ile çağdaş İsrail Devleti'ni aynı şey saymaktadırlar.⁽⁴⁾

Halsell, Evanjelik cemaatlerin Kutsal Topraklar'a düzenlediğı turlara katılmış, onlarla uzun röportajlar yapmış ve sahip oldukları inanç sistemini ayrıntılı bir biçimde analiz etmiştir. Kitap boyunca vurgulanan en önemli nokta şudur: Hristiyan Eyanjelikler, kendilerini "Tanrı'nın Seçilmiş Halkı" olarak gören, diğer tüm ırklardan üstün olduklarını, onları yönetme hakkına sahip bulunduklarını ve Mesih'in gelişyle birlikte bunu gerçeğe dönüştürüp bir dünya egemenliği elde edeceklerine inanan Yahudilerle tümüyle aynı inanca sahiptirler. Yahudilerin üstün olduklarını kabul etmekte, kendilerini ise onlara destek olmakla yükümlü kişiler olarak görmektedirler. Halsell, Evanjelik cemaatlerinin önde gelen isimlerinden biri olan John Walvoord'un bu konuda kendisine söylediklerini aktarıyor: "Walvoord, bana tüm Evanjeliklerin inandığı şeyi şöyle açıkladı: Tanrı, tüm insanlara aynı şekilde bakmamaktadır. İnsanları iki kategoriye ayırır; Yahudiler ve Yahudi olmayanlar. Tanrı'nın bir dünyevi bir de uhrevi olan iki planı vardır. Dünyevi olan Yahudiler içindir. Uhrevi olan ise yeniden-doğmuş (Evanjelik) Protestanlar içindir. Öteki insanlar, örneğin budistler, Müslümanlar ya da Evanjelik olmayan insanlar, Tanrı için önem taşımazlar".⁽⁵⁾

Bu ilginç inanca göre, Yahudiler Tanrı'nın Seçilmiş Halkı'dır ve onlar için dünya egemenliğini öngören ilahi bir plan hazırlanmıştır. Evanjelikler ise bu plana destek olacaklar ve kendileri için gerçek kurtuluş ahirette gerçekleşecektir. Yahudiler için kurulmuş olan Evanjeliklerin "ilahi" sandıkları bu plan, Yahudilerin Mesih inancından pek de farklı bir şey değildir. Mesih geldiğinde Yahudiler ve onlara destek olan Evanjelikler bir yanda, "Yahudilerin düşmanları", Müslümanlar yahut Katolikler, diğer tarafta yer alacak, iki taraf arasında büyük bir savaş, Armageddon, yaşanacak ve Hz.İsa dünyaya geri dönecek ve O'nun önderliğinde Yahudiler savaşı kazanarak bin yıl sürecek bir dünya egemenliği elde edecektir.

Bir evanjelik prototipi

Grace Halsell, kitabında Evanjeliklerin sahip olduğu bu garip inancın çarpıcı bir örneğini, Georgia'lı bir finans yöneticisi olan "Brad"le yaptığı uzun görüşme ile aktarır (Brad'in soyadı isteği üzerine verilmemiştir). Halsell, Brad'den aldığı cevapların, Amerika'daki 70 milyonu aşkın evanjeliğin sahip olduğu inancı en iyi şekilde özetlediğini söylüyor. Halsell, bu "prototip" Evanjelle olan diyalogunu şöyle aktarıyor:

"Bir gün İsrail'deki kutsal bölgelere düzenlenen bir tur sırasında Brad ile olan sohbetimiz, onun iç geçirerek 'keşke Yahudi doğmuş olsaydım!' demesi ile kesildi. Bunun üzerine, ona Tanrı'nın Yahudilere diğer insanlardan daha farklı bakıp bakmadığına yönelik bir soru sordum. 'Elbette' dedi, Tanrı'nın evreni yaratışını ve sonra özel kutsayışını yalnızca Yahudilere verdiğini söyledi. Bu nedenle, ona göre, Yahudiler diğer insanlardan farklı ve onlardan üstündü. Brad daha sonra tüm Kutsal Topraklar'ın da Tanrı tarafından Yahudilere verildiğini söyledi ve bununla ilgili Eski Ahit ayetlerini gösterdi. Tekvin bölümünün 15. babındaki 18. ayeti de okuyarak 'Mısır nehrinden Fırat'a uzanan tüm toprakların Yahudilere ait olduğunu anlattı.

Daha sonra Brad'e, Eski Ahit'teki antik İsrailoğulları ile bugünkü İsrail Devleti'nin aynı şey olup olmadığını sordum. Şu ce-

vabı verdi: 'Elbette, 3.000 yıl ya da daha da fazla bir süre önce kurulan İbrani milleti ile 1948'de kurulmuş olan Yahudi Devleti tamamen aynı şeydir. Kutsal Kitap, İsrail'in yeniden kurulacağını haber verir ve 1948'de gerçekten de kurulmuştur. Bu, Kutsal Kitap'a olan inancımızı güçlendirir.' ... Brad, insanlığın Yahudiler ve Yahudi-olmayanlar olarak iki ayrı ırka bölündüğü ve Tanrının da her zaman Yahudilerin tarafında olduğu konusunda son derece ısrarlıydı ve yolculuk boyunca beni buna ikna etmeye çalıştı.

Bir defasında aynen şunları söyledi: "Yahudi-olmayan, pagan (putperest) olur; dünyada yalnızca paganlar ve Yahudiler vardır. Ve ben de pagan olmak istemiyorum". Bunun üzerine ona neden kendisinin ve diğer Evanjeliklerin topluca Yahudiliği seçmediklerini sordum, Hristiyan yerine Yahudi olsalar daha rahat etmezler miydi? Bana 'hayır' cevabını verdi, 'Hristiyanlar olarak bizim görevimiz, Yahudilere destek olmak, onlara her hareketlerinde yardım etmek, onlara her hareketlerinde destek olmak'. Bu nedenle Brad, İsrail'in her türlü politikasını desteklemeye kararlıydı. Örneğin İsrail'in Lübnan'ı işgalinin tamamen haklı bir operasyon olduğu düşüncesindeydi. 'Aldıkları Arap toprakları, onlara Tanrı tarafından verilmiş topraklardır' diyor ve ekliyordu, 'daha fazlasını da almalılar'. Ona 'İsrail'in Lübnan işgali Kutsal Kitap'ta yer alıyor mu?' diye sorduğumda da şöyle dedi: 'Evet, bu kehanetin bir parçasıydı'.⁽⁶⁾

Grace Halsell'in aktardığı bu Evanjelik teolojisi, Martin Luther ile başlayan büyük dönüşümün, Hristiyanlık içerisinde Yahudiliği referans alan Püriten anlayışın şüphesiz bir devamıdır. Evanjelikler de tüm bu kehanetleri aynı Yahudilerin yorumladığı gibi yorumlamakta, aynı Yahudiler gibi kehanetlerin gerçekleşmesi ile birlikte Mesih'in geleceğine inanmakta ve bu kehanetleri gerçekleştirmeleri için Yahudilere her türlü desteği vermeleri gerektiğini düşünmektedirler. Grace Halsell, "Brad"ın Mesih'in gelmesi için gereken kehanetlerle ilgili sözlerini şöyle aktarıyor:

Kendisine Mesih'in gelişinden önce neler olması gerektiği sorulduğunda Brad şöyle cevap verdi: 'Birinci şart, Yahudilerin Filistin toprağına dönmeleri, ikinci şart ise burada bir Yahudi devleti kurulmasıdır. İsrail Devleti'nin kurulması ve Yahudilerin kendilerine Tanrı tarafından verilmiş olan topraklara geri dönmesi, biz-

ler için Mesih'in gelişinin çok yakın olduğunu ve Tanrı'nın kutsal planının işlemekte olduğunu açık bir alametiydi. Benim açımdan, İsrail Devleti'nin kurulması, modern tarihin en önemli gelişmesidir, ahir zamanın başladığının açık bir göstergesidir çünkü. Tanrı bize 1967'de bir işaret daha verdi. Bu işaret, Tanrı'nın Yahudilere Araplar karşısında zafer vermesi ve Yahuda ve Samiriye (Batı Şeria) ile Kudüs'ün eski şehir kısmını Yahudilerin egemenliğine sokmasıydı. 2000 yıldır ilk kez Kudüs Yahudiler tarafından kontrol ediliyordu. Bir kez daha Kutsal Kitab'ın kehanetlerinin doğruluğuna inandım.⁽⁷⁾

Brad, Evanjeliklerin tipik bir örneği. Evanjelik cemaat önderleri, başta Falwell olmak üzere, düzenledikleri İsrail turları ile cemaatinin inançlarını saha çalışmaları ile pekiştirmeye çalışıyorlar. Tabi bütün bu seyahatler, görmelerini istediklerini göstermek ile tatbik ediliyor. Zaten belirli bir inanmışlık ile İsrail'i ziyarete gönderilen cemaat üyeleri gördükleri ile inanmışlıkları artarak geri dönüyorlar. Onlara göre Filistinliler birer terörist. Ve Yahudiler siyon yani vaadedilmiş topraklarında yaşamakla devamlı tehdit altındalar.

Evanjelikler, Mesih'in dönüşüne inandıklarından Yahudilere ve Yahudilerin Büyük İsrail'e ulaşmasının önünü açmak için çaba sarfetmek durumundalar. Ancak Evanjeliklerin bu gelişimdeki rolü, doğrudan uygulama ve müdahil olma değil de daha çok "lojistik" destek verme yönündedir. Brad'in, "Hristiyanlar olarak bizim görevimiz, Yahudilere destek olmak, onlara her hareketlerinde yardım etmek, onlara her hareketlerinde destek olmak" derken söylediği gibi Evanjeliklerin misyonu Yahudilere destek olmaktır. Nitekim uzunca bir süredir bu misyonu başarı ile yerine getirmektedirler.

Evanjelikler ve Medya

Birçok önde gelen evanjeliğin (Dobson, Falwell, Robertson, Robinson, vb.) medya ile ilişkilerinin ilerlemesinin 1970lerin sonlarında ve 1980lerin başlarında Dini Hakların (Religious Right) yükselişi ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz. Evanjelikler için medya vazgeçilmez bir propaganda ve aynı zamanda bir gelir kaynağı-

dır. Medyanın evanjelikler arasında yaygın kullanımı ile beraber yeni bir vaizlik şekli ortaya çıkmıştır. Televizyon vaizi evanjeliklerle, Televanjelik denmektedir. Modern zamanların televangelizm dünyası kesinlikle evanjelizmin stilini, teolojisini ve bütün değer yargılarını yansıtmaktadır. Amerikan toplumunda televizyon bağımlılığı yüksektir. Bu bağımlılık en fazla evanjeliklerin işine yaramaktadır. Yaptıkları yayınlar ile cemaatlerine taraftar toplamakta ve insanları muafiyetçi anlayışa yaklaştırmaktadırlar. Aslında evanjelikler bir tek televizyon üzerinde uzmanlaşmış değildirler. Propaganda çalışmaları için broşürler, gazeteler, dergiler, kitaplar ve İncil yayımlayarak basılı medyayı, radyo ve televizyon yayıncılığını ve interneti kullanmaktadırlar. 19. yüzyılın evanjeliklerine göre avantajları şüphesiz radyo ve televizyondur. İlk başlarda sözlü bir gelenek üzerine gelişen evanjelizmin televizyon gibi görüntülü bir sistematik içerisinde yeterince temsil edilemeyeceği görüşü hakimdi. Zamanla bu noktada itiraz edenlerin, elde edilen büyük başarılar gözönüne alındığında, haksız oldukları ortaya çıkmıştır.

Aslında liberal protestanların 1970'lerden önce hiyerarşi içerisinde hakimiyetlerinden dolayı serbest "kamu hizmeti" yayınları liberal görüşleri yansıtmaktaydı. Chicago'dan Paul Rader ve Los Angeles'tan Charles E. Fuller gibi köktenci yayıncılar bu sorunu aşabilmek için kendilerince bağımsız sistemler geliştirdiler. Köktencilerin bu noktada daha gayretkeş olması kendi yayıncılık sistemlerini de geliştirmelerini beraberinde getirdi. Zamanla 1970'lere gelindiğinde serbest pazar içerisinde, liberal protestanlar, radikal evanjeliklerin yayıncılıkta tartışmasız hakimiyetine boyun eğdiler. 1970'lerden bu yana bu yayınlar adeta birer elektronik kilise olarak hizmet vermektedirler.

Bugün Amerika'da evanjeliklere ait kablolu veya havadan yayın yapan birçok televizyon kanalı mevcuttur. Evanjelik liderler bu yayınlar aracılığıyla cemaatlerini genişletmekte ve yönlendirmektedirler.

Bill Clinton'un iki dönem süren Amerika açısından başarılı iktidarından sonra Demokratların adayı Al Gore'un seçimi kazan-

ması beklenirken, evanjeliklerin destek verdiği George W.Bush Amerikan başkanı olmuştu. Şüphesiz Bush'un seçim kazanmasının arkasında evanjelik yayıncılığının da büyük etkisi vardır.

-
- (1) http://www.wheaton.edu/isaie/defining_evangelicalism.html
 - (2) George Bush and Providence, Andrew Austin, 18 March 2003, publiceye.org
 - (3) NICHOLAS D. KRISTOF, God, Satan and the Media, NYT, 4 March 2003
 - (4) Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War, Connecticut: Lawrence Hill & Company, 1986 s. 6 Not. Halsell'in kitabı yazdığı tarih itibariyle 1986'da 40 milyon adet evanjelik rakamını verdiğini belirtelim.
 - (5) Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War, Connecticut: Lawrence Hill & Company, 1986 s. 15
 - (6) Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War, Connecticut: Lawrence Hill & Company, 1986 s. 82-85
 - (7) Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War, Connecticut: Lawrence Hill & Company, 1986 s. 87

2. Bölüm

Dünyayı Kıyamete mi Sürüklemek İstiyorlar?

Amerikan toplumunda, gerek dini inançlardan, gerek dünya sinema endüstrisinin merkezi Hollywood'un beslediği bilinçaltından, gerekse son dönemlerde yaşanan 11 Eylül gibi makro düzeyde büyük olaylardan beslenen kıyamet beklentisi, giderek artmaktadır. Bir de bunlara kıyamete dair genellikle kutsal kitaplardan esinlenen kıyamet kehanetleri eklenince bu beklenti paranoya halini almaya başlamıştır. Kitab-ı Mukaddes'in lafzi yorumuna dayanan Evanjelizm'in 1970'lerden bu yana Amerikan halkı arasında gittikçe daha muteber hale gelmesi şüphesiz bu beklentiye besleyen etkenlerden birisidir.

Time dergisinin haberine göre, birçok ABD'li Hıristiyan, İncil'de dünyanın sonunun nasıl geldiğine ilişkin neler yazdığını merak eder oldu. Tim F. LaHaye ve Jerry B. Jenkins'in İncil'in kıyamete ilişkin bölümlerini konu alarak yazdıkları roman milyonlarca adet sattı.⁽¹⁾

Amerika'nın müstakbel başkan adaylarından birisi olan Lyndon LaRouche bu konuda şunları söylüyor: "Şu anda Amerikan milli güvenliğine en büyük tehdit dışarıdan değil, içeriden gelmektedir. Tehdit aslında psikolojiktir ya da daha iyi deyişle bir psikopatolojik problemdir. Problemin şimdiki odağı da Beyaz Saray'ın kendisidir. Bu gerçeği doğrulayacak delil, duru bir bakışla görülebilir; tıpkı Edgar Allan Poe'nun dedektif hikâyelerinden "Çalınan Mektup"ta olduğu gibi. Daha önemlisi tedavi de apaçıktır. Şimdiki Başkan'ın (George Bush) zihnen gerçek dünyada de-

ğil, kontrol altında bir "başka dünyada" yaşadığını vurgulamak gerekir; yetişkin bir kadının kendine "pembe dizi" tipi bir hayal dünyası ve içinde "sırça köşk" düşlemesi gibi. Hastanın gerçekten kaçışında, gerçek dünyanın kendi "küçük ev"inin dünyasının bir gölgesi olduğu takıntısını bozacak olaylar ortaya çıkmadıkça davranışları normaldir. Aynı "sırça köşk" tipi sendromlar "kontrollü grupların" davranışında da ortaya çıkar; bu gruplar kendi yaratıkları kontrol altındaki psikolojik dünyaları etraflarına bir çeşit zihni duvar örerek korkutucu gerçeklerden kaçır, tıpkı şimdiki (2002) Beyaz Saray ekibinin yaptığı gibi, gerçeklerin histerik yadsınması. Paylaştıkları kuruntu "bizim ekonomik hayat tarzımız" parçalanıyor. "Sırça köşk" fantazisini savunmak için, ekonomik acı gerçekleri "kovmak için" yeni bir Dünya Savaşı çıkarmaya hazırlar, bu seferki "Dünyanın Sonu Savaşı", histerik bir Başkan George W. Bush Jr. tarafından istenen bir savaş.”(2)

11 Eylül olayları, kıyamet paranoyasının yayılmasını hızlandırdığı gibi, Amerikan yönetiminin bu paranoya üzerine militarist bir dış politika tesis etmesine yardımcı oldu. Başkan Bush'un tanımlamaları ile 'şer eksenine karşı savaş', 'iyi ile kötünün savaşı' gibi kavramlar ve savaş ilân edilen coğrafyaların dünya enerji kaynakları ile direkt irtibatı, Amerika'nın meşruluğunu peşinen kabul ettiği dini eksenli söylemleri ile militarist yayılmacılığının üzerini örtmeye maalesef yetmiyor. Amerika'da bulunan 70-80 milyon fundamentalist Hristiyan, Bush'un devlet yönetiminde baş olmasını kabullendikleri kadar 'dini lider' olarak da kabulleniyorlar.

“Liderlerin Tanrı tarafından seçildikleri ve O'nun vekili oldukları inancıyla; hüküm, karar ve hareketlerinin Tanrı adına olduğu kanaati vardır. Düşünce ve kararlarını eleştirmek; Tanrı'nın tercih ve takdirini beğenmemek, ona razı olmamak, dolayısı ile Tanrı'ya karşı gelmek gibi algılanır” (3)

Bush'un birçok konuşmasında kendisini 'ilahi bir misyon'un adamı olarak tanımlamaktadır. Tabi bir de Amerika'nın 'ilahi misyon'un gerçekleştircisi olduğuna medya bombardımanı sayesinde inandırılmış bir radikal kitle de arkasındadır. Amerika dünyaya 'özgürlük', 'demokrasi', vs. götürecektir ve 'ilahi' tebliğini yerine getirecektir. Başkan'ın bunu militarist bir zihniyetle gerçekleştire-

meye çalışması, dünyanın birçok bölgesine özgürlük ve demokrasi adına kan ve gözyaşı götürüyor olması tartışılabilir değildir. Çünkü o 'kaderin adamı'dır. Ve gizli bir el tarafından yönlendirilmektedir. Bu nedenle Amerikalılar'ın 11 Eylül'ü ve arkasında dünyanın bir bölümünde yeşermiş olan Amerika nefretini anlamaları güçtür.

Tehlikeli olan ise, Bush ve ekibinin niyeti ister dünya kaynaklarını ele geçirmek, ister Amerikan hegemonyası esasına dayalı Amerikan yüzyılı projesini ortaya koymak ve militarist bir imparatorluk kurmak olsun arkasında onları 'ilahi bir misyon' algılaması ile destekleyen kamuoyu oluşturan radikal bir kitle mevcut olacaktır. Öyle ki bu kitle, savaşı barışa tercih etmektedir. Dünyada yükselen barış çılgınlıklarını bile Deccal'ın alameti olarak yorumlayabilecek bir inanmışlık içerisinde dirler.

Meselenin bir diğer boyutu da fundamentalist inancın savaşa olan ihtiyacıdır. Savaşın ve gerginliğin olmadığı noktada cepheleşmenin ve radikalleşmenin önü büyük oranda tıkanacaktır. Havarisiz İsa konumuna düşmek istemeyen fundamentalist Hristiyan liderler cemaatleri üzerindeki gerilimi muhafaza etmeye çalışmaktadırlar. Gerilimi yüksek tutmak için en sık başvurulan yollardan birisi de İsrail turlarıdır. Bu turlar Filistin toprakları üzerinde yaşanan dramı göstermekten çok uzaktır. Bu turların amacı katılımcıları birer Judaizer (Yahudi sevicisi) yapmak ve Yahudilerin o topraklarda tutunabilmek için çektikleri sıkıntıları (canlı bombalar) hissetmelerini sağlamak.

Grace Halsell 1986 yılında yayımlanan 'Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War' adlı kitabında bir televizyon hatibi olan Evanjelik James Robison'un şu sözlerine yer veriyor:

"Mesih gelinceye kadar barış asla olmayacak. O'nun yeniden doğuşundan önce barışı vaaz etmek bir dalalettir, Tanrı'nın sözüne karşı gelmektir, Deccallıktır." James Robison sıradan bir vaiz değildir. 1984 yılında Reagan tarafından Cumhuriyetçilerin kongresinde açılış duasını yapmak için davet edilmiştir.

Ortadoğu'daki gerilimin sürdürülmesi, Evanjeliklerin inançlarının doğruluğunu kendilerince ispat edebilmelerinin olanağıdır. Aksî bir durumda inandıklarının koca bir yalan olma ihtimali

ortaya çıkacaktır. Armageddon savaşının gerçekleşebilmesi için Ortadoğu'da tansiyonun düşmemesi gerekmektedir.

Bakın Cumhuriyetçilerden Oklahoma senatörü James Inhofe İsrail-Filistin sorunu hakkında ne diyor: "Bu bir politik savaş değildir. Tanrı'nın sözünün doğru olup olmadığı üzerine bir mücadeledir." (4)

Dünyada Amerika'nın Irak işgaline karşı büyük tepkiler görülürken, Evanjeliklerin bu operasyonu memnuniyetle karşıladığını söyleyebiliriz.

"Bir gün Tirbülasyon ve Vecd gerçekleşecektir. Fakat şu anda perde kapalı ve arkasında aktörler hazırlık yapıyorlar. Bu tıpkı bir adamın gölgesinin yürürken önünde gitmesi gibi bir şey. Gölge o adam değildir, fakat arkadan gelenin habercisidir. Bence bu savaş İncil'in kıyamet zamanı ile ilgili söylediklerinin bir öncü gölgesidir." diyor Edmond-Oklahoma'daki Faith Bible kilisesi vaizi Mark Hitchcock.

Richmon'daki Oak Park kilisesi vaizi ve aynı zamanda End-time (Kıyamet Zamanı) dergisi kurucusu Irvin Baxter, Irak savaşının eldivenle bütünleşen bir el gibi olduğunu söylüyor ve Irak'ın kıyamet alametleri içerisinde anahtar bir rol üstleneceğine inanıyor.

Eski ve Yeni Ahit'in kehanetleri üzerine araştırmalar yapmış Baxter, Irak'a Amerikan müdahalesinden sonra bölgenin karışabileceğini ve teröre destek verdiği ilân edilen bölge ülkelerinin Amerika ile savaş riski ile karşılaşabileceklerini söylüyor. Irak işgalinin, Amerika'nın Birleşmiş Milletler'i yok sayarak hareket etmesinin dünya üzerinde bir kaosa yol açacağını savunan Baxter bunun birçok ülke açısından bir fırsat olarak algılanacağını savunuyor. Mesela Tayvan'ı geri almak isteyen Çin, Keşmir üzerine planlar kuran Hindistan, Rusya'nın Çeçenistan üzerindeki emelleri gibi. Tabi bu sürecin bir III. Dünya Savaşı olacağını ve birçok ülkenin nükleer gücünü kullanarak bir kıyıma gidebileceğini ve mesela İncil'de belirtildiği gibi insanların üçte birinin yani iki milyar insanın ölebileceğini varsayıyor.

Maalesef evanjelikler için iki milyar insanın ölmesi kendi inançlarının doğrulanması anlamına geldiği için aksi yönde en

ufak bir çaba sarf etme düşüncesinde değiller. Tıpkı inançlarının doğrulanması için İsrail'in haksız işgallerine destek verdikleri gibi.

Kıyamet inancına dair bu yorumlar şüpheşiz Eski ve Yeni Ahit'in lafzi yorumlanmasından kaynaklanıyor. Aslında bu yorumlara mesnet teşkil edilen ayetler farklı farklı zamanlarda o günün şartları içerisinde yazılmış cümlelerden ibaret. Mesela en popüler kıyamet zamanı metinlerinden Ezeziel, milattan önce altıncı yüzyıl civarında Babil'de esir düşmüş bir Yahudi din adamı tarafından yazılmış ve onun Yahudilerin İsrail'e geri dönmeleri ve Kutsal Tapınağı inşa etmeleri arzusunu yansıtıyor. Esinlenme bölümü ise 600 yıl sonra Roma imparatorluğu döneminde ön Asya'da kiliseleri kuvvetlendirmeye çalıştığı için baskı gören bir Hristiyan lider tarafından yazılmış.

Halihazırda gelecekte haber veren yorumcular Eski ve Yeni Ahit'ten ayetler alıp onları birleştirerek kendi düşüncelerinin sağlamasını yapacak bir yorum geliştiriyorlar diyor 'In God's Time: The Bible and the Future' adlı kitabın yazarı Profesör Craig Hill (New Testament at Wesley Theological Seminary in Washington, D.C.) ve sözlerini şöyle sürdürüyor: "Olağandışı bir kehanette bulunabilmek için İncil'in yüzeysel yorumunun dışına çıkılmasına müsaade etmiyorlar. İronik olan şeyse doğruyu ararken İncil'i yanlış okumaları"

En problemli noktanın ise yanlış bir kıyamet yaklaşımı sergilemeleri Hill'e göre. "Kıyamet inancının peşinde koşanların birçoğu yaşamlarından memnun değiller ve toplumun gelişmesi için herhangi bir çaba sarfetmiyorlar."

Hill'in de belirttiği gibi bu insanların, insanlığın hayrına bir çaba içerisinde bulunmalarını beklemek hayalperestlik olur. Onlara göre zaten kıyamet kopacaktır ve Tanrı hükümrانlığını kuracaktır. Onların herhangi bir şey için zahmet etmesine gerek yoktur. Bu düşüncenin ortaya çıkardığı kötü noktalardan birisi de bu insanların sorumluluk duygularının kaybolmasıdır. Sorumluluk duygusunu yitirmiş insanların 'savaşa karşı barış' gibi insani duygular beslemelerini bekleyemeyiz.

Son dönemde Gallup'un yaptığı bir araştırma sonucuna göre Amerikan halkının yaklaşık üçte biri de 'Yeniden Doğuş'a ve kıyametin yakın olduğuna inanıyorlarmış.

Mark Hitchcock'a göre büyük istikrarsızlık dönemlerinde geleceğe dair kehanetlere ilgi artıyormuş. O ve onun gibi büyük tribülasyondan önce Mesih'in onları vecde erdireceğine inananların beklentisinin Deccal'ın dünyayı yeniden inşa edilmiş Babil'den yönetmesi olduğunu söylüyor. Bu nedenle Hitchcock, Irak'a müdahalenin kıyamet zamanı için bir katalizör olacağını düşünüyor. Saddam'ın ortadan kaldırılmasıyla Irak'a ambargonun sona ereceğini, petrol kuyularının tam kapasite ile işletileceğini ve Irak'ın (Babil) Deccalın ordusunu toplayabilmesi ve İsrail'e saldırabilmesi için gücüne yeniden kavuşacağını düşünüyor. Böylece sahne Vecd, Armageddon ve Yeniden Doğuş ve diğer olaylar için hazır hale gelecektir.

Alain Joxe Kaos İmparatorluğu adlı kitabında Amerika'nın bilhassa 11 Eylül sonrası taşıdığı halet-i ruhiyeyi şu şekilde özetliyor: "İntikamcı ruh hali, Amerikan ve İsrail halkında ortak özelliktir, öyle ki Amerikan kamuoyunun İsrailleşmesine ya da İsrail kamuoyunun Amerikanlaşmasına mı tanık olmaktadır sorusunu sorabiliriz"(5)

Alain Joxe'a göre "Günümüzde iktidarda olan Amerikan sağı, kendi mantığı içine kapanarak, bir kaos imparatorluğu önermektedir, bu aynı zamanda bir baskı ve çoğul kapanmalar imparatorluğudur. Ötekiler'i tam özgürlüğe ve açılıma kesin davet etmek; onları aynılar olmaya ve zayıfları da gönüllü olarak ölmeye davet etmek demektir- ve eğer direnirlerse, koyun ağıllarında şiddetli bir ölümle karşılaşacaklardır."(6)

Amerika yeni bir imparatorluk tanımı ile karşı karşıyadır. Bu imparatorluğun en belirgin vasfı Fukuyama'nın yücelttiği ve 'Tarihin Sonu' olarak nitelendirdiği 'yüce' Amerikan değerlerini dünyaya dayatmak... Ötekinin varlığına tahammülsüzlük ve başta enerji olmak üzere ötekinin kaynaklarını kazanmak üzerine kurulu, felsefesini de Hristiyan köktendinci referanslardan alan bir yönetim anlayışını yüceltmektedirler. Kısacası Amerika yeni bir militarist din imparatorluğuna dönüşüyor diyebiliriz.

Ortadoğu, Amerika'nın bu süreçte en fazla müdahil olacağı coğrafyalardan birisidir. Büyük İsrail'in kurulabilmesinin önünde şu aşamada iki problem vardır. İsrail'den göçü başlatan Filistin direnişi ve su sorunu. Büyük İsrail için İsrail-Filistin çatışmasının

geçici bir dönem soğutulması ve dikkatlerin bir başka çatışma eksenine kaydırılması gerekmektedir. Bunun yolu da Kuzey Irak'ta bağımsız veya özerk bir Kürt devleti oluşumundan geçmektedir.

İsrail-Filistin çatışmasının soğutulabilmesi için İsrail başkanları Ariel Şaron ve Amerika'daki uzantıları Irak savaşının önlerine tarihi bir fırsat koyduğu inancındadırlar. Yıllar öncesinden üzerinde çalışılan meş'um bir plana göre "Filistin meselesi"nin nihai çözümü; Filistinlilerin tümünün Ürdün'e sürülmesi ve tarihi Filistin topraklarının tümüyle İsrail'e bırakılmasıdır. Irak savaşı eğer Irak'ın bölünmesine yol açarsa, ülkenin güney kısmı Haşimoğullarından birinin –bu muhtemelen Prens Hasan'dır– yönetiminde Ürdün'e verilebilir. Böylelikle bugün Filistin'de yaşayan Filistinliler ve Filistin'in dışında yaşayan mülteciler burada toplanacaktır. Kudüs'ün ise tamamen İsrail'in yönetimine verilmek istendiğini ayrıca zikretmeye gerek yoktur.

-
- (1) ("ABD'yi Kıyamet Korkusu Sardı", Cumhuriyet, 25 Haziran 2002, s. 20.)
 - (2) (Lyndon LaRouche mülakatı, <http://www.yarindergisi.com/kasim02/6-7.htm>)
 - (3) (Dr.Hamdi Kalyoncu, Liderlere Tapınma Psikolojisi, s. 99)
 - (4) (David Corn, Washington editor of The Nation, AlterNet, April 19, 2002)
 - (5) (Alain Joxe, Kaos İmparatorluğu, s. 217)
 - (7) (Alain Joxe, Kaos İmparatorluğu, s. 226)

3. Bölüm

Bekledikleri Savaş Armageddon

Evanjelik Hıristiyanlara göre kıyametin kopmasından önce Hz. İsa yeryüzüne ikinci kez gelecek ve az sayıdaki yeniden doğuşçu Hıristiyan'ın ruhları semaya yükselecek.

Bu inanışlarının kaynağını Thessalonians (4:13-18) bölümünde açıkça görebiliriz: "Mesihin safında olanların üzerine ölüm gelecek, sonra biz hayatta kalanlar hep beraber vecde gelecek gökyüzüne yükseleceğiz Tanrı'ya varmak için."

Onlar göklerdeki rahat yerlerinden aşağıda iyiler ordusunun başındaki Mesih ile kötüler ordusunun başındaki Deccal arasında Armageddon'da (İbranice Megiddo Tepesi anlamına gelmektedir ve İsrail'de Megiddo Ovası mevcuttur) geçen, kanlı kıyamet savaşını temaşa edecekler. Hz. İsa'nın yeryüzüne dönebilmesi ise O'nun gelişini tamamlayacak alametlerin yeryüzünde sahnelenmesine bağlıdır.

Bununla beraber bu Hıristiyan gruplar, kendilerini Armageddon savaşı öncesinde, o zamandaki felaket ve acılardan ayrı tuttukları, kendilerinin muaf tutulduklarına inandıkları için onlar için kullanılan bir başka sıfat ta "muafiyetçi"dir. Hz.İsa'nın dünyaya tekrar geleceğine dair Kitab-ı Mukaddes'ten çıkardıkları yorumdan dolayı onlara 'Yeniden Doğuşçu' da deniliyor.

Kitab-ı Mukaddes'te kehanette bulunulan ve enjaliklerin inandıkları kıyamet öncesi vuku bulacağına inanılan yedi aşama şunlardır:

- 1- Yahudilerin Filistin'e geri dönmeleri.
- 2- Büyük İsrail'in kurulması.

3- İsrailoğulları dahil Dünyanın tüm uluslarına İncil'in vaaz edilmesi.

Evanjeliklerin son yıllarda misyonerlik faaliyetleri hızla artmaktadır. Esasen katolik olan Güney Amerika'da bile Evanjelik kiliseleri ve misyonları kurulmuştur. Güney Amerika ülkelerinde katoliklikten protestan anlayışın radikal kanadı olan evanjelikliğe dönüş yaşanmaktadır. Evanjelik misyonerliğin daha çarpıcı örneğini bugün Irak'ta yaşamaktayız.

İşgal altındaki Irak'ta misyoner faaliyetlerini yürütme görevi iki Amerikalı din örgütüne bırakıldı. Bunlardan biri, George W. Bush ile özel bağları bulunduğu bilinen 'Southern Baptist Kilisesi'; diğeri de Bush'un İncil üzerine yemin ederek başkanlığı devraldığı törende dua eden Franklin Graham adlı papazın "Samaritan's Purse" adlı örgütü...⁽¹⁾

Misyonerler, görev emirlerini İncil'den aldıklarına inanıyorlar. İncil'de, "Bütün uluslardan şâkirtlerin olsun" deniyor; onlar da Hristiyan-olmayanlara uzanarak bu emri yerine getiriyorlar... Misyoner örgütleri, son yıllarda, "10-40 pencere" dedikleri bir formülü uyguluyorlar; İslâm Dünyası'nın bütününü içine alan enlemlerden esinlenerek...⁽²⁾

4- Yedi yıl sürecek olan felaket dönemi (Tribulasyon).

Bu dönemde, Yahudiler ve diğer imanlılar zulüm görecekler.

5- Armageddon savaşı.

Bu dönemde Mesih önderliğindeki iyiler ile Deccal önderliğindeki kötüler savaşıacaklar, ki bu savaşta Yahudilerin üçte ikisinin öleceği varsayılıyor. Tabi bu arada kurmuş oldukları büyük İsrail toprakları da mahvolmuş olacak...

"(Tanrı) gökleri sarsacağım ve yeryüzü yerinden oynayacak... O, kovalanan ceylan gibi olacak... Onlar, herkes kendi halkına dönecek ve herkes kendi ülkesine kaçacak" (İşaya 13: 13-14). Bu ayette göklerin sarsılması ve yeryüzünün yerinden oynaması olarak belirtilen büyük yıkımın bir nükleer savaş olarak yorumlandığını görüyoruz.

"Yere baktım, ve işte, şekilsiz ve boş idi; ve gökler, ve onlar ışığa sahip değillerdi... Çünkü bunun sonucu Tanrı şunu dedi: 'Tüm ülke (İsrail) viran olacak... Bunun için yeryüzü yas tutacak,

ve gökler yukarıda kararacak" (Yeremya Jer. 4: 23-28). Yeryüzünün şekilsiz ve boş olması da bir nükleer felaketten sonra canlıların yok olması ve mevcut varlığın tarumar olması anlamına yorumlanabilmektedir. Yine devamında belirtilen göklerin ışığa sahip olmaması da nükleer felaket sonrası iklim şartlarının değişmesi mahiyetinde algılanmaktadır.

6- Kilise'ye iman edenlerin semaya (Cennet'e) yükseltilmesi (Rapture:Vecd)

7- Hz. İsa'nın ikinci kez dünyaya gelişi.

Hristiyanlara göre İsa Mesih birinci gelişinde hidayet kapısını açmıştır. İkinci gelişinde dünya hakimiyeti kuracaktır ve bu gelişi Nisan ayına denk gelecektir.⁽³⁾

Deccal ve ordusunun yenilmesi ve Mesih'in krallığını kurması. Krallığın başkenti Kudüs olacak. Krallık Yahudiler tarafından yönetilecek. Hz. İsa'nın ilk gelişinde O'na bağlanmayıp yanlış yola düşen Yahudiler bu defa Mesih'e iman edecekler ve Hristiyanlığa dönüş yapacaklar. Bu dönem de rivayet odur ki bir bin yıl daha sürecek. Fakat bu daha çok bir yeniden yaratılış tasviri olarak algılanmaktadır. Yani Mesih'in yeniden doğuşu iman edenlerin de yeniden doğuşunu da beraberinde getirmektedir.

Mesela İşaya bölümünde geçen bir ayete bakalım: "İşte bir sevinç olarak Kudüs'ü yaratıyorum... Onlar inşa edip de başkası oturmayacak... Çocuk yüz yaşında ölecek (yani ömür artmış olacak)... Kurtla kuzu birlikte beslenecek" (İşaya 65: 18-25). Görüldüğü gibi bir başka ayette de mahvolan İsrail toprağının yeniden dirilmesi anlatılmaktadır. Bu daha çok ilahi bir el ile dirilme olduğu için yeniden yaratılış olarak yorumlanılabilmektedir. Yeni 'gökler ve yeryüzü' mevcut kötü düzenin yerini alacaktır.

Evanjelik Hristiyanlar, kıyametin bugünkü neslin üzerine kopacağına inanmaktadırlar. Kıyamet sahnesinin hazırlanması için bir hadisenin yerine gelmesi gerekiyor. Mesela Yahudilerin Filistin'e dönüp İsrail devletini kurmaları, Kudüs'ü başkent yapmaları, Mescid-i Aksa'nın yerine III. Süleyman Mabedi'nin inşa edilmesi, develerin kurban edilmesi gibi. Tüm bunların İncil tarafından öngörüldüğüne, bu çerçevede İsrail devletinin yaptıklarının Tanrı'nın iradesine uygun olduğuna inanılıyor. Yine Evanjelik öğretisine göre kıyamet sahnesinin hazırlanması konusunda İsrail'e

yardım etmek ve kıyametin çabuklaştırılması için ne gerekiyorsa yapmak gerekmektedir. "Tuhaf gelebilir, ama doğru: Yahudilerin yanı sıra İsrail'in en güçlü Amerikan destekçileri Evanjelik Hristiyanlardır -ki bunların çoğu Tanrı'nın Yahudilere tarihi Filistin üzerinde ilahi bir hâkimiyet hakkı tanıdığına kuvvetle inanmaktadır. Şimdiki gibi, İsrail'in dertsiz kaldığı zamanlarda, İsrail-liler Washington üzerinde baskı kurma konusunda, bu güçlü oy bloğunun desteğine güvenmektedirler." (4)

Tabi bu arada Scofield İncil'i yorumundan kaynaklanan kıyamet alametleri inancına inananlar sadece Evanjelikler değil. Protestanların da bir bölümü bu inancı taşımakta ki inananların sayısı Amerika'da ciddi bir potansiyel teşkil etmektedir.

Onlar, Kitab-ı Mukaddes'in bazı bölümlerini, İsrail'deki Megiddo Ovası'nda yapılacak olan son büyük savaşı önceden bildirdiği şeklinde yorumlamaktadırlar. Mezkur savaş Kitab-ı Mukaddes'te İbranice Armageddon diye geçmektedir. Armageddon 'Megiddo Tepesi' anlamına gelmektedir. Yani bu savaş bugünkü İsrail'deki Megiddo Ovası'nda gerçekleşecektir. Armageddon ancak ve ancak Yahudilerin bir millet olarak Vaadedilmiş Topraklar'da (Ki bu topraklar Fırat ve Dicle havzasını da kapsamaktadır) yeniden bir araya gelmelerinden sonra gerçekleşecektir. 'Milenyalist' olarak adlandırılan bu mitsel doktrin diğer bazı kiliseler tarafından da kabul edilmektedir. Milenyalist doktrine göre Kitab-ı Mukaddes'te bu savaşın iki binli yıllarda olacağına dair işaretler bulunmaktadır. Diğer yandan, Mesih bu savaşta gökyüzünden inecek ve Deccal'i Armageddon'da öldürecektir. Bundan sonra krallığını kuracak ve yıllar süren bir barış dönemi başlayacaktır. Fundamentalist Hristiyanların İsrail'e olan yakın ilgileri Mesih'in ikinci kez dünyaya gelişine yol açacak olan bu savaşı bir an önce yerine getirmek için aracı olacaklarına dair inançlarından kaynaklanmaktadır

Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War'da (Politika ve Kehanet: Militan Evanjelikler Nükleer Savaş Yolunda), adından da anlaşıldığı gibi Evanjeliklerin nükleer savaş hesaplarını yoğun olarak vurgular. Bu nükleer savaş, Kitab-ı Mukaddes'te Armageddon olarak adlandırılan savaştır.

Tabi bu savaşta bahsi geçen iki ordunun Eski Ahit'ten kaynaklanan milanyalist yorumlar ışığında mahiyetini araştırmak gerekmektedir. Katolikler zamanında (aslında kısmen de olsa hâlâ devam etmektedir) Protestanları dinsizlikle suçlamışlardır. Bugün bilhassa Evanjelikler arasında büyük bir radikal kesim kendilerini gerçek Hristiyan olarak tanımlamakta ve Papa'nın lideri olduğu katolikleri de dinsizlikle itham etmektedir.

Soğuk savaş döneminde, bilhassa Reagan iktidarında, fundamentalist Hristiyanların zihni yapılarının yönetimler üzerindeki nüfuzunu önceki bölümlerde incelemiştik. O dönem için Sovyetler Birliği'nin kıyamet savaşında Hristiyan-Yahudi siyonist ittifakın karşısında olacak 'şer' gücünün başı olacağı düşüncesi hakimdi. Bilhassa Arap ülkelerinde Sovyetler Birliği'nin nüfuzunun o dönem için kuvvetli olması ve İsrail topraklarının Araplar ile kuşatılmış olması 'şer ittifakı' anlayışını kuvvetlendiriyordu. Bugün gelinen noktada, Evanjelikler arasında 'büyük savaşın' yaklaştığına dair inanç gittikçe kuvvetlenmektedir. Bilhassa 11 Eylül olaylarından sonra ciddi oranda kıyametin yaklaşıp yaklaşmadığı tartışmaları Amerikan toplumunu sarmış bulunmaktadır.

Evanjeliklerin inanışlarına göre Deccal'ın ortaya çıkışı ve ordusunu toplaması bir barış ortamında, barış üzerine gerçekleşecektir. Bugünkü Amerikan yönetiminin Irak işgalini başlatmadan önce dünya kamuoyunda yükselen barış çağrıları, mitingler, gösteriler dünya çapında barış üzerine ciddi bir uzlaşma oluşturmaya başlamıştır. Bu protestoların bilhassa müslüman ülkelerde ve katolik ülkelerde yükselmesi dikkat çekicidir. Papa'nın da bu dönemde Irak sorunu için barış çağrısında bulunması da meselenin bir başka boyutudur. Esasen barış üzerine oluşan bu uzlaşmanın dünyanın geleceği açısından olumlu olduğu da söylenebilir. Fakat bu çabaları Evanjelikler Deccal ordusunun toplanmaya başlaması olarak yorumlamaktadırlar. Onlar için 'şer cephesi', Papa ve temsil ettiği kitle, müslümanlar ve Rusların ittifakı ile ortaya çıkacaktır. Tabi Yahudileri ve Protestanları da Mesih ordusu olarak görmektedirler.

Kitabın Babil efsanesi başlıklı bölümünde anlatıldığı gibi Irak savaşı bir temsildir. Kıyamete giden yolda kilometre taşlarından birisidir. Irak'ın ele geçirilmesi demek Büyük İsrail hedefine bir

adım daha yaklaşılması anlamına gelmektedir. Irak'ın veya İran'ın nükleer yatırımları ve silahları Amerikan yönetimi açısından problem teşkil ederken, dünyanın sayılı nükleer güçlerinden birisi olan İsrail'e karşı, bu konuda birçok BM kararı olmasına rağmen, ses çıkarmamakta ve hatta her yıl yaptığı askeri yardımlar ile desteklemektedir.

Büyük İsrail olarak siyonistlerin hedef aldığı topraklar Nil'den Fırat'a uzanmaktadır. Önümüzdeki süreçte Ortadoğu coğrafyası üzerinde yeni savaşları ve haritaların değişmesini görmemiz uzak ihtimal değildir.

(1) (Taha Kıvanç, Yeni Şafak, 08.04.2003)

(2) (Taha Kıvanç, Yeni Şafak, 08.04.2003)

(3) (Schoeps, Paulus, s. 100)

(4) (Rod Dreher'in yazısı <http://www.nationalreview.com/dreher/dreher040502.asp>)

4. Bölüm

Evanjelik Görüşün Amerikan Yönetimi Üzerindeki Etkisi

Dönemin Amerikan başkanı Jimmy Carter, New Jersey'deki Elisabeth Sinagog'unda yaptığı konuşmada şöyle sesleniyordu: “Sizinle aynı Tanrı'ya saygı duyuyorum. Bizler (baptistler) sizinle aynı Kitab-ı Mukaddes'i inceliyoruz. İsrail'in ayakta kalması siyasete bağlı değildir. Bu ahlaki bir ödevdir.”⁽¹⁾

20. yüzyılın büyük bir bölümünde Amerikan Evanjelizmi bir hareket olarak politika konusunda biraz ketumdu. Hareket mensupları daha çok evanjelizm, misyonu ve sadık bağlı kazandırma çalışmaları üzerinde yoğunlaşmışlardı. 1970'lerde Güneyli Baptist kilisesi mensubu ve tartışılmaz bir şekilde yeniden doğuşuna inanılan Jimmy Carter, Demokratik Parti başkan adayı olduğunda bu görüntü değişmeye başladı. Fakat bu yeni politik hassasiyetin gelişmesi daha çok Ahlaki Çoğunluk (Moral Majority) ve Amerika için İlgili Kadınlar gibi sağcı teşekküllerin ortaya çıkması ile ilerledi. Carter gibi muhafazakâr bir başkanın şemsiyesi altında yeniden yeşermeye başlayan bu yeni “Dini Haklar” hareketi Reagan döneminde önemli bir merhale katederek hem üye sayısını hem de ülke yönetimi üzerindeki nüfuzunu arttırdı. 1970'lerde Evanjeliklerin Amerikan nüfusu içerisindeki oranı %20ler seviyesindeyken son dönemde bu oran, %40-45 gibi yüksek bir orana çıkmış bulunmakta. Amerikan toplumundaki bu muhafazakârlık artışı dinin hayata daha fazla müdahil olmasını beraberinde getirmiştir. 1980 sonrası Hristiyan Koalisyon'u gibi yeni “Dini Haklar” hareketleri türemiştir ve toplumu dönüştürmeye çabalamaktadırlar.

Bu noktada muhafazakârlığa dönüşünün ardındaki nedenleri

irdelemek gerekir. Bunlardan bazıları şunlardır: a) Kültür ve toplum üzerinde pozitif bir dönüşüm sağlama içgüdüğü (Bunun nedenlerinden birisi de muhakkak birçok evanjeliğin Hz.İsa'nın dünyaya tekrar gelişine inançları ve hazır olma istekleridir), b) Kürtaç ve cinsel haklara yönelik inanç baskısı, c) Popüler kültür ve merkez medya yönünden memnuniyetsizlik. Tabi ki bunların üzerinde en önemli neden, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Federal Hükümetin sorumluluklarını ve ilgi alanlarını genişletmesidir ki bunlar daha önce eyaletlerin, yerel yönetimlerin, fertlerin, ailelerin ve kiliselerin nüfuz alanıydı. Bütün 'evanjelik'leri kapsayan üzerinde uzlaşmış bir politik kararlılığın olduğunu söylemek zor. Evanjelik tanımının içine kendilerini liberal veya solcu olarak tanımlayan bir grup insan da dahildir. 1970'lerden önce evanjeliklerin büyük çoğunluğu Demokrat Parti taraftarıydı diyebiliriz. Fakat son otuz yılda güneyli beyazların Cumhuriyetçi Parti tarafına kayması ile dengeler tersine dönmeye başlamıştır. Bilhassa Reagan döneminde Cumhuriyetçi Parti destekçilerinin arttığını gözlemlemektedir. Bugün evanjeliklerin çoğunlukla muhafazakâr ve hatta fundamentalist bir yapıda olduklarını söyleyebiliriz. (2)

Toplum içerisinde muhafazakâr görüşlerin artması doğal olarak o toplum tabanından ya da o toplum tabanına icraatları ile yakın olacak bir yönetim doğurması kaçınılmazdır. Reagan'ın iktidara gelişinin arkasındaki nedenlerden birisi de şüphesiz budur. 1970'lerde Carter'ın önünü açtığı 'Dini Haklar' hareketi, 1980'lerde kendi tabanına yakın bir ismi liderlik koltuğuna taşımıştır. İlk bölümde Evanjelik cemaatinden bahsederken 'Yeniden Doğuş'a inandıklarını ve bunun gerçekleşebilmesi için de olması gereken vakaların ve olayların gerçekleşmesine kendilerince yardımcı olma arzularına değinmiştik. Evanjelik cemaatinin Amerikan yönetimi üzerindeki etkisini anlayabilmek için neyi savunduklarını doğru algılayabilmek gerekir. Bugün Evanjelik Cemaatinin gerek kürtaç, cinsel özgürlük gibi toplumsal konularda muhafazakâr tutumlarını görmekteyiz. Amerikan yönetimi üzerinde bu konularda baskı yapmaktalar. Evanjeliklerin bu konulardaki hassasiyetlerini paylaşan bir başkan şu an Amerika'yı yönetiyor.

Bu toplumsal kaygılarının körüklediği, Amerika'nın doğusundan bu yana ülke halkının bir kısmının genetik yapılarında ta-

şdıkları Hristiyan Siyonist bakış açısı, yönetimler üzerinde nüfuz etme arzusunu arttırmaktadır. Evanjeliklerin çoğunluğunun 'İkinci Doğu'su bekliyor olması ve bunu hızlandırmak adına farikalarının insan eliyle gerçekleştirilmeye çalışılması Amerikan yönetimi üzerinde bir başka baskı unsuru oluşturmaktadır. Evanjelikler Eski Ahit'ten kaynaklanan lafzi yorumlar üzerine bina edilen inanç yapıları ile bilhassa 1970'lerden bu yana İsrail'in en büyük destekçilerinden olmuştur.

Gerek Amerika içerisindeki Yahudi lobisinin gücünden ve çalışmalarından, gerekse siyonizme inanan Hristiyan varlığından dolayı Amerika Birleşik Devletleri her zaman İsrail'in en sağlam destekçisi olmuştur. İsrail'i, işgal ettiği uluslararası kabul edilen sınırların dışındaki bölgelerden vazgeçmesi için hiçbir zaman zorlamamış ve hiçbir zaman Filistin devletinin kurulmasının lüzumunu vurgulamamıştır. Hatta, Amerika İsrail'e kayıtsız şartsız yılda 5-6 milyar dolar vermektedir. Bu miktar başka devletlerin aldığıyla karşılaştırılamayacak kadar yüksektir ve yine başka hiçbir devlet Amerika'nın verdiği parayı İsrail'in yaptığı gibi istediği gibi kullanma özgürlüğüne sahip değildir. İsrail, kurulduğu yıl olan 1949'dan 1996'ya kadar ABD parasal yardımından 62,5 milyar dolar almıştır. (Bir kıyaslama yapmak gerekirse Aşağı-Sahara Afrika, Latin Amerika ve Karayipler'in aynı dönemde ABD parasal yardımından aldığı miktar toplam olarak yaklaşık 62,5 milyar dolardır.) İsrail bu parayı neredeyse tamamen silah satın alma ve geliştirme ve Batı Şeria'daki Yahudi yerleşimcilere para sağlama-ya ayırmaktadır. 1980'lere kadar Amerikan yönetimlerinin İsrail'e parasal destekleri yüz milyon dolarlar ile sınırlıyken, Evanjeliklerin yönetim üzerindeki nüfuzlarının arttığı 1980 sonrası dönemde yıllık milyar dolarlara çıkmıştır.

Amerika'nın dengesiz yardım politikası ve İsrail'in bölgedeki genişlemesini kınamayışı Ortadoğu çatışmasının sürmesine doğrudan yardımcı olmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin bütün üyeleri tarafından 1967 yılında alınan 242 no'lu kararına göre, İsrail dahil Ortadoğu ülkeleri sınırları içinde güvenli bir şekilde var olma hakkına sahiptir ve İsrail, 1967 savaşıyla aldığı bütün toprakları Arap kontrolüne geri vermek zorundadır. Otuz yıl sonra, İsrail bu karara uymadı. Hem İsrail'in hem de

ABD'nin imza attığı BM Antlaşması (Özerk olmayan bölgelere ilişkin deklarasyon) ve Geneva Antlaşması'nda da silah zoruyla girilmiş bölgelerin alıkoyulamayacağı belirtilmiştir. Amerika, 1967'den bu yana parasal yardım politikasıyla İsrail'in uluslararası kanunları çiğnemesini desteklemiştir. Çünkü, Amerika'nın gönderdiği paralar, İsrail hükümeti tarafından Yahudi yerleşimlerini ayakta tutmak ve silahlanmak için kullanılmaktadır. Amerika'nın diplomatik ve finansal desteği olmasaydı İsrail çok daha önceden bu topraklardan geri çekilmeye zorlanırdı.

Evanjeliklere göre, İsrail ve Siyonizm'e kayıtsız şartsız desteğin kaynağı dini kanaatleridir. Genel olarak evanjelik-fundamentalist kilise ya da örgüt liderleri aynı zamanda politik meselelerde de seslerini çokça duyurmaktadırlar. Evanjelik örgütler arasında oldukça etkili olan iki grup, Hristiyan Koalisyonu (Christian Coalition) ve Ahlaki Çoğunluk'tur (Moral Majority). Bu örgütlerin liderleri Pat Robertson, Ralph Reed ve Jerry Falwell, İsrail ve Siyonizme kayıtsız şartsız desteklerini birçok vesile ile dile getirmişlerdir. Fundamentalist liderler kilisenin politik görüşüne sıkı bağlılığı özendirmekte ve bu konuda genellikle de başarılı olmaktadır. Bu örgütler, kendilerine ait birçok televizyon ve radyo yayınlarını ve basılı mecraları ustalıkla propaganda amacıyla kullanılmaktadırlar. Amerika'da seçime katılma oranının % 50 seviyesinde olduğu göz önüne alındığında üyelerini sadaka ile yönlendiren bu grupların seçimler üzerindeki etkisi daha sağlıklı anlaşılabılır. Bu nedenlerden dolayı, Amerika'daki fundamentalist sağcı Hristiyan toplum, seçimlerde kazananların İsrail yanlısı politika izlemelerinde oldukça etkili olmaktadır.

Bir prototip: Reagan

Fundamentalist seçmenin oylarının sayısından daha da önemlisi, fundamentalist liderlerin hükümetlerdeki nüfuzlarını arttırabilmek için yönetimin ve Kongre'nin bizzat içerisinde yer almaya hevesli olmalarıdır. En endişe verici örnek ise bu fundamentalist liderlerin, politik hayatı boyunca Ronald Reagan üzerindeki etkileridir. Birçok yerde Reagan, muafiyetçi teolojiye olan teslimiyetçi ilgisini açıkça ifade etmiştir.

Reagan dönemi Amerikan dış politikasındaki muafiyetçi teolojinin başlıca etkileri şunlardı: İsrail yanlısı politika, nükleer savaş Armageddon için hazırlık ve Kitab-ı Mukaddes'te Deccal güçlerinin lideri olarak yorumlanan Sovyetler Birliği karşıtlığı. Bunların genel itibariyle günümüzde Bush'un dış politikasının şekillenmesinde de önemli unsurlar olarak göze çarptığını söyleyebiliriz. Reagan, Sovyetler Birliği'ni "şeytan imparatorluğu" olarak adlandırıyordu. Soğuk Savaş ve silahlanma yarışı da Reagan döneminde şiddetini arttırmıştı. Bir konuşmasından Reagan, İsrail için şöyle diyordu: "Armageddon işaretlerini gördüğümüz tam şu sıralarda İsrail bel bağlayabileceğimiz tek sağlam demokrasidir."⁽³⁾ Reagan'ın bu sözleri kendisinin muafiyetçi olduğunu ve onun İsrail yanlısı politikasının ardındaki içgüdüğü açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Muafiyetçi liderler Reagan'ın sekiz yıllık başkanlık döneminde dış politikasının şekillenmesinde oldukça etkili olmuşlardır. Esasen Reagan'ı da bunlardan münezzeht tutmamak gerekir.

Grace Halsell, kitabının Reagan: Arming for a Real Armageddon (Reagan: Gerçek Bir Armageddon İçin Silahlanma) başlıklı bölümünde Başkan'ın Armageddon teolojisine olan inancını ve bu inancın onun dış politika anlayışını nasıl şekillendirdiğini anlatmaktadır. Evanjelik bir ailede yetişen Reagan, Evanjelik teolojisinin temelinde yer alan Seçilmiş Halk, Mesih, Vaadedilmiş Toprak gibi kavramlara olan inancında bütün yaşamı boyunca sadık kalmıştır. Halsell, Reagan'ın yakın çevresiyle sık sık bu konuları konuştuğunu ve Eski Ahit'ten ayetler göstererek Armageddon'un ve Mesih'in gelişinin çok yakın olduğundan söz ettiğini yazar. Jerry Falwell ile yakın ilişki içerisinde olan Başkan, bir keresinde ona, "Jerry, sık sık hızla Armageddon'a doğru ilerlediğimizi hissediyorum" demiş. 1980'deki seçim kampanyası sırasında da Evanjelik lider Jim Baker ile sohbeti esnasında, "Armageddon'u görecek olan nesil, bizim neslimizdir" diye inancını açıklamış. Reagan bu konulardaki inançlarını Yahudiler'le de paylaşmaktan da geri kalmamış. 1983 Kasımı'nda AIPAC'in yöneticilerinden Tom Dine'a telefon etmiş, ona Armageddon'la ilgili olarak inandıklarını anlatmış, Eski Ahit'te hikâyeleri anlatılan İbranilerin, bugünkü İsrail'le özdeş olduğunu söylemiş.⁽⁴⁾

Amerikalı Yahudi yazar Robert I. Friedman, *Zealots for Zion* adlı kitabında Reagan'ın söz konusu inançlarına yer vermektedir. Friedman'ın yazdığına göre, Başkan, Beyaz Saray'da bulunduğu 8 yıl boyunca da Armageddon inancına bağlılığını korumuştur. Reagan yönetiminde bulunmuş Robert McFarlane, Başkan'ın anti-füze savunma sistemine olan ilgisinin asıl olarak Armageddon beklentilerinden kaynaklandığını söylemektedir. Frank Carlucci ve Caspar Weinberger ise bir gün Başkan ile nükleer silahların önemi üzerinde konuşurken, ondan Armageddon'la ilgili uzun bir vazo dinlemişler. Reagan, 5 Mayıs 1989'da ise biyografisini yazan Lou Cannon'a, İsrail'in Tapınak Dağı (şu anda üzerinde Mescid-i Aksa'nın bulunduğu, eski Süleyman Tapınağı'nın yeri) üzerindeki egemenliğinin, Armageddon'un yakınlığının önemli bir alameti olduğunu anlatmış.⁽⁵⁾

Reagan'ın bu Evanjelik inançları, onun Ortadoğu politikasını da temelden etkilemiştir. Halsell'in yazdığına göre, Reagan'ın Libya'yı bombalamasının nedenlerinden biri, bu ülkenin yakında Armageddon sırasında İsrail'le savaşacağını düşünmesiymiş. 1985 yılı Ağustos ayında bu konudaki düşüncelerini California senatörü James Mills'e açarak, muharref Tevrat'ın Hezekiel bölümü 38. babında, inkârcı ulusların İsrail'e saldıracağı ve Libya'nın da bunların içinde yer alacağını yazılı olduğunu, bundan dolayı Libya'dan nefret ettiğini anlatmış.⁽⁶⁾

Reagan, yaklaştığına inandığı Armageddon için İsrail'i kesinlikle silahlandırması gerektiğine de inanıyordu. Bu nedenle de Yahudi Devleti'ne yapılan silah yardımını daha da yükseltti ve İsrail'in nükleer programına da destek oldu. Gazeteci James Mills, Başkan'ın pek çok politikasının bu "kutsal" amaca yönelik olduğunu, uyguladığı ekonomik politikalarda bile, Armageddon'u göz önünde bulundurarak, bazı kısıtlamalar yaparak İsrail'e yapılan yardım ve nükleer silahlanmaya daha çok pay ayırdığını söylüyor.⁽⁷⁾

Edward Johnson, *The Journal of Historical Review*'de Reagan'ın Armageddon politikasının arka planını şu şekilde özetliyor: "1971'de bir akşam yemeğinde Reagan, California senatörü James Mills'e her şeyin Armageddon savaşı ve İkinci Doğu için yerli yerinde olduğunu söylemişti." Başkan Jerry Falwell'e Milli

Güvenlik Konseyi'nde brifinglere katılmasına ve ayrıca hem bir yazar hem de Armageddon propagandacısı olan Hal Lindsey'ye üst düzey Pentagon stratejistlerine konuşma yapmasına izin vermişti. "Eğer Mills, Halsell ve diğer gözlemcilerin başkanlık hakkındaki görüşleri doğruysa, Reagan'ın dispensiyonalist senaryo hakkındaki kişisel inançlarının onun askeri, finanssal ve yerel birçok politikasındaki gizemli kadercilik anlayışının kaynağı olduğu açıkça ortaya çıkıyor. Mills'e göre bakış açısı şöyle özetlenebilir: "Milli borçlar için sıkıntılanmanın alemi yok, nasıl olsa yakında Tanrı dünya üzerindeki hükümlerini ortaya koyacak."

Ronald Reagan, Evanjelik anlayışın Amerikan yönetiminde ne kadar etkili olabileceğine ve sadece Amerikan dış politikasının değil bu politikanın doğurduğu sonuçlar itibariyle bilhassa Ortadoğu üzerinde menfi neticeler ortaya çıkarabileceğine açık bir örnektir. Şu anda İsrail'de Likud Partisi lideri olan Benjamin Netanyahu da 1986'daki bir konuşmasında, "Siyonist rüyayı gerçeğe dönüştürmek için yapılan tarihi işbölümü"nden söz etmişti. Şüphesiz bu işbölümünün bir parçasını da bugün Hristiyan siyonizminin bayraktarlığını yapan Evanjelikler oluşturmaktadır. Söz konusu işbölümü, sadece Reagan örneğinde değil sonraki bölümde okuyacağınız gibi George W. Bush yönetimi altında Amerikan devlet mekanizmasının en üst noktalarında bugün de devam etmektedir. Grace Halsell, "Nil ve Fırat nehirleri arasında uzanan tüm Vaadedilmiş Topraklar'ın Yahudilerin egemenliği altına girmesi için her gün dua eden üst düzey Amerikalı hükümet görevlisi"nden söz etmektedir.⁽⁸⁾

Baba Bush zamanında da Amerikan dış politikasının Ortadoğu hedeflerinde en ufak bir sapma yaşanmamıştır. Irak'a karşı o dönemde açılan Körfez Savaşı öteden beri İsrail'i tehdit eder konumda olan Saddam'ın mevcudiyetini zayıflatmıştı ve sonuç İsrail açısından tam olmasa da memnuniyet vericiydi. Baba Bush'un muzaffer komutan olarak girdiği seçimleri kaybetmesinin arkasındaki neden, Amerika'daki İsrail lobisinin ve Hristiyan siyonistlerin desteğini çekmesidir. Çünkü Bush, Körfez Savaşı'nın maliyetini bahane ederek İsrail'e yapılan maddi yardımı azaltma yoluna gitmeye çalışmıştı.

Kendisi bir Protestan olan Bill Clinton da seçildiğinde İsrail'in

istikrarlı bir dostu olacağına dair tatminkâr güvenceler vermişti. 30 Haziran 1992'de Jewish Leadership Council'de yaptığı konuşmada, "Ben ABD ve İsrail arasındaki dostluğun yeniden güçlü bir şekilde kurulmasının önemine inanıyorum ve bunu gönülden istiyorum. Bush hükümeti zamanında bozulan ilişkiler beni gerçekten çok üzmüştür," demişti.

Clinton döneminde, siyonistlerin etkisini anlayabilmek için Ekim 1994'te Washington DC'deki Adath Yisrael sinagogunda hahambaşının yaptığı konuşmaya bakalım: "Amerikan tarihinde ilk kez olarak, artık diasporada yaşadığımız hissine kapılmıyoruz. Çünkü ABD, artık bir goyim (Yahudi-olmayan) hükümeti tarafından yönetilmemektedir; aksine yönetimin her kademesinde, her karar aşamasında Yahudilerin büyük rolü vardır. Bu nedenledir ki, Yahudi şeriatında 'goyim yönetimi' kavramı ile bağlantılı olarak yer alan bazı kurallar, ABD için yenibaştan gözden geçirilmelidir."

Clinton yönetiminin tüm bu İsrail bağlantılarının yanı sıra, bir de Clinton-Hillary çiftinin dini eğilimleri İsrail'le olan ilişkileri açısından önem taşıyordu. Prophecy and Politics'in yazarı Grace Halsell, bir makalesinde, Clinton çiftinin İsrail'e yaptıkları gezi sırasında ortaya koydukları "Hristiyan Siyonist" eğilimlerden söz etmişti. Clinton çiftinin tavırları ilginçti, çünkü Halsell'in vurguladığı gibi her ikisi de "Hristiyan" olan bu ikili, Kutsal Topraklar'a yaptıkları gezi sırasında Filistin topraklarında Hristiyanların inancına göre kutsal sayılan pek çok yer ve mabet olmasına rağmen, bu mekânlardan hiçbirisini ziyaret etmemiş, hiçbir Hristiyan dini törenine katılmamışlardı. Buna karşılık, Clinton çifti, Yahudi dini törenlerine büyük bir içtenlikle katılmışlardı. Başkan, başına kutsal takke kippa'yı geçirmiş ve Kudüs sokaklarında gezmişti. Hillary ise ünlü Ağlama Duvarı'na gitmiş ve Yahudilerde adet olduğu üzere, duvarın taşları arasına üzerine dua yazdığı bir kâğıt parçası sıkıştırmıştı. Her ikisi de "Hristiyan" olan Başkan ve karısı, Hristiyanlık'la ilgilenmeseler de, Yahudiliğin ritüellerini titizlikle uygulamışlardı. Halsell, bu ilginç durumla ilgili olarak Amerika'daki Hristiyan otoritelerinden Dale Crowley ile konuşmuş ve ondan, "Bu, İsraillilerin Amerikan politikasını nasıl kontrol ettiklerinin bir göstergesidir yalnızca," cevabını almıştı.

Halsell, Clinton çiftinin bu tavrının, onların da Reagan,

Jerry Falwell ve benzeri Evanjelikler gibi "İsrail kültü"nü dini inançlarının en tepesine yerleştirmiş olmalarından kaynaklandığını söylüyor ve ekliyor; "Clinton da, diğer tüm Hristiyan Siyonistler gibi İsrail'i tarihin geçmişin, bugünün ve geleceğin merkezine yerleştirmektedir."⁽⁹⁾

Bugün geldiğimiz noktada Bush yönetiminin Evanjeliklere Reagan yönetiminden daha yakın durduğunu söyleyebiliriz. Kendisi de bir Hristiyan olan Edward Said, *Le Monde Diplomatique*'de yazdığı makalede bugünkü durumu şu sözleri ile özetliyor: "Ne var ki, liberal şahinlerin özellikle görmezden geldiği şey, (sarhoşluk ve kendinden başka doğru tanımama konusunda İslami aşırıcılıktan pek farkı olmayan) Hristiyan sağ ve onun bugün Amerika'daki yaygın ve su götürmez etkinliğidir. Bu zihniyetin taşıdığı özellikler, büyük oranda Eski Ahit kaynaklarından türüyor ve yakın müttefiki İsrail'inkilerle büyük benzerlik gösteriyor. İsrail'in, etkili neo-muhafazakâr Amerikalı destekçileriyle, Hristiyan aşırılıkçılar arasındaki tuhaf ittifak, ikincisinin Siyonizmi, Mesih'in İkinci Gelişinin yolunu hazırlamak için bütün Yahudileri Kutsal Topraklara toplamanın bir yolu olarak desteklemesidir; bu noktada Yahudiler ya Hristiyanlığa dönmek veya yok olmak durumunda. Kanlı ve azgın antisemitik teleolojilere nadiren atıfta bulunuluyor, İsrail yanlısı Yahudi sıra neferleri ise bunları ağızına bile almıyor."⁽¹⁰⁾

Evanjeliklerin ve bilhassa muafiyeci anlayışın Bush yönetimini nasıl bir maceraya sürüklediğini ayrı bir başlık olarak ele alacağız.

-
- (1) Time, 21 Haziran 1976
 - (2) http://www.wheaton.edu/isae/defining_evangelicalism.html
 - (3) Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s. 47
 - (4) Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s. 47-48
 - (5) I. Friedman, *Zealots for Zion: Inside Israel's West Bank Settlement Movement*, 1.b., New York: Random House, 1992, s. 151
 - (6) Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s. 5
 - (7) Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s. 50
 - (8) Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s. 10
 - (9) Grace Halsell, "The Clintons: American Hostages in the Holy land", *Washington Report on Middle East Affairs*, Ocak/Şubat 1995
 - (10) Amerika'ya Bakmak ve Görmek, Edward Said, *Le Monde Diplomatique*'nin Mart 2003 sayısı

5. Bölüm

George W. Bush

Biyografisi

George W. Bush, eski ABD başkanlarından George Bush'un oğlu. Beyaz Saray'ın yabancıları olduğu söylenemez. Bushlar başkanlık koltuğuna oturan ikinci baba-oğul oldular. Bundan önceki baba-oğul başkanlar, Adams ailesinden çıkmıştı. John Adams 1797-1801 tarihleri arasında ABD'yi yönetti. Oğlu John Quincy Adams ise 1825-1829 arasında ABD'ye başkanlık yaptı.

George W. Bush tam bir Teksaslı. "Babasının oğlu" değil. Karakteri babasından farklılıklar gösteriyor. Babasına son derece hürmetkâr ancak "birinin oğlu" rolünü oynamamak için çok büyük çaba ve özen gösteriyor; 'kendisi' olmaya çalışıyor. Ancak hayatının ilk dönemlerinde babasının izinden yürümeyi tercih etmiş.

Babası gibi Andover ve Yale'de okumuş. Avcı uçağı pilotu olmuş. Petrol işiyle uğraşmış ve şimdi de başkanlık koltuğunda. Birçok konuda babasının gölgesinde kalmış durumda. Bir istisna hariç, o da politika.

George W.'nin insanlarla, babasından daha iyi, daha sıcak ilişkiler kurabildiği söyleniyor. En azından Teksaslılar söz konusu olduğunda bu böyle. Babası Teksas'tan katıldığı iki senato seçimini de kaybetmişti zamanında. Ama George W., Teksas'a iki kez vali seçilmeyi başardı. Babasının Teksas'a özgü değerlere yakın davranmaya çalışmasının arkasında bir samimiyetsizlik hissedilirken George W.'nin doğallığı, takdir ve dolayısı ile oy topluyor.

Esasında baba Bush istediği zaman çok usta bir politikacı

olabiliyor. George W., babasından öğrendiği sadakat ve haysiyet gibi değerlerin temel özelliklerine yine babasından öğrendiği hoşgörüyü, dinlerken sabırlı olmayı, sivri espriler yapmayı da ekleyerek bir politikacı olma yolunda epey yol katetti. Babasından aldığı en önemli özelliği ise şüphesiz kendini sevdirmeyi bilmesi.

Baba-oğul arasında her şeye rağmen ciddi farklar da var. Köken olarak farklı coğrafyalardan değil ama farklı dönemlerden geliyorlar. Baba Bush, beyaz Anglo-Sakson protestanların hakim olduğu 30'lu ve 40'lı yılların insanı. WASP olarak da bilinen bu toplumsal tabaka, o yıllarda en güçlü dönemlerini yaşıyordu. Değerleri sarsılmayacak kadar sağlamdı.

Baba Bush, 1986'da İranganate skandalının yaşandığı günlerde annesine yazdığı bir mektupta, WASP değerlerine bağlılığını şu sözlerle dile getiriyordu: "Zor günler yaşıyoruz. Bu zor günlerde babanın ve senin bana öğrettiklerini daha bir yürekten uygulamaya çalışıyorum. Bana hep derdiniz ki 'Doğruyu söyle. İnsanlarda kabahat arama. Güçlü ol. Elinden gelenin en iyisini yap. Çok çalış. Bağışlamayı bil. Yoldan ayrılma...'" George W., daha huzursuz bir dönemde büyüdü.

Gençlik Yılları

WASP'ın gücünü ve etkinliğini yitirmeye başladığı, toplumsal seferberlik karşısında silinmeye yüz tuttuğu bir dönemdi onun gençlik yılları. Baba Bush'un çocukluk idolü, yazar Owen Johnson'un "Stover at Yale" adlı kitabındaki futbol yıldızı Dink Stover idi. George W.'ün zamanında ise bir anti-kahraman ortalığı kırıp geçiyordu. J.D. Salinger'ın "A Catcher in the Rye" adlı romanındaki sarkastik ve ihtilalci kahraman Holden Caulfield idi ergenlerin gözdesi.

Savaşla ilgili tecrübeleri de hayli farklı baba ile oğulun. Baba Bush, ülkesinde "İyi Savaş" olarak da bilinen 2. Dünya Savaşı'na avcı uçağı pilotu olarak katıldı. Üstelik bir de cesaret madalyası aldı. Oğul Bush ise Vietnam'a gitmek konusunda isteksizdi. Onun yerine National Guard'a girerek, New York Times yazarı Maureen Dowd'un alaycı ifadesi ile "Teksas'ı Oklahoma'ya karşı savunmayı" tercih etti.

Baba Bush, sivri esprilerden hoşlanan biri. Dink Stover kadar saf biri de değil. George W. ise Holden Caulfield kadar yabancılaşmış bir insan olmadı hiçbir zaman. Dinine sıkı bağlarla bağlı olması onu babasından ayıran bir diğer özellik. Kendini, anti-elitist olarak tanımlıyor. Yani elit tabakanın karşısında biri olarak görüyor.

Sıradan vatandaş hitap etmek konusunda kimi zaman bir hayli beceriksiz olabilen ancak hep belli bir mesafede durmayı tercih eden babasına kıyasla, daha becerikli bir yapıya sahip. Karakterini oluşturan özellikler, ailesi ile arasındaki sevgiye dayanan ilişkinin yanı sıra, 15 yaşına kadar yaşadığı Teksas'ın özgün renkleri ve bundan sonraki 13 senenin 9'unu geçirdiği 3 okul, Andover, Yale ve Harvard tarafından çizilmiş.

Daha 7 yaşında bir çocukken 3 yaşındaki kızkardeşi Robin'in kanserden ölümünü yaşamış. Bu zor günlerinde, küçük yaşına karşın annesine bütün gücü ile destek olmaya çalışmış. Annesi Barbara Bush, kızının ölümünden bir sene sonra, arkadaşları ile oynayan George W.'un bir gün arkadaşlarına şöyle dediğini duymuş. "Annemin yanına gitmeliyim. O kadar mutsuz ki. Onun yanında olmalıyım."

Bayan Bush için büyük oğlu, her zaman ilgi isteyen duyarlı bir evlat. Anılarında oğlu ile ilgili olarak şunları yazıyor: "Annem, George W.'un yanında olmayı hiç istemediğini söylerdi hep. Çünkü, ne zaman gözlerini ondan ayırsa George W. mahzunlaşıyor-muş." Robin'in ölümünü kardeşleri arasında en şiddetli şekilde hisseden George W. oldu. Diğer kardeşleri bu trajik olayı anlayamayacak kadar küçüktüler çünkü. Bu olay sonrasında annesi ile arasında doğan o çok sıkı bağ her zaman gücünü korudu; asla gevşemedi.

George W.'un Andover'daki günleri çok rahat geçmedi. Okulunu, 'karanlık, soğuk, ıssız ve zor bir yer' olarak tanımlıyordu. Kendisini fazlasıyla yalnız hissediyordu. Basketbol ve beysbol takımlarındaki iyi oyunculuğu, bu yalnızlığının derinleşmesine engel olan unsurlardı. Babası, aynı okulda okuduğu günlerde "En İyi Arkadaş" seçilmişti. George W., asla babası gibi olamayacağını iyi biliyordu. Ama onun başka özellikleri vardı. Annesi, eşi sık sık iş seyahatlerine çıkmak zorunda kalan bir adamla evliydi.

Beş çocuklu bir ailenin neredeyse tüm yükü onun üzerindey-

di. Bu ağır yükü başa çıkabilmek için nükteli, esprili bir tarz geliştirmişti Bayan Bush. George W., annesinde gördüğü bu tavrı, güçlükler karşısında mücadele etme yöntemi olarak benimsedi. Nükteli, iğneli konuşmaları nedeniyle kendisine Andover'de "Lip" (dudak) lakabı takılmıştı. Bu okuldaki son senesinde George W., okulun amigo ekibinin başı oldu.

Teksas'ta bu işi ponpon kızlar yapardı ve bir Teksaslı'ya bunu anlatabilmesi çok zordu. Ekip başı olan George W. orada şovmenlik yapmayı öğrendi. Babasının aksine gösterişten, cakadan ürkmüyordu. Böylece "ıssız" diye tarif ettiği okulundan popüler biri olarak mezun olmayı başardı. 1964 yılında Yale Üniversitesi'ne başladığında etrafındaki tek tük radikal hareketlerin farkında bile değildi.

Vietnam'ın gölgesinde üniversite dönemi

Ancak, Vietnam Savaşı'nın da etkisi ile radikal ideolojiler zamanla güçlenince George W. de bunlara kayıtsız kalamadı. Söz konusu akımların önde gelen isimlerinden biri oldu. Bugün Yale ile ilgili düşünceleri sorulduğunda George W. o döneme ait negatif hiçbir şey hatırlamadığını söylüyor. Ancak, düşüncelerine, vizyonuna bakıldığında ciddi bir etkilenme olduğu açıkça görülebiliyor. Yale öğrencileri Vietnam Savaşı'na katılmak konusunda pek girişken değillerdi.

O günlerde moda olan ifadeyle, motosiklet kazalarında ölen Yale öğrencilerinin sayısı, Vietnam'da ölen öğrencilerden çok daha azdı. Küçük George, zor bir karar vermek durumunda kalmıştı. Onaylamadığı bir savaşa katılmak istemiyor ama politika dünyasında çok aktif bir dönem yaşayan babasını mahcup etmekten de çekiniyordu. Teksas National Guard'a katılarak bu meseleyi çözmeyi başardı. Babası, kendisi ile ilgili bir hoşnutsuzluk duyması durumunda asla bağırıp çağırmazdı. "Beni düş kırıklığına uğrattın" gibi bir söz, bir bakış, George W.'un üzerinde gerekli etkiyi yapmaya yeterdi. Ama herşeye karşın babası ona annesinden daha fazla güveniyordu.

Ehliyetini aldığı anda Teksas'tan Maine'e gitmesine babası izin verirken annesi şiddetle karşı çıkmıştı. Tüm çocuklar için durum

aynıydı. Bayan Bush, bundan "Bizim çocuklar, babalarının kendilerine güvendiğini ama annelerinin aynı güveni duymadığını bilirler" diyor gülerek.

- Hayatını kendi bildiği gibi şekillendirmek isteyen George W., Harvard Üniversitesi, İktisat Fakültesi'ne kayıt oldu. Harvard'ta bir köylü gibi yaşıyordu. Pilot montu ile dolaşıyor, kovboy çizmeleri giyiyor, tütün çiğneyip kâğıttan hokkalara tükürüyordu. Ama öz disiplin ile ilgili ilk işaretleri de o sıralarda vermeye başladı. İnsan Örgütlemesi ve Davranışı dersi en sevdiği derslerden biriydi. Ponpon çocuk günlerinde uygulamalı olarak öğrendiği bazı prensiplerin şimdi akademik derslerini alma şansı bulmuştu.

Burada aldığı eğitim ile gelecekteki yönetim kurulu başkanlıkları için ihtiyaç duyacağı besini temin etti George W. Bush. Okuldan sonra kendini bir boşluk içinde buldu. Aslında bir amacı vardı ama çevresi onu bu amaçtan uzak durmasına neden oluyordu. Babası gibi siyasetçi olmak istiyordu.

Evliliği ve dine dönüşü

1978'de Temsilciler Meclisi seçimlerine girmesine kimse engel olamadı. Az bir farkla, okul arkadaşı Kent Hance'e karşı girdiği seçimi kaybetti.

Bu sıralarda, hayatında istikrar arayan George W., Laura adlı bir kütüphaneci kızla hayatını birleştirdi. Kendinden emin, sakin bu genç kız onu dine yakınlığa taşıyan kişi oldu. Düzenli olarak kiliseye gitmeye başladı. Babasını hoşnut edecek hareketlerden hiç vazgeçmedi. İçkiyi bırakmasına neden olan bir unsur da ailesini ve özellikle de babasını mutlu etme isteği idi.

Çünkü bir keresinde, epey alkol aldığı resmi bir akşam yemeğinde, yanındaki evli bir kadına, "50'sinden sonra seks nasıl bir şey?" gibi utanç verici bir soru sormuştu.

George W. Bush Beyaz Saray'da olmasını ilahi takdire bağlıyor ve içki müptelalığı ile ilgili şu ifşaatı yapıyor: "Bildığınız gibi alkol problemim vardı. Şu anda Oval Ofis'te olmak yerine Teksa'ta bir barda olabilirdim. Bir barda değil de Oval Ofis'te olmamın tek bir nedeni var. Dinimi buldum. Tanrı'yı buldum. Burada olabilmem duanın gücüne bağlı."

1987'de babası, başkanlık seçimi kampanyasını başlattığında eşini de alarak Washington'a gitmiş ve babasına yardımcı olmuştu. Baba Bush, oğlunun yaşamını daha istikrarlı bir çizgide sürdürmesini istiyor ama doğru yolu kendi başına bulmasını bekliyordu.

Her başarısı ile büyük gurur duyuyordu. Oğlunun başkanlık seçimi için hazırlanan filmde kendisine oğlu ile gurur duyup duymadığı sorulduğunda gözleri doldu, ağlamaya başladı. Kendisini toparlayıncaya kadar çekime ara verildi. Vali seçildiği gün babasından aldığı kol düğmeleri onu da ağlatmıştı. Bu kol düğmeleri baba Bush'a, başkan seçildiğinde kendi babası tarafından armağan edilen kol düğmeleri idi.

Oğul Bush da şimdi, bir zamanlar babasının oturduğu koltuğa oturuyor. Buralara gelmesindeki en büyük yardımcısının inancı, sezgileri ve çevresindeki yetenekli insanlar olduğunu söylüyor.⁽¹⁾

Sahip olduğu inanç dünyası

George W. Bush, kendisinin de belirttiği gibi 'koyu' bir Hristiyan ve Hristiyanlığın Protestan mezhebinin bir alt kolu olan Evanjeliklerden. Newsweek dergisi, George W. Bush'un, her sabah düzenli olarak başta İncil ve 'En Yüce İçin Yapabileceğim Azami Şey' adlı kitap olmak üzere bazı dini kitaplar okuduğunu yazdı. 'En Yüce İçin Yapabileceğim Azami Şey' kitabının yazarı, Mısır'da Osmanlı'ya karşı savaşanlara İncil götürürken ölen Baptist vaiz Oswald Chambers. Mevcut başkan ve başkanlık makamı modern zamanların en din eksenli olanı Newsweek dergisine göre.

ABD Başkanı Bush ile birlikte ABD'nin bugün, Tanrı'nın Amerikan politikasının kalbinde olduğu en yoğun dönemi yaşadığını belirten Financial Times gazetesinin 4 Ocak 2003 tarihli sayısında, Washington muhabiri James Harting, Bush Hristiyan dostlarına her sabah güne diz çöküp, dua ederek başladığını söylüyor. George W. Bush'un göreve başladıktan sonraki ilk kararnamelelerinden birisi, "ulusal dua etme ve nefis ile mücadele günü" ilân etmek olmuştur.

Bush, her gün İncil'den bir pasaj okuduğunu ve özellikle en çok etkilendiği Hristiyan mütefekkir İskoç asıllı Oswald Cham-

bers ile kendisiyle birlikte çok popüler olan din adamı Evanjelist Billy Graham'in eserlerini her gün okuduğunu söylüyor. ABD Başkanı Bush, 39 yaşında iken papaz Billy Graham ile tanıştığını ve onun sohbetinden çok etkilenecek alkoliklik sorununu yendiğini belirtiyor.

ABD Başkanı Bush, başkanlık seçimleri kampanyasındaki bir konuşmasında, hayatındaki en önemli siyasi filozofun Hazreti İsa olduğunu, O'nun kendisinin kalbini değiştirdiğini söylüyordu. Başkan olduktan sonra, inancını başkanlıktaki icraatına yansıttı. Başkan Bush'un konuşma yazarı Michael Gerson, köktendinci bir Hristiyan ve Başkan'ın konuşmalarında sıkça İncil'den alıntılara yer veriyor. Amerikan Başkanları'nın hemen hepsi kendilerine göre inançlı olmuşlardır. ABD, dindar göçmenler ülkesidir. ABD Anayasası'nda farklı inançlardan gelen göçmenlere inanç özgürlüğü geniş bir şekilde tanınmıştır. Fakat Amerikan halkının çoğunluğunun Hristiyan ve özellikle de Protestan olduğu da bir gerçektir.

Bugün anketler, ABD halkının % 85'inin bir dini inanca sahip olduğunu, % 50'sinin de (Avrupa'da ortalama % 20) haftalık pazar ayinine katıldıklarını belirtmektedir. Amerika, Başkan W. Bush ile beraber yeniden bir baş papaza sahip olduğunu düşünmekte. Başkan Bill Clinton da, İncil'den ayetler okuyan bir politikacı profilinde olsa da, Beyaz Saray'daki skandalları ile Hristiyan Amerika'yı utandırmıştı. Başkan Jimmy Carter ise görevde olduğu dönemde pazar günleri düzenli olarak bir gruba İncil'den dersler anlatırdı. Carter'dan bu yana ABD Başkanlığı'na George W. Bush kadar İncil'e bağlı bir başkan gelmedi.

“Amerika dünyanın alenen en dinsel ülkesidir. Tanrı'ya yönelik referanslar, bozuk paralardan binalara kadar ulusal hayata ortak deyimler minvalinde nüfuz eder: Tanrı'ya çok şükür, Tanrı'nın ülkesi, Tanrı Amerika'yı korusun ve bu böyle gider. George Bush'un iktidarı, 60-70 milyon köktenci Hristiyan üzerinde yükseliyor. Onlar, aynı Bush gibi, İsa'yı gördüklerine ve Tanrı'nın ülkesinde Tanrı adına çalışmak için bulunduklarına inanıyorlar.”⁽²⁾ George W. “şer eksenli”, “Tanrı'nın isteği” inancını yansıtan cümleler sarfetmekten hiç çekinmiyor. Mesela 2001 yılı Eylül ayında kongreye seslenirken “Ve biliyoruz ki Tanrı tarafsız değil” demişti. 11 Eylül'den sonra yaptığı bir konuşmada “Bu meydan okumalarla

karşı karşıya kalıyoruz çünkü mukadderatımız bu” demişti. Ve Usame bin Laden’e savaş açarken Teksas ağızıyla konuşuyordu: “Ölü ya da diri..” 11 Eylül sonrası teröre karşı savaş cephesi açtığını söylerken dünya ülkelerine seslenişi de manidardı: “Ya bizim yanımızdasınız ya da karşıımızda..” 2002’nin Nisan ayında Los Angeles’ta gerçekleştirdiği bir konuşmada askerleri “merhamet orduları”na katılmaya çağırılmış ve Martin Luther King’in, “çünkü Tanrı bütün bunları kendi başına yapmayacak” sözlerine değinmişti.

11 Eylül sonrası teröre karşı topyekün savaş çağrısı için kullanıldığı “Haçlı Seferi” kavramı da W.Bush’un bilinçaltı yapısını ortaya koymaktadır. Tabii siyaseten bu gafından sonra “İslamiyet’in bir barış dini” olduğu beyanları ve Müslüman merkezlerine ziyaretleri bir şovdan ibaretti.

Washington Post’un haberine göre, dış politika şahinleri Bush’un beyanatlarındaki ‘siyasi mantığı’ anladıklarını ve Müslüman müttefikleri kızdırmakta fayda olmadığını belirtmekle beraber, ABD Başkanı’nın İslam’la ilgili sözlerini ‘dürüst’ bulmadıklarını belirtiyor. SSH üyelerinden ve Ronald Reagan hükümetinde görev almış olan Kenneth Adelman, İslam’ın barışçı bir din olduğunu söylemenin ‘yapılması giderek güçleşen bir argüman’ olduğunu savundu. Bush’un İslam’ı ‘barışçı’ olarak tasvir etmesini ‘siyaseten doğru bir argüman; ancak entelektüel açıdan savunulması güç bir iddia’ olarak nitelendiren Adelman, “İslam dinini inceledikçe, daha da militarist olduğu görülüyor. Haddizatında, kurucusu Muhammed, bir savaşçıydı, İsa gibi bir barış gönüllüsü değildi.” ifadelerini kullandı.⁽³⁾

Bush’un çok sevdiği Güneyli Baptist Kilisesi’nin 2002 Hazeran’ında yapılan kongresinde dini cemaatin eski başkanlarından Jerry Vines, İslam’a galiz hakaretler yağdırdı. Vines, aynen şöyle dedi: ‘İslam, Hristiyanlık kadar iyi değildir. Hristiyanlık, bir bakirenin dünyaya getirdiği Hazreti İsa tarafından kurulmuştur. İslam ise ruhunu şeytana kaptırmış biri tarafından kurulmuştur. Sonuncu karısı ise dokuz yaşında bir kızdı.’ Müslümanların taptığı Tanrı’nın Hristiyanlarınkı ile aynı olmadığını da öne süren Vines, ‘Size şunu söyleyeyim ki, Allah Yehova da değildir. Yehova, sizi teröriste dönüştürmez’ diye ekledi. Vines’in salondaki binlerce din daşı tarafından alkışlanan ve Güneyli Baptist Kongresi’nin baş-

kanlığına yeni seçilen Jack Graham tarafından da tasdik edilen bu sözlerine George W. Bush'tan bir tepki gelmedi. Jack Graham, W.Bush'un her gün kitabını okuduğu ve aynı zamanda dine dönüşünün öncüsü olan Billy Graham'ın oğluydu.

Bush bu konuda siyaseten manevralar yapsa da onun bu konuda tarafsız olduğu söylenemez. İçinde dinen geliştiği toplum, referans aldığı eserler, İslamiyet'e pek de ılımlı yaklaşmıyor. Özellikle Amerika'nın kuruluşundan bu yana toplum yapısının beslendiği dini gelenek, bilhassa 1970'lerden bu yana gittikçe artan köktenci etki ve bu dini anlayışın getirdiği İsrail taraftarlığı müslüman coğrafyayı Bush'un zihni yapısında 'şer eksenine' sokuyor.

"İsa'nın dediği olur" inancı W.Bush'a da pek yabancı değil. Bush ile ilgili bütün biyografilerde anlatılan şu öykü bunu çok çarpıcı biçimde ortaya koyuyor:

Ailesini ziyaret etmek için Beyaz Saray'a gittiğinde Bush annesiyle tartışmaya başlıyor. Bir ara konu "dine" geliyor. Veliaht George, "Cennete bir tek Hristiyanlar gidebilir. İncil'de böyle yazıyor" diyor. Annesi, "Tanrı cennete herkesi kabul eder" deyince oğlu iddialaşmaya devam ediyor. Bunun üzerine Barbara Bush, din adamı Billy Graham'ı arayıp konuya açıklık getirmesini istiyor. Karizmasıyla ünlü Graham şu yanıtı veriyor: "Benim görüşüme göre de George haksız değil. Çünkü İncil, sadece Hristiyanlar'ın cennete gidebileceğini söylüyor. Ama ikinizi de uyarıyorum. Tanrı rolüne bürünmeyin. İkiniz de Tanrı olabilir misiniz?" Ortalama Amerikalı'nın da düşüncesi, "Hristiyanlar'dan başka kimse'nin cennete gidemeyeceği" yönünde. George W.Bush'un "ortalama Amerikalı"yla olan "irtibatı"nı ortaya koymasına bakımından işte bu öykü çok önem taşımaktadır.

• Mesihi Militarizm

George W.Bush'un kamuoyunda yaptığı konuşmalardan ilahi misyonu olan bir başkan resmi ortaya çıkıyor. Bilhassa 11 Eylül'de ikiz kulelere çarpan uçaklardan sonra Amerikan Hükümeti'nin geliştirdiği yayılmacı doktrinle beraber Bush'un kişilik profilindeki bu ilahi misyonun adamı görüntüsünün ele alınması ile çok çarpıcı bir manzara ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Amerikan baş-

kanının yakınında olan ve onun görüşlerini ve eylemlerini savunan Bob Woodward'ın Bush at War ve David Frum'ın The Right Man kitaplarında anlatılanlar Başkan'ın kişilik profilini anlamakta faydalı olacaktır.

Bush bir konuşmasında inandığı misyonu şöyle izah ediyor: "Adalet ile zulüm her zaman birbirleriyle savaş halindedir. Ve Allah bunlar arasında tarafsız değildir. Biz iyiyle kötü arasında bir savaştayız. Amerika, kötülüğü iyilikten ayırt edecek." Burada Amerika ile kastedilenin Amerikan yönetimi ve bilhassa yönetimin başı Bush'un kendisi olduğunu anlamak gerekir. Kendisine inançları doğrultusunda dünyayı değiştirme yetkisi atfeden bu konuşması kafa yapısının içinden çıkılmaz karmaşık bir hal aldığını göstermektedir.

Bush'un sergilediği ilahi misyonu olan başkan tavrını, Mesihi Militarizm olarak adlandırabiliriz.

Bush, 11 Eylül saldırılarından sonra İslami teröristlere karşı bir 'Haçlı Savaşı' başlattığını söylemekten kendisini alamamıştı. Dünya çapında ve bilhassa Amerikan toplumunda yükselen itirazlardan sonra siyaseten geri adım atmış ve 'İslam'ın bir barış dini' olduğunu açıklamıştı. Bu olayın perde arkasını anlayabilmek için aynı zamanda Bush'un konuşma metinlerinin yazarı olan Frum'ın ifadelerine göz atmak gerekiyor: " 'Haçlı Savaşı' terimini öylesine kullanmış olabilir, fakat şu anda bir haçlı seferinde. Bütün olanlardan sonra savaş onu bir 'Haçlı' yaptı.."

Beyaz Saray muhabirlerine göre, Bush, çoğu zaman gün doğmadan uyanıyor. Tek başına Beyaz Saray'ın sakin bir köşesine geçip, ne haber özetlerini ne de istihbarat raporlarını, sadece dini kitapları okuyor. Elinden düşürmediği kitaplardan biri de İskoç asıllı gezgin bir rahip olan Oswald Chambers'ın "Dini Nasihatler" kitabı. Kitabın yazarı Chambers, Haçlı ruhunu öven görüşleriyle ve Mısır'dayken, Çanakkale'de savaşmaya gidecek ANZAC askerlerine dini telkin vermesiyle tanınıyor. Bush, 'Haçlı' ruhunu her gün beslediği kaynaklar ile pekiştirirken, bir taraftan da kendi hayal dünyasında kendisine bir misyon geliştiriyor.

Oğul Bush'un kendisini ilahi kaderin yönlendirdiği adam olarak görmesi psikolojik olarak tahlil edilmelidir. Başkanlık kampanyası sırasında kendisinin 'ilahi bir görev' için Başkanlık maka-

mına 'çağrıldığını' ifade etmişti.⁽⁴⁾ Bush, benzer hissiyatını Teksas valisi olduğu dönemde de sergilemişti. Vali olmasının arka planını anlatırken "Bütün insani planların üzerinde bir ilahi plana inanmasaydım vali olamazdım" demişti.⁽⁵⁾

Bush'un kendisini ilahi bir misyonun adamı olarak görmesi dünya açısından ciddi tehlikeler arz ediyor. Kişinin her yaptığıının ilahi bir el tarafından yönlendiriliyor olduğuna imanı bağımsız olarak sorumluluk duygusunun kaybolmasına neden olacaktır. Bahsettiğimiz hissiyatından dolayı Bush'un başlatacağı her savaşın kendi iç dünyasında otomatik olarak bir izahı mevcut olacaktır: Tanrı böyle istedi. Ve doğal olarak Tanrı'nın isteklerini yerine getiren adamın, daha doğrusu her yaptığıının Tanrı'nın istekleri olduğunu zanneden adamın insanlara ve insanlığa karşı bir sorumluluk duygusunun kalmasını beklemek yanlış olur. O doğrunun peşindedir, her yaptığı doğrudur ve bir gün insanlar onun doğru olduğunu anlayacaklardır. Bu zihni yapıyı taşıyan Bush'un dışarıdan gelebilecek yönlendirmelere de kapalı olduğunu söyleyebiliriz.

The Progressive'in editörü Matthew Rothschild, Irak insanını acımasız diktatörlerinden kurtarıp, özgürleştirme kampanyası dahilinde pek de önemsenmeyen Bağdat'a düşen ilk bombaları endişe ile karşılıyor. Rothschild şöyle diyor: "Bu savaş, mesihi bir militarizm ile ilgili. Bush kendisini dünyanın özgürleştiricisi ve şeytandan kurtarıcısı olarak görüyor. İnanıyor ki, omzunun üzerindeki Tanrı ve B-2 bombardıman uçaklarından oluşmuş melek kanatları ile insanlığın yanlışlarını doğruya tedavül edebilir. Kişisel batılılığının büyüklüğü işte bu..."⁽⁶⁾

Carolyn B. Thompson ve James W. Ware, The Leadership Genius of George W. Bush adlı kitaplarında şöyle yazıyorlar: "Bush'un ne zaman savaşıacağına ne zaman duracağına, ne zaman hareket edeceğine ne zaman bekleyeceğine ve ne zaman maceraya atılacağına dair esrarengiz ve anlaşılmaz bir içgüdü var." Bush'un başkanlıktaki başarısız yönleri her ne kadar bu övgüyü doğruluyor gözükme de yazarlar görüşlerinde ısrarlı: "Bush'un bir lider olarak başarısı genelde kendi iç yapısının ve inanışlarının kendisini her zaman doğruya götüreceğine inanması ile açıklanıyor."

Woodward ise kitabında bu noktaya şöyle değiniyor: "Şu çok açık ki Bush'un politikacı, Başkan ve aynı zamanda bir kumandan

olarak üstlendiği rolleri içgüdülerinde bulunan bağımsız kader anlayışı, doğal ve anlık karar verme ve yargıda bulunabilme yeteneği ile yönlendiriliyor. İçgüdüleri neredeyse onun ikinci bir dini."

Bush ve kabinesi, Irak'a müdahaleyi olmazsa olmaz bir noktaya getirdiler. Birleşmiş Milletler'den müdahale yönünde bir karar çıkmayacağını anlayan Bush ekibi, önermelerini geri çekip tek taraflı bir savaş başlattılar. Birleşmiş Milletler'e rağmen yapılan bu hareketin Amerikan kamuoyuna verilen bir geri plan mesajı vardı. Mesihî bir vizyon ile hareket eden Başkan dönüp başkalarından onay mı alacak? O kaderin adamıysa zaten aldığı her karar doğru değil midir? Kendi iç dünyasının kendisini her zaman doğruya götürdüğüne inanan bu sorumsuz anlayış Birleşmiş Milletler onayının zaten gerekli olduğuna inanmıyor demektir. Dünyada zaten sömürgecilerin ve ilahî misyon sahiplerinin izin aldığı veya özür dilediği görülmemiştir.

Bush ve ekibinde yeni muhafazakâr anlayışı, yönetimi ya da tanıyan birisinin New York Times'taki bir 11 Eylül yazısındaki ifşaatından öğreniyoruz: "Yaygın bir felsefe 'Ne düşünüyor, ne yapıyorsak doğrudur... ve sonuçları ortaya çıktığında dünyanın kalanı da doğru olduğunu anlayacak' "

Bu yeni muhafazakârlık (neoconservative) anlayışını taşıyanlardan birisi olan Richard Armitage⁽⁷⁾, Washington Post'a yaptığı açıklamada "Geçmişteki herhangi bir ulusun ulaşamadığı seviyede etki, güç, prestij ve nüfuz sahibiyiz. Bunun sonucu da ortaya bir miktar kıskançlık çıkıyor" diye böbürleniyor.

"Biz dünya üzerindeki gerçek devrimci ülkeyiz ve bu devrimci karakterimiz Ortadoğu'daki milyonların hayatlarını başarıyla dönüştürmek için sebep olacak" diyor yeni muhafazakârlardan Michael Ledeen, CNBC'ye verdiği ve Irak'a müdahale çığırkanlığı yaptığı bir demeçte.

Frum, Bush yönetimindeki fundamentalist anlayışın öneminin farkında. Beyaz Saray'da ilk kez Bush'tan duyduğu sözlerden birisinin de "İncil okumalarına bekliyoruz" olduğunu açıkça ifade ediyor. Frum şöyle devam ediyor: "Bush bireyselci Ronald Reagan'ın modern Evanjelizm kültüründen biraz daha farklı bir kültürden geliyor ve konuşuyor. Bush'un Beyaz Saray'ını anlamak için onun değişik iman yapısını anlamak gerek." Esasen Bush da

evanjelik cemaatinin bir üyesi. Halen ABD Ticaret Bakanı olan, en yakın arkadaşı Don Evans, 1985'te George'u üniversitedeki "İncil Grubu"yla tanıştırdı. George, bu grupta ruhsal ve fiziksel disiplini öğrendi; 1 yıl sonra, 40 yaşına bastığında da içkiyi bıraktı. "Hayatında Jack Daniel's'ın yerini İsa Peygamber almıştı." 1993'teki valilik kampanyasında artık sık sık Allah'tan bahsediyor, kürtaja, eşcinsel haklarına karşı çıkıyor, ölüm cezasını destekliyor, konuşmalarını kutsal kitaptan alıntılarla süslüyordu. Teksaslılar bu sofuyu vali seçtiler. Hem de iki kez. Valilik yaptığı dönemde konuşmalarını, Evanjelik kilisesinin ateşli savunucularından Michael Garson yazıyordu. Bush, bu tarikatın sadık bir mensubu haline gelmişti bile... Bush'un evanjelik cemaatinin içerisinde edindiği 'Mesih beklentisini' bir adım daha ileri götürerek kendi dünyasında 'beklenen'in içini doldurmaya çalışıyor.

Frum, Bush'un Mayıs 2001'de Yale'de yıllık anma toplantısında yaptığı bir konuşmadan da bahsediyor. Konuşma üzerinde Bush şahsen 'titizlikle durmuş ve konuşma Bush'un kendi hissiyatını şahsen açıkça ifade ettiği metinlerden birisi olmuş. Frum'ın belirttiğine göre konuşmasının bir bölümünde Bush şöyle söylemiş: "Hayat kendi sırasını bekler, kendi taleplerini yaratır ve kendi hikâyesini yazar. Ve bütün bu yol boyunca yavaş yavaş yazarın kendimiz olmadığımızı anlamaya başlarız."

Bush'un başkanlığının ilahi bir tecelli olduğuna dair inancını gösteren bir anekdotu From kitabının başka bir bölümünde şu şekilde aktarıyor:

Bush'un 20 Eylül 2001 günü Kongre'ye seslenişinden sonra Gerson, Başkan Bush'a kompliman yapmak için şöyle seslendi: "Bay Başkan sizi televizyonda gördüğümde sizin başkanlık makamında olmanızı Tanrı'nın istediğini düşündüm."

"Tanrı hepimizin burada olmasını istiyor, Gerson" diye cevap verdi George W. Bush.

Görünüyor ki Bush savaş başlatarak Tanrı'nın isteğini yerine getirdiğine inanıyor. Woodward kitabında bu durum ile ilgili şöyle diyor: "Savaş zamanlarında hakkında endişe duyacağımız bir insani durum vardır. Öyle bir değer sistemi mevcut ki üzerinde uzlaşmak imkânsızdır: Tanrı'nın bahsettiği değerler. Bunlar Amerika Birleşik Devletlerinin oluşumunu sağlayan değerler değildir.

Dürüst olmak gerekirse Bush'un referans aldığı değer yargıları özgürlük, insani şartlar ve annelerin çocuklarını sevmesi gibi şeylerdir." Fakat Başkan'ın Tanrı'nın buyruğunu yerine getiriyorum düşüncesi hâlâ mide bulandırıcıdır.

Tüm dünyada mesihi bir militarizm anlayışı ile savaşlar silsilesi başlatan Bush'un Vietnam Savaşı sırasında orduya katılmamak için Teksas National Guard'a katılmış olması başka bir manidar noktadır. Görülüyor ki Bush'un fikirleri ve hissiyatı 1980'li yıllarda yolunun evanjelikler ile kesişmesinden sonra çok farklı bir tarafa yönelmiş. Bush evanjelik cemaat içerisinde her nasılsa mesihi bir vizyon ve müdahaleci militarist bir bakış açısı kazanmış.

Amerika'nın demokrasinin bayraktarı olduğuna, hem ekonomik hem de sosyal açıdan dünyanın en ileri ulusu olmasına inanılması ve Sovyetler'in yıkılışından sonra tek kutuplu ve tek süper güçlü dünyada karşısına 'güç' ekseninde bir alternatifin çıkamamış olması Amerikan halkı ve bilhassa fundamentalistler arasında Amerikan'ın 'YÜCE' bir konuma oturtulmasına neden olmaktadır. Amerika'nın kuruluşunda var olan 'seçilmiş halk' inancının yıllar geçse de toplumun hücrelerinde yaşamaya devam ettiğini gözlemlemek mümkün. Bu duygu ve inanış birikimi ile başta Bush olmak üzere bilhassa Amerikan yönetimi kendisinde dünyayı değiştirme yetkisi görmektedir. Onlara göre dünya kendi değerler sisteminin istikametinde değişmelidir, çünkü onların medeniyeti varılabilecek son noktadır. Bugünkü yönetimin fikir babalarından birisi olan Fukuyama'nın 'Tarihin Sonu' tezi bugünkü durumun sıradan altyapısal izahlarından biridir. Ne yazık ki Amerikan Başkanı Bush, mesihi bir misyonu olduğuna inanıyor. Bu inancı Amerika'nın dünyanın en yüksek medeniyeti olduğu düşüncesi ve bu medeniyetten de ötede bir başka alternatifin olamayacağı inancı birleşince tahakkümcü ve dayatmacı bir dış politika vizyonu ortaya koyuyor. Bu bakış açısını daha iyi anlayabilmek için Usa Daily'de yayımlanan bir makaleye göz atalım: "Her toplumdaki bütün ana-babalar çocuklarının eğitilmiş olmasını ve yoksulluk ve şiddetten azade yaşamalarını istiyor. Dünyada hiç kimse işkence görmek için can atmıyor veya bir başkasının kölesi olmak için çabalamıyor veya sabırsızlıkla sivil polislerin veya istihbaratçıların gece yarısı kapılarını çalmalarını beklemiyor... Ame-

rika, özgürlük ve adaleti savunarak dünyanın önünü açacaktır çünkü Amerika haklıdır, doğrudur ve değişmez mutlaktır dünyadaki bütün insanlar için."⁽⁸⁾

Amerikan fundamentalistler arasında gittikçe kuvvetlenen hem Amerika'nın gücüne hem de İncil ve Tevrat kaynaklı lafzi yorumlara dayanan militarist inanç değerleri, bugünkü Amerikan yönetimi tarafından ustalıkla kamuoyu desteği olarak değerlendirilmektedir. Amerikan yönetiminin kamuoyu yoklamalarının sonuçları ile bir politika belirlemek yerine kamuoyu araştırma sonuçlarından yükselen itirazları pasifize etmeye yönelik bir yönetim anlayışını benimsediğini söyleyebiliriz. Irak'a karşı işgali başlatmadan önce 11 Eylül'den bu yana Bush ve ekibinin arkasındaki halk desteği kamuoyu araştırmalarına göre gittikçe azalmış ve en son % 50 civarına düşmüştü. Normal demokratik bir ülkede bu azalmanın ve halkın tepkisinin dikkate alınarak savaş kararı üzerinde bir yumuşama etkisi yapması beklenebilirdi. Fakat Amerika'da bunun tam tersi yaşandı. "Bush aktivist seçmen tabanına oynuyor" diyor Clarkson. "Bu insanların birçoğu İncil'den ilham aldıkları Kıyamet Zamanı'nda yaşadıklarını düşünüyorlar."⁽⁹⁾

Hampshire College'da barış ve dünya güvenliği üzerine çalışmalarını sürdüren Profesör Michael Klare, Bush'un motivasyonunu sağlayan şeyin sömürgecilik ve mesihçiliğin birleşimi olduğunu düşünüyor. "Bush, yönetimin her neye mal olursa olsun ulaşmak istediği petrolü kontrol etmenin pratik faydasının farkında ve bunu mesihi bir coşku içerisinde gerçekleştirmeye çalışıyor."

"Bush'un söylemlerinden algıladığım militarizm, kabadayılık ve mesihi hevesin kutsal teslisi" diyor Profesör Lee Quinby⁽¹⁰⁾. "Bu üçlü, mantıksal olarak dini bir temeli olan fakat halihazırda militarist bir biçimde sekülerleşmiş kıyamet düşüncesinden kaynaklanıyor. Kıyamet düşüncesi her zaman güçsüzlüğün bir yüzünde bir parça öğretilmiş çaresizlik ve vaat edilmiş bir zafer umudu taşır. Bu örnekte olduğu gibi, Bush terörizm veya Saddam Hüseyin yüzünden duyduğumuz hassasiyet ile oynuyor ve sonra öğretilmiş çaresizliğimizin ortadan kaldırılabilmesi için bütün bakışları ordunun üzerine çevirtiyor." Quinby, bu tarz düşüncenin, bir ulusu siviller veya askerler üzerindeki etkisini göz ardı ederek savaşa şartlandırmanın, çok tehlikeli olduğunu düşünüyor.

Sağ kanat dini gruplar üzerinde uzman olan Somerville-Masachusetts Politik Araştırmalar Merkezi analisti Chip Berlet "Bush, militan Hristiyan evanjeliklerin kıyametçi ve mesihçi düşüncesini fazlasıyla taşıyor. İyi ile Kötü arasındaki büyük mücadelenin varlığına ve bu mücadelenin büyük bir 'son' savaşıla biteceğine dair dünya görüşüne inanıyor görünüyor. Böyle bir dünya görüşüne sahip insanlar Tanrı'nın buyruğunu taşıdıklarını düşündükleri için insanlığı tahmin edilemez ve korkunç risklerle karşı karşıya bırakabilirler."

Madison Wisconsin'deki Freedom from Religion Foundation'ın yayını Freethought Today'in editörü Laurie Gaylor "Bush gördüğümüz en pervasız dindar Başkan. O dini bir misyon üzerinde ve siz, dini onun militarizminden ayıramazsınız. Erdemli bir savaşta mücadele ettiğine inanıyor."

Blowback: The Costs and Consequences of American Empire adlı kitabın yazarı Chalmers Johnson da Bush'un kullandığı teolojik dilin arka planını şu şekilde ifade ediyor: "Kendisinden önceki bütün başkanlar gibi Bush da ABD'nin dünyadaki en güçlü ülke olduğuna inanıyor ve imparatorluğu savunurken teolojik bir dil kullanmaktan çekinmiyor. Fikir de bu zaten, militarizmi örtmek."

Körfez Savaşı esnasında Amerika'nın Bağdat büyükelçiliğinde diplomat olarak görev yapan ve bugünlerde Middle East Institute'de (Ortadoğu Enstitüsü) danışman olarak çalışan Joseph C. Wilson da kafası karışıklardan... Nation dergisinde 3 Mart 2003 tarihli "Republic or Empire" (Cumhuriyet veya İmparatorluk) adlı yazısında "Bu yeni Amerikan Emperyalist doktrininin hareket noktası ne? Yeni muhafazakârlar Cumhuriyetçi partinin dış politikası üzerine ipotek koyarak, ... bölgede devrimci bir değişim olması için ABD'nin küresel baskısının genişlemesini istiyor... Fetih, işgal ve yenilmiş halklar üzerine yerleştirilecek liderler tek başına tatmin etmeyecektir... Irak, bölgedeki bu yayılmacı müdahalenin temel taşıdır. Bu yeni emperyalistler, bölgede karşıt görüşlülere yola getirinceye ve bizim dünya görüşümüzü benimseyen hükümetler kuruluncaya kadar dinlenmeyeceklerdir."⁽¹¹⁾

Bush'un ya bizdensiniz ya da değil şeklindeki söylemlerinin arka planını iyi analiz etmek gerekir. Ya bizdensiniz derken, ya bizim savunduklarımızı savunursunuz, ya bizim inandığımız değer-

lere inanırsınız ya da yaşam hakkınız kalmaz demeye getiriyor. Yani Bush'un dünyasında ötekine ve farklılıklara yer yok. Ötekini anlamaya çalışmayan bu zihniyet, ötekileri ya dönüştürecek ya da yok edecek. Üçüncü bir alternatifi yok maalesef. Ne tesadüftür ki 'terörizme karşı haçlı savaşı' operasyonları ilk önce Amerika'nın geçmiş dönem içerisinde yetiştirip büyüttüğü gulyabaniler üzerine yapılmaya başlanmıştır. Önce Bin Ladin, daha sonra da Saddam. Aslında Amerika'nın kolay savaşlar peşinde olduğunu söyleyebiliriz. Siyaseten zaman içerisinde yatırım yaptıkları, birer tiran yetiştirdikleri ülkelerde bugün askeri olarak meyvelerini toplamaktadırlar. Önümüzdeki sürecin bu bağlamda devam edeceğini söyleyebiliriz. Artık Ortadoğu'da hasat toplama zamanıdır. Amerika'nın yıllardır bölgede destekleyip büyüttüğü yönetimlerin birer birer değiştiğine şahit olacağız gelecek günlerde. Çünkü bu yönetimler kendi halkları ile ayrı noktalara düşmüş durumdalar. Ve yükselecek herhangi bir halk hareketinin faturası Ortadoğu'da Amerikan ve İsrail dengeleri açısından yüksek maliyetli olabilir. Amerika'nın yeni politikası gereği, sadece bölge yönetimleri değil halklarının da değiştirilmesi gerekmektedir. Bu yeni doktrini bölgeye siyah-beyaz netliği içerisinde sunan Amerika, ya değişim ya da ölüm diyor.

Yeni doktrinde İsrail izleri

Time dergisinin 10 Şubat 2003 tarihli sayısında Joe Klein'ın yazısı bu müdahaleci mantığın arkasındaki bir başka nedeni açıkça ortaya koyuyor: "Daha güçlü bir İsrail hedefi, Irak müdahalesinin mantığının içine gizlenmiştir. Bush yönetimindeki yeni muhafazakâr hizip tarafından ortaya koyulan, İsrail'in adını anmaya cüret edenlerin sonu üzerine bir fantezi..."

Daha önce CIA'de siyasi analizci olarak çalışmış Kathleen ve Bill Christison yazdıkları bir makalede, yeni muhafazakârların hakkında birçok şeyin yazılıp çizildiğini fakat Bush yönetimindeki politika belirleyicileri en iyi tanımlayacak şeyin bir çift başlı sadakat anlayışı olduğunu söylüyorlar. Clinton yönetiminde, Ortadoğu ile ilgilenen uzmanlardan en yetkin üç tanesi, daha önce İsrail'de yaşamış veya İsrail ile ilgili bir lobi faaliyeti içerisinde olan kişiler-

den seçilirmiş. Bush yönetimi altında İsrail propagandacıları ile siyaset yapımcılar arasındaki ilişki daha da derinleşmiş ve bu çift başlı sadakat anlayışını doğurmuş. Şu anda orta ve yüksek derece yetkili bütün çalışanlar üzerinde yapılacak bir araştırmanın ortaya koyacağı sonuç şu: Hiçbirisi Amerika'nın milli güvenlik açısından ilgilerinin İsrail'inkinden farklı olduğunu düşünmüyor.⁽¹²⁾

Bugünkü Amerikan dış politika anlayışını doğru tanımlayabilmek için Amerika'nın kuruluşundaki egemen anlayışı ve Amerikan toplumunun yapısını iyi analiz etmek gerekir. Hesse Lutheran kilisesi başkanı Peter Steinacker, ABD'nin kuruluşunun, öncüleri tarafından ilahi bir misyon olarak görüldüğünü belirtiyor: "Thomas Jefferson bir "Özgürlük İmparatorluğu" düşlemişti. Alexis de Tocqueville Amerikan politikasında dinin olağandışı etkisini izah etmişti. Amerikalılar kendilerini ideallerini dünya çapında yaygınlaştıracak seçilmiş insanlar olarak görüyorlar. Yeni bir bin yıl dönümünde John'un Kıyamet öğretisini özgürlük ve ilerlemenin yayılması, egemenlikte öncülük ve şeytana karşı mücadele için bir "tarihi-teolojik emir" telakki ediyorlar. Reagan veya Bushlar gibi başkanların felsefi ve dini dualist düşünceleri direkt olarak İncil'den kaynaklanıyor denilemez. Bu düşünceler doğudan doğup, sonraki dönem Roma İmparatorluğu'nda serpilerek mistik bir bilgi ve marifet şekline (Gnosis) dönüşmektedir. Gnosis dünyanın üzerinde kurulmuş olduğu mantığı anlayabilmek demektir, özellikle de iyi ile kötünün savaşını. Eğer inanan, iyi ile kötünün farkını ayırt edebilirse, doğal olarak iyilik ordularının saflarında yer alabilir ve böylece ahlaki sınırlamaların ötesinde bir mertebeye ulaşabilir". Steinacker'e göre Bush bu geleneksel katolik Hristiyanlık dışı anlayışı günlük politikaya taşımaya çalışıyor. Ve Irak istilasının kökenleri de bu noktada yatıyor. Gnostik yaklaşım, Katolik Hristiyanlık'tan çok Martin Luther anlayışına paraleldir. Luther'e göre doğru insan "simul iustus et peccator" yani hem masum hem de günahkârdır.

ABD'nin Irak politikası ile Richard Perle ve halen ABD Savunma Bakanlığı müsteşarlığı görevini yürütmekte olan Douglas Feith tarafından 1996 yılında Netanyahu hükümetine tavsiye raporu olarak sunulan 'A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm' başlıklı rapor arasında büyük paralellikler bulunuyor.

Raporda Filistin'de barış sürecinden vazgeçilmesi yanında, İsrail hükümetinin Türkiye ve Ürdün'le işbirliği halinde Suriye'nin zayıflatılması ve kuşatma altına alınması için Saddam rejiminin yıkılması gerektiği belirtiliyor.⁽¹³⁾ Raporda 'siyonizmin yeniden tisi' için geçmişte izlenen diyalog politikalarının terk edilerek yerine sertliğe dayalı politikalar tavsiye ediliyor.⁽¹⁴⁾

Aslında bu bakış açısının evanjeliklerin bölgede savaşın ve gerginliğin devamı esaslı söylemlerinden bir farkı yoktur. Bölgenin bir barış görmesi evanjelik inanın dayandığı kehanetlerin boşa çıkması anlamına gelecektir. Ayrıca devamlı tehdit altında olmayan bir İsrail, cemaatleri üzerinde kullandıkları bir motivasyon kozu olmaktan çıkacak ve evanjelik organizasyonların birçoğunu tabansız kalma riski ile karşı karşıya getirecektir. İsrail'in varlığı artık bu insanların güçlerinin devamının bir sembolü olmuştur.

New York Times yazarı Nicholas D. Kristof bu konuda bir fikir veriyor: "Evanjelikler toplum içerisinde azınlık olmadan çıkıp bir ana damar olma yolundalar. Ve bu kısmen de olsa bu yönetimde de görülebiliyor. Başkan Bush'un kader eksenli bir anlayışı olduğunu göz ardı ederek onu anlayamazsınız. Gerçekten de Irak'a savaş açması ve Ortadoğu'yu yeniden şekillendirme çabaları mesihi vizyonunun bir parçası olabilir."

New York Times yazarı Jackson Lears da aynı kavram üzerinde odaklanmış durumda. Lears'ın vurguladığına göre Bush'un savaş oyunu çok riskli ama neticede başkan bir kumarbaz da değil diyor.

"Esasen Bush, şans faktörüne inanmıyor. Olayların kör talihle ya da şansla vuku bulmadığını, mutlak ve doğru Tanrı'nın eli tarafından yönlendirildiğini söylüyor. Başından beri kendisinin ilahi bir planın sonucu başkan olduğuna inanıyor. Hatta Teksas valisiyken bir arkadaşına 'Biliyorum Tanrı benim başkan olmamı istiyor' demiş."

ABD, Başkan Bush'un şahsında, daha 'radikal' bir din anlayışını 'resmi görüş' haline getirme çabasında. Sağduyulu görüşleri iştmezden gelen Bush, fanatizmini herkesin eleştirdiği Franklin Graham adlı papazın başında bulunduğu kiliseyi Irak'ta 'insani yardım' çalışmaları eşgüdümüyle görevlendirdi. Papaz Graham,

İslâm ve İslâm'ın Peygamberi konularında ağza alınması mümkün olmayan görüşleriyle tanınıyor. Beyaz Saray, Graham'ın misyonerlerini Irak'a yolladığı gibi, Pentagon da, Graham'ı, paskalya bayramı vaazını vermekle görevlendirdi. Graham vaazda da bildiğini okudu. Dediği şu: "İsa'yı tanımayanın dini ve Tanrı'sı yoktur; İsa hayatta, ayakta ve çok yakında dönüyor..."⁽¹⁵⁾

Bu dönemde Amerikan yönetiminin seçimleri, hem kendi halkına verilen mesajlar hem de Ortadoğu bölgesi uluslarına verilen mesajlar açısından önemli. Amerikan yönetimi tercih hakkını sıklıkla İsrail yanlısı açık bir radikalizmden yana kullanıyor. Böylece Amerikan toplumunda köktencilerin arkasındaki desteği düşürmüyor ve aynı zamanda bölge ülkelerine İsrail politikalarında ve ihtilaflarında gözdağı vermiş oluyor. Zaten Suriye'nin bir uzlaşma çabası içerisine girmiş olması da bu mesajın algılandığının en büyük işareti.

Washington yönetimi, din konusundaki 'aşırı' tavrını Hristiyan kiliseleri arasında 'fanatik' bilineni 'sağduyu sahibi'ne tercih ederek sergilemekle kalmıyor; Müslümanlara başka 'doğrudan' mesajlar da veriyor. En son gelişme şu: Beyaz Saray, geçen hafta, ABD Barış Enstitüsü (US Peace Institute) üyeliğine Daniel Pipes'i aday gösterdi. Pipes, Franklin Graham'ın 'Musevi versiyonu'; ne zaman ağzını açsa İslâm ile terörizm arasında birebir ilişki kuran ve bütün Müslümanları suçlayan açıklamalarıyla tanınan biri. Washington Post gazetesi, "Pipes'in adaylığı yaraya basılan tuz gibi; Kongre onaylamamalı" diye yazma ihtiyacı duydu Daniel Pipes için...⁽¹⁶⁾

Genelde bir insanın dindar olmasının toplum açısından pratik faydaları vardır. Çünkü dinin vaazettiği kurallar çerçevesinde hareket eden birey, genellikle kanunlar açısından meşru dairede yaşantısını sürdürür, haksızlığa ve yanlışlıklara karşı erdemli bir duruş sergileyebilir. İnancı gereği dininin menettiği kötülüklerden sakınmaya çalışması, mesela hırsızlık yapmaması gibi eylemleri, toplumun huzurunu tesis etmede faydalı unsurlar olarak ortaya çıkabilir. Tabi bunun özünde bireyin sorumluluk duygusu taşıması şartı vardır. Kişinin referanslarını kendi hissiyatını doğrulamak düzleminde kullanması bir tehlike arz edebilir. Hele hele bu Bush

gibi büyük bir güce hükmetme pozisyonunda bir insanda görülürse... George W. Bush, teolog ve psikanalizci Eugen Drevermann'a göre köktenci bir delilik ile fikri sabitliğe ulaşmış durumda.

Bugünlerde Bush ailesinin Naziler ile geçmişten gelen ilişkilerini gündeme getiren komplolar bilhassa internet üzerinde yoğun bir şekilde dolaşmaya başladı ki sonunda Amerika'da belirli medyalarda da yer bulmaya başladı. Amerika'daki Yahudi Lobisinin zaman zaman başkanları ve yönetimleri antisemitizm sopası ile yola getirmek için kullandıkları enstrümanlara benzer bir kampanya yürütülüyor. Bush yönetimi Irak savaşı ile ilgili zarar ihtimaline binaen İsrail'e askeri yardım, kredi vb kolaylıklar sağlamaya kararı aldı. Baba Bush, I. Körfez Savaşı'nda İsrail'in sevgisini kazanmış fakat savaşın maliyetinden dolayı İsrail'e yapılan yardımları kısıma kararı aldığıında Yahudi lobisi seçimlerde desteğini çekmişti. Oğul Bush kendi açısından aynı yanlışa düşmemeye çalışıyor. Baba Bush'un Beyaz Anglo-Sakson Protestan (WASP) hareketin içinden gelmiş olması da Bush ailesi hakkında yapılan menfi propagandanın dayanaklarından birisi. Irkçılık temeline dayalı bu protestan hareketin bir uzantısı olarak Klu Klux Klan'ın geçmişte ortaya çıkmış olması WASP mensuplarını hep töhmet altında bırakmıştır. Hem baba Bush'un hem de oğul Bush'un yönetimlerinde Yahudiler bulunmaktadır. George W. Bush yönetimindeki Yahudilere şu isimleri örnek verebiliriz: Arie Fleischer, Josh Bolten, Paul Wolfowitz, Douglas Feith, Ken Melman, Dov Zakheim ve daha birçok isim...⁽¹⁷⁾

Bugün Bush yönetiminin başlattığı savaşlar silsilesinin arkasında gösterilen ve Şahin kanat diye tanımlanan isimlerin bir kısmı evanjelik ve de diğer kısmı da Yahudi. Ortadoğu'da Şahin kanadın etkisi ile başlatılan Irak savaşının pratik sonuçlarını İsrail elde etmeye başladı. Saddam'ın devrilmesinden sonra İsrail'in sorunlu olduğu bir başka ülke olan Suriye, Amerika tarafından baskı altına alınmaya çalışılıyor. Bir başka pratik sonuçsa Basra'dan çıkıp Suudi Arabistan üzerinden İsrail'in liman kenti hayfaya uzanan ve neredeyse 50 yıldır kullanılmayan petrol boru, hattı yeniden imar edilerek kullanılmaya başlanacak.

Petrol boru hattının kullanıma açılacağı haberlerinin arkasından bir başka sürpriz(!) haber daha duyuldu. Amerika, Irak'ı ye-

ni dönemde yönetmek için emekli general Jay Garner'ı atamıştı. "Garner'ın İsrail ile yakınlığı iyi biliniyor. İsrail'in ABD'deki en önemli lobi kuruluşlarından JINSA'nın (Jewish Institute for National Security) üyesi. JINSA'nın mütevelli heyetinde bildik isimler var. Richard Perle, 'Karanlıklar Prensi', JINSA danışma kurulunda. Dick Cheney de, Başkan Bush'un yardımcısı seçildiği 2000 yılına kadar aynı kurulda görev yapıyordu."⁽¹⁸⁾

Bir Mesih Krallığı Yaratmak

Batı kültürünün şimdiye kadar kitleleri arkasından sürükleyen Mesihî vizyon ile hareket eden insanlar çıkardığı aşikâr. Batı kültüründe esasen dini referanslardan kaynaklı bir kurtarıcı bekleme ve inanmışların dünya hakimiyeti kurması düşüncesi Napolyon ve Hitler örneklerinde olduğu gibi çok da olağandışı bir durum değil.

Nottingham Üniversitesi'nde tarih profesörü olan Ian Kershaw'a göre yeni modern dünyada bir Mesih Krallığı'nın ortaya koyulabilmesi için üç önemli faktörün mevcut olması gerekmektedir:

1. Etrafında Mesih efsanesi yaratılabilecek bir kişi,
2. Yeni mesih kralla beraber efsaneyi geliştirmek için bir propaganda sistemi veya halkla ilişkiler mekanizması,
Ve en önemlisi de;
3. Yeni Mesih'i kabul etmeye hazır bir kitle.

Kershaw'a göre mesihî liderlik, mesihî gücü elinde bulundurmak için gelen ve karizması olan adam kadar, bu ürünü satın alacak kitle açısından da önemlidir. Bu ikisi arasında bir göbekbağı olması gerekmektedir. Sonuç itibarıyla biri olmadan ötekini varlığı imkânsız olmaktadır. Bunun da ötesinde insanlar, Mesih Kral'ın bağlıları, arzu ettikleri, bekledikleri şeyi alabilmelidirler. Bu noktadan hareketle Mesih Kral'ı insanların beklentileri oluşturmaktadır diyebiliriz. Mesela Hitler'in ortaya çıkışı ve eylemleri, kendi şahsından daha çok o günün Alman toplumunun beklentileri ve istekleri ile ilgilidir.

Kershaw'a göre bunlara ilaveten, toplumda mevcut inançlarından, önyargılarından ve korkularından kaynaklanan bir nevi

kullanılmaya hazır bir kalıp, genel bir kabul olmalıdır ki bunlar bir araya geldiğinde yeni bir 'Mesih Kral'ın acilen ortaya çıkışına ihtiyaç hissedilsin.⁽¹⁹⁾

Günümüz Amerikan Hristiyan toplumu içerisinde yeni bir 'Mesih'in gelmesine istekli bir kitleyi bulmaktayız. Öyle ki bu kitle Amerika'nın kuruluşundan bu yana bu beklenti ile yaşıyor ve yeni mesihin gelişinin önünü açmak için bir taraftan bağlılarını hazırlıyor bir taraftan da gelişinin önündeki engelleri ortadan kaldırmaya çalışıyor. Bu kitlenin varlığı yeni bir Hitler figürünün ortaya çıkarılabileceğinin de bir habercisi aynı zamanda. Bütün bu inanmışlığın içerisinde ironik olan bir durum mevcut. Yeni Mesih kadar bu insanlara bir Deccal da gerekmekte. Mesih'in gelmesi için yapmaları gereken şeyler aynı zamanda bir Deccal'ın gelişinin de yolunu açacak inançlarına göre.

Amerikan medyası, 11 Eylül'den sonra halk üzerinde korku oluşturulmasına ve Bush'un şer eksenine karşı savaş saflarını sıklaştırmasına oldukça yardımcı olmuştur. Amerikan medyasının Bush'da görülen mesihi militaristliği sonuna kadar desteklediğine Afganistan'a ve Irak'a karşı yapılan müdahalelerde yaptıkları yayınlar ile şahit olduk.

Bugünkü evanjelik toplumu içerisinde bir inanmışlık ve aklın uyuşturulması durumu söz konusudur. Bunun sonucu olarak demokratik olmayan bir düşünce sistemi gelişmektedir. Kolay yönetilebilir ve yönlendirilebilir bir kitle yaratılması Amerikan iş çevrelerinin de karşı çıkacakları bir şey değildir. 11 Eylül'e kadar George W. Bush ile başta zekâsı olmak üzere alay eden Amerikan medyası, Bush'un 11 Eylül olaylarından sonra sergilemeye başladığı 'ilahî tavır'dan sonra daha önce yazageldikleri bütün olumsuzlukları bir tarafa bıraktılar. Bugün evanjelik cemaati arasında mevcut olan Mesih beklentisine iş ve medya dünyasının da taraf olması beklenilebilir. Çünkü tek bir adamın sözleri ile sorgusuz sualsiz hareket edebilecek akli kapasitedeki bir kitle, açıkça yönlendirilebilir ve yönetilebilir.

Ashında bugün evanjelik toplum içerisinde böyle bir yapılanma mevcut durumda. Evanjelik liderler, cemaatleri üzerinde tartışmasız, antidemokratik bir üstünlük kurmuş bulunmaktalar. Dıştan görülebildiği kadarıyla, evanjelik kiliselerdeki, özellikle

büyüklerinde, yönetim sistemi bir piramite benziyor. Bu sistemin şirketlerdeki yönetim anlayışından farkı yok. Evanjelik kiliselerin yönetim sisteminde de rütbe ve mevki var ve bir kişinin manevi derecesi de bu hiyerarşinin içerisinde edindiği rütbe ile ölçülüyor. Bu yapı içerisinde hemen hemen bireyselliğe hiç yer verilmiyor. Kilise hiyerarşisi dışarısında kişinin 'kendi ruhsal yolculuğu'nu yapabilmesinin imkânı yok diye görülüyor. Bir kişinin manevi derecesi ve yükselişi kilise otoritesi tarafından itaati ile ölçülüyor.

Esasen bu toplulukların mensupları kendi başarılarına bir sorumluluk içerisinde girmek istemiyorlar da diyebiliriz. Bu cemaatlere bağlanan insanlar, kendilerine yol gösterilmesini yani bir emir-komuta zinciri içerisinde bulunmayı arzu ediyorlar. Zaten böyle olmaları da Mesih Kral'a itaat edebilmelerinin de bir şartı değil mi? Ian Kershaw'ın da belirttiği gibi 'kullanılmaya hazır bir kalıp' haline gelmiş oluyorlar.

Evanjelik anlayışın geçmişten bu yana inanç sistemleri bir Mesih beklentisi üzerine kurulmuş durumda. Yıllardır bu beklenti cemaat liderleri tarafından işlenmekte. Ve bu beklentinin gerçek olması için varsayılan kehanetlerin yerine gelmesi yolunda da çaba sarfetmekte. 11 Eylül hadisesi bu gruplar üzerinde beklentinin baskısını daha da arttırmış durumda.

Normal şartlar altında George Walker Bush'un 'cesur Hristiyan komutan' olarak sunulması fikri saçma olarak algılanabilirdi. Özellikle Vietnam savaşına katılmamak, kaçabilmek için Texas National Guard'a giren birisinin... Bugün birçok Hristiyan, Bush'un bir komutan, bir savaşçı olduğu mitini sorgulamadan, doğruluğunu araştırmadan ve bir elit zümre tarafından dayatılıp dayatılmadığını düşünmeden kabulleniyorlar. Gerçek şu ki inanmak istiyorlar ve bu inanmışlığa itiraz etmeyi de vatanını sevmek yakıştırmaları ile karşıyorlar.

Bush ve ekibi de ustaca hazırlanmış konuşmalar ile bugünlerde evanjeliklerin Mesih beklentisinin içerisinde ustalıklarla doldurma gayreti içerisinde. Ve şu ana kadar bu konuda oldukça başarılı oldular.

Küreselleşme bunun neresinde...

11 Eylül'ün külleri ve karmaşası arasında unutulmaya terk edilmiş ve sanırım unutturulmak istenen bir şey var. Son dönemde küreselleşme karşısındaki tepkiler oldukça artmıştı. Yeni küresel sistem rüyalarına karşı dünyada büyümeye başlayan bir hareket mevcuttu. Ki bu tepkileri Atina'da, Prag'da, Davos'ta, Washington'da, Philadelphia'da, Los Angeles'ta, Cenova'da ve daha birçok yerde görmeye başlamıştık. Dünya elitinin küreselleşme ekseninde oynadıkları hızlı oyunun karşısına sivil bir tepki çıkmaya başlamıştı.

Bush'un başkanlığının ilk dönemlerinde Enron, WorldCom gibi şirketlerin çöküşüne ve bu şirketlerin içyapısında çeşitli usulsüzlüklerin yapıldığına şahit olduk. Amerikan ekonomik sistemi açısından tam bir skandaldı. Bu şirketler ile Bush yönetiminin yakın ilişkileri mevcuttu. Hatta bu şirketler Bush'un seçim kampanyasına hatırı sayılır destek vermişlerdi. Başka şirketlerin de aynı akıbeti yaşaması bekleniyordu. İşin tuhaf tarafı mesela Enron, IMF eli ile kamu kuruluşları özelleştirilen Arjantin'i içme suyu şebekesine varıncaya kadar neredeyse satın alan bir şirketti. Enron gibi şirketlerin küreselleşme rüzgârı ile birçok ülkede özelleştirme hamlelerinin vazgeçilmez satın alıcıları olduğunu görüyoruz. İşin daha tuhaf yanı bu şirketlerin satın aldığı kurumları içerden çökertmeleridir. Bu şirketlerin çöküşü ile küreselleşme karşıtlarının ellerine IMF ve Dünya Bankası'nın da bir danışıklı dövüş mantığı içerisinde olduklarına dair sağlam argümanlar geçmişti.

Bu şirketlerin yarattığı sarsıntının temizlenebilmesi için 11 Eylül olayları imdada yetişti. Terörizme karşı savaş söylemi ekseninde geliştirilen dini motifli söylemler ile Amerikan halkının dik-kati bir başka noktaya çevrilmiş oldu. Tabi bu noktada usta bir manevra ile bir korku kültürü oluşturuldu ve yönetimin ve bilhassa Bush'un ilahi misyonu ön plana çıkarıldı. Oluşturulan bu yeni söylem vatanseverlik, din, Tanrı'ya bağlılık, bayrak gibi kavramlar üzerine oturtuldu. Böylece muhalefet edenin kolayca bu kavramlara ihanetle suçlanabileceği bir ortam meydana getirilmişti.

11 Eylül olayları 'Yeni Dünya Düzeni' hayalperestleri için olabilecek en uygun zamanda vuku buldu. İki kız kulelere çarpan uçak-

lar sayesinde oluşmaya başlayan küreselleşme karşıtlığının karşısına Bush'u kullanarak militarist bir küreselleşme gücü koyulmuş oldu. Arka plandaki savaş dünya hakimiyeti, dünya yönetimi ve dünyanın ekonomik kaynaklarını elde etmekle ilgilidir. Küresel paylaşımın yeniden sahneye koyulmasının 11 Eylül sonrası bulunan bir başka yoludur bu yeni doktrin.

Yaşanan büyük felaketten sonra medya aracılığıyla yeni bir dil geliştirildiğine şahit olduk. Bu George W. Bush'u eksene oturtan 'şer güçlere karşı savaş', 'dünyayı özgürleştirme', 'terörizme karşı savaş' gibi sloganlar ile desteklenen aynı zamanda şarbon korkusu gibi olgular ile beslenen yeni bir ruh hali... Öncelikle Amerika çapında bu yeni durum etrafında bir uzlaşma tesis edildiğini gördük. Akılların karışık olduğu bu noktada olağan şüpheliler hedef tahtasına oturtuldu ve dünyanın yeni dünya imparatorluğuna giden yolda Amerika'nın arkasında olması sağlandı.

Aslında bu kampanya Bush'un söylemi ile 'terörizme karşı bir haçlı savaş' olarak tanımlanmasına rağmen, terörizmin ve terörist barındıran ülkelerin kavramın muğlaklığı altında ezilmesinden dolayı küreselleşme karşısındaki güçlerin, oluşumların ve kavramların hedef alınması ile sonuçlandı. Bush 19 Ekim 2001 tarihinde Asya Pasifik Ekonomik Birliği (APEC) konferansında yaptığı konuşmada Dünya Ticaret Merkezi'ne yapılan bu saldırının 'dünya ticareti'ne yapıldığını söylüyordu. Mesaj açıktı: bu küreselleşmeye karşı yapılmış bir saldırdır.

Bush ayrıca İkiz Kulelerin yapılan saldırı için özellikle seçildiğini, çünkü bu kulelerin ekonomik kalkınmanın sembolleri olduğunu söylüyordu ve APEC liderlerine çağrıda bulunuyordu: "Dosta düşmana, tüm dünyaya ekonomik kalkınmanın (y.n.: yani küresel yeni dünya sistemine ulusların entegrasyonunun) teröristlerin yaymaya çalıştığı korkuya rağmen süreceğini gösterelim.."

Burada küreselleşmeyi terörizme karşı bir haçlı savaşına dönüştürerek, yurtseverlik edebiyatı içerisinde ve korkular ile besleyerek, küreselleşme karşıtlarını açık hedef haline getirerek tek bir dünya hedefine doğru bir doktrinin piyasaya sürüldüğünü açıkça gözlemleyebiliyoruz. Tabii bu yurtseverlik edebiyatının arkasına gizlenmiş mesihi bir liderlik anlayışı ile demokrasinin tüm pratik kurumlarını rafa kaldıran yeni hareketin merkezinde dünden ra-

zı Hristiyanlar ve özellikle de evanjelik topluluklar bulunmakta. Hristiyan topluluğunun bu yeni mesihi liderliği kabul edebilmesinin gereklerinden birisi de Hristiyan bir liderin mevcut olmasıdır ki Bush'un kendisini iyi bir Hristiyan ve özellikle de evanjeliklerden birisi olarak takdiminin arkasında yatan gerçek budur.

Önümüzdeki süreçte, Bush'un da birçok konuşmasında ortaya koyduğu gibi, dünyanın liberalleştirilmesi ile karşı karşıya kalacağız. Çünkü Bush'un başlattığı savaşın kendi ifadesiyle diğer uluslara Amerikan değerlerini kabul ettirmek gibi bir misyonu vardır. Bu anlayış çerçevesinde ya seve seve ya da zorla (ya dostunuz ya düşman söyleminin arkasında yatan bir diğer neden) ulusların sınırları birer açık pazar haline dönüştürülebilmek için şeffaflaştırılacaktır. Halihazırda Amerikan müdahaleciliğinin 11 Eylül'den bu yana faaliyet gösterdiği coğrafyaların 'sömürülebilir' olması zengin kaynaklara sahip olması ve elde ettikleri zaferlerden sonra bu coğrafyalara küresel sermayenin büyük güçlerinin gerek yatırımcı gerekse imar edici olarak teşrif etmeleri küreselleşmenin Bush ve ekibinin yeni mesihi militarist doktrininin ana renklerinden birisi olduğunu görmekteyiz.

Dindar olduğu siyasi bir yalan mı?

Başkan Bush'un seçimlerden önce hazırlattığı propaganda broşürlerinde dine dönüşünü şu şekilde anlatıyordu:

"... Mesih'e yönelme yönündeki kararımın tohumları saygıdeğer Bill Graham tarafından yedi-sekiz yıl önce yeşertilmişti. O bizleri Maine'de yazın bir haftasonu tatilindeyken ziyaret etti. (1980'lerin sonu). Onu deniz kenarındaki küçük St. Ann's kilisesinde dua ederken gördüm. Hep beraber okyanusa karşı patio'da yemek yedik. Bir akşam büyük bir aile grubumuz haftasonu için toplandığında babam Billy'den sorularımızı cevaplamasını rica etti.

Ateşin yanına oturdu ve anlattı. Söyledikleri kalbimde bir değişimin kıvılcımını yaktı. Ne söylediğini tam olarak hatırlamıyorum. Daha çok örneğinin gücüydü. Tanrı açıkça onun nezaketinde ve aşkla dolu tutumunda tecelli etmişti. Ertesi gün Walker's Point'de beraber yürüdük ve sohbet ettik. Fark ettim ki büyük bir

adamın huzurundayım. Sanki mıknaş gibiydi. Farklı bir şey aramak için çekildiğimi hissediyordum. Bana vaaz vermedi ve uyarıda bulunmadı, sadece içtenliğini ve endişelerini paylaştı. Billy Graham kendinizi suçlu hissettirmiyor, o sevgi ile dolmanızı sağlıyor. O haftasonu dersinden sonra saygıdeğer Graham ruhuma sonraki yıllarda büyüyecek bir hardal tohumu ekti. Bana yolu gösterdi ve ben de yürümeye başladım. Bu hayatımdaki değişimin başlangıcı oldu. Her zaman dindar bir adam olmaya çalıştım, düzenli olarak kiliseye gittim, Pazar ayinlerine katıldım, mimber görevlisi bile oldum. Fakat o haftasonu, kaderim ve inancım yeni bir anlam kazandı. Bu yeni bir yürüyüşün başlangıcıydı, kalbimi Mesih'e sunabileceğim bir yürüyüş."

Bush'un bu dine dönüş anlatımında gizlenmiş bazı ipuçları mevcut. Öncelikle bu hikâye, bir 'Yeniden Doğuş'u temsil ediyor. Endişe ve içtenlikten, kalbin sevgiyle dolmasından, teslimiyetten, vs bahsediyor. Yani mesihi bir ruh haline eriştiğini anlatıyor George W. Bush.

Bush'un gençlik dönemindeki uçarıkları ve daha sonraki dönemde alkol bağımlılığı gibi pek çok menfi unsur bir dönüm noktası ile geride kalmış ve o kendisini Mesih'e adamıştı. Bu büyük dönüşüm ile 'yeniden doğmuş'tu. 'Billy Graham'ın nezaketinde ve aşkla dolu tutumunda tecelli eden 'Tanrı' tanımlaması sanki Tanrı'nın Bush ile dialoğa geçtiği ve Billy Graham'ın sadece bir sebep olduğu intibasını uyandırmak için ifade edilmişti.

Sonraki dönemlerde Bush'un söylemlerinde Tanrı'dan ilham, hatta daha çok vahiy alan bir adam görüntüsü verilmeye çalışılıyordu. Bush kendisini ilahi bir misyonun adamı olarak sunmakla, ve kararlarında doğruluğundan şüphe duymadığı içdünyasının etkisini açıkça ifade etmekle bu görüntüyü tamamlamaya çalışıyor. Dini literatürü kullanarak gittikçe Mesihi bir sahiplenme yaşanmasına neden oluyor.

Hız. İsa, Hristiyanlık inancında 'kurtarıcı' ve günahlardan kurtarıcı olarak tanımlanıyor.

Mesela Matta 1:21'de Joseph'e (Protestan inancına göre Hz.Meryem'in kocası) gelen melek şöyle söylüyor: "Ve o bir oğlan çocuğu dünyaya getirecek, ve siz O'na Jesus (Mesih) adını vereceksiniz çünkü O insanlarını günahlarından kurtaracak" (Matt. 1:21)

Aynı konuya Babtist John'un da değindiğini görüyoruz: "...Tanrı'nın kuzusunun farkına varın, O ki dünyanın bütün günahlarını alıp götürdü." (John 1:29)

11 Eylül'den sonra Bush'un bir kurtarıcı rolüne soyunması sizce tamamen tesadüf müdür? Dünyayı özgürleştirme sevdasına tutulmuş bir Bush.. İnsanlara demokrasi, özgürlük ve tartışmasız doğru(!) Amerikan değerlerini götürüyor ve insanları eski günah-kâr yaşantılarından kurtarıyor..

Vanity Fair dergisinin Ekim 2000 sayısında Gail Sheehy'nin, George W. Bush hakkında yazdığı bir makale yayımlandı. 1980'lerde Bush'un içki içmeyi ve içki alemlerini bırakıp dine dönmesi hikâyesini araştıran Gail Sheehy, bir yanlışlığı ortaya koymaktaydı. Robert McCleskey göre Bush'un içkiyi terketmesinin arkasında Mesahi bir tecrübeden ziyade eşi Laura'nın ultimatomu varmış. Çocukluğundan bu yana Laura'nın arkadaşı olan McCleskey şöyle demiş: "Laura onun anlayacağı bir dilde durumu ona anlattı. Ve o da içkiyi bıraktı." Kendisine, bunun anlamı eğer içkiyi bırakmazsa karısının onu terkedecek olmasıydı mı diye sorulduğunda McCleskey "Evet doğrudur" diyor ve "Karısını ve 1981 yılında doğmuş ikiz kızları Jenna ve Barbara'yı kaybedecekti. Karısı ve kızları onun hayatını değiştirdi" diye ekliyor.

Laura'nın Bush'a içkiyi bıraktırdığını iddia eden kişi sadece McCleskey değil. Laura'nın kocasına "Ya ben ya şişe" veya "Ya ben ya Jack Daniels" dediği zaman Teksas'taki yerel basın bunu haber yapmış.⁽²⁰⁾

Cumhuriyetçi senatör Don Evans'a göre, o ve birkaç arkadaşının Bush'un Teksas Midland'da Arbusto Oil firmasında petrol kuyuları açarken James Dobson'un öğretisiyle gerçekleştirilen evanjelik Hristiyanların toplantılarına katılmasını istediklerinde Bush'un dine dönüşü gerçekleşmiş. Bush'un Midland günlerinden bir başka yakın arkadaşı Don Jones, Don Evans'ın hikâyesini kısmen yanlış buluyor. O günlerde Bush'un bir kaç toplantılarına iştirak ettiğini doğrulayan Don Jones, Bush'un meseleyi çok da ciddiye almadığını söylüyor.

Bush'un dine dönüş gerçekleştirdiği varsayılan Midland günlerinden bir diğer arkadaşı profesyonel futbolcu Mike Conaway de bu konuda şunları söylüyor: "Tavırlarında herhangi bir deği-

şiklik görmedim. Hristiyanlığa yönelen bir kişinin tavırlarında olabilecek değişiklikleri düşünüyorum da hiçbirisini Bush'ta görmedim.”⁽²¹⁾

Gail Sheehy'nin araştırması saatin onikiyi vurduğunu ve prensesin aslında bir kül kedisi olduğu gerçeğini ortaya çıkarıyor. Bush'un 40 yaşına doğru 'yeniden doğduğu' hikâyesi bir düzmece ibaret görünüyor. Evanjelik seçmen tabanı üzerinde oynanmış ve hâlâ oynanmakta olan usta bir oyunun icra edilmesi mi bu hikâyeler?

Dine dönüş sadece politik bir sunuş mu?

Bush'un Hristiyanlık inancı içerisinde nasıl bir mertebede olduğunu kestirebilmek biraz güç. Gerçekte dini bilgisinin çok da fazla olduğu söylenemez. En azından oynadığı mesihçilik oyununun içini doldurabileceği bir bilgi birikimi var görünmüyor. Aslında Bush'un Hristiyanlığa dönüş ile yakinen ilgilenmesi anlatıldığı gibi Hristiyanlığı ciddiye alan, kalbinde değişimler oluşmuş, gibi çok ulvi bir şekilde değil de yüzeysel gerçekleşmiş.

1980'lerin sonunda Dallas'ın en büyük kiliselerinden birisinin siyah papazı, Oak Cliff İncil Kardeşliği örgütünün saygın bir üyesi ve aynı zamanda Promise Keepers'ın (Sır Saklayıcılar) üst düzey yöneticilerinden olan Dr.Tony Evans ile bir araya geldiğinde Bush'ta bir değişim olmuş.

Baba Bush'un Clinton'a karşı 1992 yılında seçimi kaybetmesi oğul Bush'u oldukça mutsuz etmişti. Ve bu hırs onda politikaya karşı mevcut olan ilgiyi daha da arttırmış. Bush'un Tony Evans'tan politikaya yeni bir yaklaşım şekli öğrendiğini görüyoruz. Bu ekonomi eksenli olmaktan ziyade dini bir yaklaşım. Clinton'un babasını ekarte ettiği ekonomik mesajın karşısına koz olarak sürebilecekti bu yeni doktrinini. Hakikaten, Tony Evans'ın yardımcı papazı olan Dr. Martin Hawkins'in söylediğine göre Bush, ilahi bir bakış açısından dünyanın nasıl görüneceğine dair “tamamiyle yeni bir felsefe” geliştirmiş. Bu felsefeyi Sheehy'nin iddiasına göre Tony Evans'ın Promise Keepers örgütünün elkitablarından birisinin sayfalarından çıkarmış.⁽²²⁾

Promise Keepers'ın benimsediği görüş aslında kısmen apoli-

tik olmasına rağmen, Bush ve onun taraftarları, iyi işlenirse ve yeniden düzenlenirse 'güçlü bir politik mesaj haline dönüştürülebi-
lecek dini bir belagat yakaladıklarını düşünmüşler.

Promise Keepers hareketinin liderlerinin birçoğu 'mesihi egemenlik' diye adlandırılabilir bir ahir zaman doktrinini benimsemekteler. 'Mesihi Egemenlik', Dünyevi gücün "Tanrı'nın insanları" tarafından ele geçirilmesini betimliyor ki böylece dünya kurtarılabilir ve ancak dünya böyle kurtarıldıktan sonra Mesih, Yönetmek ve Saltanat sürmek için geri dönebilir. Esasen Promise Keepers'ın hedefi direkt bir iktidar olmaktan ziyade insanları 'Tanrının insanları' haline getirmektir. Bunun içinde önce kiliseden başlamak üzere toplumda ve daha sonra da toplumun idaresinde bir değişim gerçekleştirmek gerekmektedir. Bazı mesihi egemenlikçiler dünyanın ele geçirilmesini "işaretlerin, kehanetlerin ve mucizelerin" sonucu olarak görürken bazıları da askeri ve politik bir fetih ile gerçekleştirebileceğine inanmaktalar. İşte Bush'un ilham aldığı felsefe buradan kaynaklanıyormuş. Öyle bir felsefe ki yavaş yavaş kendisini Tanrı'nın bir elçisi olarak görmeye başlamış, Tanrı tarafından dünyayı yeniden kurmak için ve Tanrı'nın dünyayı kontrolü için, seçilmiş bir araç, Bush'u bugün motive eden felsefe işte bu felsefeymiş.⁽²³⁾

Bush, evanjelik cemaati ile içiçe olmanın ve Kitab-ı Mukaddes referanslı konuşabilmenin meyvelerini Teksas'ta iki kez senatör seçilerek elde etmişti. Siyasi menfaat için dini literatür geliştirmek Bush'un yabancı olduğu bir şey değil.

Çekişmeli geçen başkanlık yarışını, mahkeme kararıyla da olsa kazanabilmesinin en büyük nedeni evanjeliklerin açık destek vermiş olması. Yıllarca evanjelik cemaat içerisinde olmanın getirisini seçimlerde oya tahvil etmiş oldu. Zaten seçim kampanyası na da bir evanjelik kilise de start vermişti.

Başkanlığı döneminde başarısız bir ekonomi yönetiminden sonra 2004 seçimlerinde Bush'un başkanlığı yeniden kazanabilmesi normal şartlar altında zor görünmektedir. Bu noktada evanjeliklerin desteği oldukça önem kazanmaktadır. Bush, gittikçe dozajını arttırdığı mesihi söylem ile bu seçmen kitlesinin oylarını ipotek altına almaya çalışmaktadır. Amerika'da seçimlere katılma ve oy verme oranı oldukça düşüktür. Seçmenin hemen hemen yarısı

oy kullanır seçimlerde. Bu nedenle iyi organize olmuş gruplar, üyelerini oy kullanmaya yönlendirerek seçimlerde cemaatleri içerisinde oy kullanım yüzdesini arttırarak nüfus içerisindeki temsil oranlarından daha fazla politik etkiye sahip olabilmektedirler.

-
- (1) Newsweek dergisinde yayımlanan George W. Bush biyografisi
 - (2) Amerika'ya Bakmak ve Görmek, Edward Said, UMUT VE CESARETLE, Le Monde Diplomatique'de yayımlanan makalesi
 - (3) Ali H. Aslan / Washington 02.12.2002 Zaman
 - (4) Jackson Lears, How a War Became a Crusade, New York times, March 11, 2003
 - (5) <http://www.progressive.org/feb03/comm0203.html>
 - (6) Matthew Rothschild, Bush's Shameful War, in: The Progressive, 20.3.2003
 - (7) State Department Deputy Secretary of State
 - (8) http://www.usadaily.com/Commentary/Sabrin/030203_george_bush's_messianic_mission.htm
 - (9) Frederick Clarkson, Eternal Hostility: The Struggle Between Theocracy and Democracy adlı kitabın yazarı
 - (10) American Studies at Hobart and William Smith Colleges, Geneva, New York
 - (11) <http://www.counterpunch.org/fareed03142003.html>
 - (12) <http://www.counterpunch.org/fareed03142003.html>
 - (13) Michelle Goldberg, "Why American Jewish Groups Support War in Iraq?", http://archive.salon.com/news/feature/2002/09/14/jews_iraq/index.html
 - (14) Raporun tüm metni için, bkz. <http://www.israeleconomy.org/strat1.htm>
 - (15) Fehmi Kuru, Yeni Şafak, 21.04.2003
 - (16) Fehmi Kuru, Yeni Şafak, 21.04.2003
 - (17) <http://www.us-israel.org/jsource/US-Israel/bushjews.html>
 - (18) Taha Kivanç, Yeni Şafak, 22.04.2003
 - (19) Ian Kershaw, The Hitler Myth
 - (20) Gail Sheehy, Vanity Fair, Ekim 2000
 - (21) Gail Sheehy, Vanity Fair, Ekim 2000
 - (22) Gail Sheehy, Vanity Fair, Ekim 2000
 - (23) Gail Sheehy, Vanity Fair, Ekim 2000

6. Bölüm

İsrail Lobisi İle Evanjeliklerin İttifakı

Noam Chomsky, Türkçe'ye Kader Üçgeni adıyla çevrilen kitabında, Amerika'daki Yahudi lobisinin yalnızca Amerikalı Yahudilerden oluşmadığını belirtir. Genel inanın aksine İsrail'i ısrarlı bir şekilde destekleyen büyük bir Yahudi-olmayan çoğunluk vardır. Chomsky'ye göre bu çoğunluk şunlardan oluşmaktadır:

Öncelikle, Seth Tillman'ın 'İsrail lobisi' dediği olgunun Amerikalı Yahudi toplumu ile sınırlı olmadığı belirtilmeli. Bu olgu, liberal zihniyetin büyük bir bölümünü, sendika liderlerini, dinsel fundamentalistleri, içeride devlet öncülüğündeki yüksek teknoloji üretim (yani askeri üretim) ile dışarıda askeri bakımdan tehditkâr ve maceracı, bunun yanında bu kategorileri yatay kesen ateşli ve savaşıma hazır her renk sırmadan apoletleriyle güçlü devlet aygıtından yana 'tutucular'ı kapsamaktadır.⁽¹⁾

Chomsky, İsrail yanlısı Amerikalıları böylece kategorize ettikten sonra Evanjeliklerin İsrail'e destek olmasının ardındaki mantığa da değinir. Ona göre Evanjeliklerin bu tutumunun iki nedeni vardır. Birincisi yukarıda belirtilen teolojik nedenlerdir (Eski Ahit kehanetleri, Yahudilerin "Seçilmiş Halk" olduğu düşüncesi vs.). İkincisi ise iki tarafın da özellikle son dönemlerde ortak bir düşmana sahip olmalarıdır. Ortak düşman İslam'dır. Chomsky şöyle diyor:

Evanjeliklerle Siyonistlerin iki temel noktada yakınlığı söz konusuydu: (Birincisi Evanjeliklerin dini inançları... İkincisi ve dolaylı olanı ise Evanjeliklerin İslam'la ilgili yorumlarıydı: Arap halkın esaretinden, dünyadaki antisemitizmin büyük bölümün-

den ve İsrail karşıtı hissiyattan, Tanrı'nın adını kirleten İslam sorumluydu.⁽²⁾

Amerika'daki Evanjeliklerin Yahudi lobisi ile kurmuş oldukları dayanışma ve ittifak ile ilgili bilgilere, Amerika'daki İsrail lobisini mevzu eden neredeyse bütün kaynaklarda rastlayabilirsiniz. Evanjelik liderler ve kiliseler, İsrail'e yapılan Amerikan yardımının her yıl artarak sürdürülmesinde aktif bir baskı unsuru olarak yer alırlar. Maddi yardımla beraber İsrail'in mitleştirilmesinde ve İsrail'in eleştirilmesi pek de mümkün olmayan bir tabu haline getirilmesinde de Evanjelik propagandanın büyük bir rolü vardır. Evanjeliklerin en önemli liderlerinden biri ve Amerika'daki Hristiyan fundamentalizmin sembolü olan Moral Majority (Ahlaki Çoğunluk) adlı kurumun yöneticisi Jerry Falwell, Püriten teolojisiindeki "judaizer" geleneği, politikaya aktararak şöyle demektedir: "Sanmıyorum ki Amerika İsrail'e sırtını dönsün ve sonra da ayakta kalmaya devam edebilsin. Diğer milletler İsrail milletine nasıl davranıyorsa, Tanrı da onlara öyle davranır."⁽³⁾

Falwell'in söylediklerinin manası gayet açıktır; Amerika eğer Tanrı'nın desteğini hak etmek istiyorsa, İsrail'e destek olmak zorundadır. Amerika'nın "bekasını" İsrail'e verdiği desteğe endeksleyen bu düşünce, oldukça etkilidir ve 70-80 milyon evanjeliğin yanında diğer Amerikalı Protestanları da zaman zaman etkilemektedir. Bir başka Evanjelik lider Mike Evans, hazırlamış olduğu "İsrail, Amerika'nın Yaşamını Sürdürebilmesinin Anahtarı" (Israel, America's Key to Survival) adlı televizyon programları ile yukarıda bahsedilen Evanjelik kabullerini milyonlarca Amerikalı'ya aktarmıştır. Evanjelikler televizyon programları, radyo yayınları, yayımladıkları çok sayıda dergi ve gazete vasıtasıyla sözkonusu telkinin Amerikan toplumuna propogandasını yapmaktadırlar. Evanjelikler, Kongre, Beyaz Saray ve resmi kademelerde de etkindirler ve tamamen İsrail yanlısı bir faaliyet göstermektedirler. Evanjelik Kongre üyeleri ile AIPAC üyesi Yahudi Kongre üyeleri arasında İsrail'e sadakat konusunda hiçbir fark yoktur. Ve hedefleri de AIPAC ve diğer Yahudi örgütlerinde olduğu gibi Amerikan Kongresi'ne İsrail'e taraf olmayan insanların seçilmesini engellemektir. Jerry Falwell, İsrail'de yaptığı bir konuşmada, "İsrail yan-

lısı olmayan hiçbir adayın Amerikan Kongresi'ne seçilemeyeceği günler çok yakındır" demiştir.

Evanjelikler, inançlarının doğal bir sonucu olarak İsrail'in Filistin'i işgal politikasını da şimdiye kadar ısrarla desteklemiştir. Bazıları daha da ileri giderek İsrail'den daha fazla toprak işgal ederek tüm Vaadedilmiş Topraklar'ı egemenlik altına almasını istemişlerdir. İsrail'in daha saldırgan bir üslup takınması, bölgede gerginliği devamlı üst seviyede tutacak ve Evanjelik inanışlarına göre Mesih'in gelişinin yolunu açacaktır. Mesela Jerry Falwell, 6 Şubat 1983'te yaptığı bir konuşmada, İsrail'in Nil ve Fırat nehirleri arasında kalan tüm toprakları işgal etmesini "rica" etmiştir. Falwell'in isteği İsrail'in, vaadedilmiş topraklar inancına ulaşabilmek için Irak, Suriye, Türkiye, Suudi Arabistan, Mısır, Sudan'ın kısmen Ürdün, Lübnan ve Kuveyt'in ise tamamen işgal etmesi ile mümkün olabilecektir. Falwell, bu açık işgal taraftarlığının peşi sıra da şunu eklemiştir: "Tanrı, kendisi için değerli olanı, yani İsrail'i desteklediğimiz için, Amerika'yı kutsamıştır".(4)

Tüm bu ilginç demeçlerin sahibi olan, kraldan çok kralcı olan Moral Majority lideri Falwell, İsrail liderleri ile çok yakın ilişkilere sahiptir. Geçmişte özellikle Likud liderleri Menahem Begin ve Yitzhak Şamir ile çok yakın olan Falwell, Siyonizme yaptığı hizmetler adına Begin'den sağ kanat siyonizmin ve Likud Partisi'nin ideolojik öncüsü Vladimir Jabotinsky adına verilen bir madalyayı almıştır. Falwell, dünyada bu madalyayı alan ilk Yahudi-olmayan insandır. Tabi bununla birlikte Falwell'in İsrail'e bu denli mutlak bir destek vermesinin nedenleri arasında temsil ettiği dini akımın teolojisinin yanı sıra kişisel çıkarlarının da rol oynadığı söylenebilir. Çünkü İsraililer Falwell'in ve diğer Evanjelik liderlerin hizmetlerini karşılıksız bırakmamaktadırlar. Grace Halsell, bir makalesinde, eski Likud hükümetindeki Savunma Bakanı Moşe Arens'in, Falwell'e özel bir jet uçağı "hedİye ettiğini" yazar.(5)

Evanjeliklerin ABD içindeki politik güçleri giderek artmaktadır. Reagan ve George W. Bush, evanjeliklerin en üst düzeyde temsil edilebildiklerinin birer örneğidir. 1980'li yıllarda Jerry Falwell'in önderliğindeki Moral Majority, Evanjeliklerin en güçlü siyasi organizasyonuydu. 80'lerin sonunda Moral Majority yöneti-

mi bazı mali skandallara karışınca bu örgüt dağıldı ve hemen ardından Evanjelikler bu kez de Christian Coalition (Hristiyan Birliği) adlı örgütü kurdular. Cumhuriyetçi Parti içinde önemli bir desteğe sahip olan ve ülke içinde büyük bir örgütlenme oluşturan Christian Coalition, Amerika'nın en güçlü siyasi organizasyonlarından biri haline gelmiş durumda.⁽⁶⁾

Benjamin Netanyahu İsrail Başbakanı olarak Clinton döneminde yaptığı Amerika ziyaretinde, Başkan ile görüşmeden önce Falwell ile görüşmüştü. Netanyahu Falwell'den sonra üst düzey 1000 Evanjelik din adamına konuşma yapmış ve onlardan Clinton'un İsrail'in Oslo barış sürecini ihlalinin gözardı edilmesi için baskı kurmalarını istemiştir.

Nisan 2002'de Evanjelik cemaatinin liderleri (Richard D. Land, Jay Sekulow, Janet Parshall, Gary Bauer, Glenn Plummer, Leith Anderson, Fr. Keith Roderick, vs.) Başkan Bush'a hitaben ortak bir deklarasyonda bulundular. Evanjelikleri Başkan'ın Filistin devletinden bahsetmesi ve İsrail'e tam destek olmadığına dair inançları kızdırmıştı. Ortak bildiri ile Bush'u İsrail'e tam desteğe çağırıyorlardı.

Evanjelikler için İsrail'in Filistinliler üzerinde kurduğu insanlık dışı baskının pek de önemi yoktur. Çünkü Araplar inanışlarına göre, evet Hz.İbrahim'in soyundandır, ama hizmetçisi Hacer'den olmuş bir günahın meyvesi İsmail'in soyundan gelmektedirler. Eski Ahit'e göre Hz.İbrahim'in soyunun 'yüce' devamlılığı İshak'a verilmiştir. Yani anlaşılacağı gibi evanjeliklerin görüşüne göre Araplar pek de umursanacak insanlar değildir. Bazı evanjeliklerin zaman zaman bölgedeki insan hakları ihlallerine sesini çıkarttığına şahit olabiliyor, ancak bu hak ihlalleri Hristiyan Araplara karşı yapılmışsa... Timothy Weber'e (Church Historian ve Dean of the Northern Baptist Theological Seminary in Chicago) göre birçok Amerikalı Hristiyanın son 30-40 yıldır o topraklarda Hristiyanların olduğunun pek farkında değil. Bu konuda Weber şöyle söylemektedir: "O bölgedeki Hristiyan Araplar eziyet görmektedir. Filistinliler onları Hristiyanlıkla, İsrailliler de Araplıkla sıkıştırılmaktadırlar. Hemen hemen buradaki Arap Hristiyanlar, Amerikan Hristiyanları tarafından yok sayılmaktadırlar. Amerikalılar

İsrail'in kaderi üzerinde yoğunlaşmaktadırlar, oradaki Hristiyanların değil.”(7)

Marc Gopin (Professor of International Diplomacy at Tufts University in Boston): “Burada tam bir tencere kapak hikâyesi mevcuttur. Evanjelikler, Tapınak Tepesi'ndeki El-Aksa camisinin yerine üçüncü tapınağı inşaa etmek isteyen İsrail'deki aşırı Yahudileri desteklemektedirler. İslami dünyadaki aşırıcular Filistin için parasal destek olmaya çalışırken, Amerika'daki aşırıcular da Likud politikalarının destekçisi olmaktadır.”(8)

İncil Toprakları Turları

Evanjeliklerin İsrail propagandası metotlarından biri de İsrail'e düzenlenen turistik seyahatler. Bu seyahatleri 1970'lerden bu yana İsrail Turizm Bakanlığı'nın Amerikan Hristiyan lobisini etkilemek için 'İncil Toprakları Turu' adı altında teşvik ettiğini görmekteyiz. Evanjelik organizasyonları İsrail'in turizm elçisi gibi çalışıyor. Burada maksat, cemaat üyelerinin yakinen bölgeyi tanıması ve Yahudi Toprağı kavramının zihinlerinde daha sağlamlaştırılması. İsrail'e giden grupların İsrailli bir rehber eşliğinde turlarını yapmaları, İsrail kanunları tarafından zorunlu kılınıyor. Bu turlara rehberlik eden İsraillilerin inanç turistlerini bilgilendirmek(!) için yoğun çaba sarfettiklerini söyleyebiliriz.

Tabii bununla beraber İsrail'e turizm geliri yoluyla finansal destek de sağlamış oluyorlar. Evanjeliklerin 'turizm elçiliği'nde ne kadar aktif olduğunu anlamak için İsrail Turizm Bakanlığı'nın yaptığı çalışmaları incelemek gerekir.

El-Aksa intifadasından sonra 2001 yılında İsrail'in turizm gelirleri ciddi oranda düştü. Turizm gelirlerini tekrar arttırmak için bir dizi karar aldılar. Bunlardan başlıcaları:

- 30 etkin Evanjelik lideri cemaat üyelerini İsrail'e seyahate yönlendirmeleri için teşvik etmek,
- 100.000 büyük Evanjelik kilisesine tanıtım mektupları göndermek. Bunu takiben 350.000 kiliseye daha tanıtım mektupları göndermek,

- Amerika'nın 100 büyük şehrinde 'İsrail ve Dayanışma' toplantıları organize etmek ve burada Hristiyan din adamlarına İsrail'in İncil'deki önemini anlattırmak.

Görüldüğü gibi İsrail en münbit toprağı işlemek ile meşgul. Bu organizasyonu yapmakla görevlendirilen Colorado Springs-Colombia merkezli TouchPoint Solutions şirketinin yönetim kurulu başkanı Butch Maltby, turizmi İsrail açısından şöyle değerlendiriyor: "Turizm aynı zamanda politik bir enstrüman. İsrail'i ziyaret eden herkes dönüşte bir İsrail büyükelçisi haline geliyor. Her turist bir halkla ilişkiler personeli gibi çalışıyor."

Bugün Amerikan Başkanı olan George W. Bush, Teksas valisiyken İsrail'e bir seyahat gerçekleştirmiş. Ve bu seyahatten çok etkilenmiş. Bütün kutsal mekanları görmüş, Şaron ile biraraya gelmiş, Ağlama Duvarı'nda dua etmiş ve onunla seyahat edenlerin ifadeleri ile geriye bambaşka bir adam olarak dönmüş, yaşadığı tecrübeler Bush'u değiştirmiş.⁽⁹⁾

'İncil Toprakları Turları' şüphesiz Evanjelik-İsrail dayanışmasının unsurlarından sadece birisi. Evanjeliklerin İsrail'e hem finansal hem de politik destekleri başka şekillerde de ortaya çıkabiliyor.

Göçü finanse etmek

Mesela bir başka dayanışma noktası da İsrail'e Yahudi göçünü teşvik etmek ve desteklemek, özellikle de son yıllarda Rusya Yahudilerinin İsrail'e göç ettirilmesi için çeşitli çalışmalar yürütülüyor. Halihazırda İsrail'in işgal ettiği toprak ve su kaynakları, mevcut nüfusu için yeterli olmamasına rağmen, Evanjelikler 'Yeniden Doğuş' inançlarının gerçekleşebilmesi için tüm Yahudilerin İsrail'e göç etmesi için gayret sarfetmekteler. Bu amaçla dünyanın dört bir tarafına Yahudileri Yahudilere ikna ettirmek için destek oldukları turlar düzenlemekteler.

Bu tarz projeleri düzenleyip maddi destek veren en önemli gruplardan birisi de Chicago'da bulunan ve Rabbi Yechiel Eckstein tarafından yönetilen multimilyoner Uluslararası Hristiyan-Yahudi Kardeşliği Örgütü⁽¹⁰⁾. Eckstein IFCJ'yi 1983'te Hristi-

yanlar ve Yahudiler arasındaki hoşgörü ve anlayışı ilerletmek ve İsrail'e desteği arttırmak amacıyla kurmuş. IFCJ'in projelerinden birisi olan "On Wings of Eagles" (Kartalların Kanatlarında) ile Sovyetler Birliği Yahudilerinin İsrail'e göç etmelerine yardımcı olmayı amaçlamışlar. Ve bu projeye finanssal destek olarak iki yüz binin üzerinde evanjelikten yaklaşık 30 milyon dolar toplamışlar. Bu konuda bir başka örnek de Teksas San Antonio'da bir evanjelik vaiz olan John Hagee'in kablolu yayın yapan Global Evanjelism televizyonunun gelirinden bir milyon doları Sovyet Yahudilerinin İsrail'e göç etmesi için bağışlamasıdır. Eckstein'in evanjelik müritleri IFCJ'nin dünya çapında yoksul Yahudiler üzerinde yaptığı çalışmalar için milyonlarca dolar bağışta bulunmaktalar. Eckstein'in söylediğine göre muhafazakâr Hristiyanlar, 1994'ten bu yana İsrail'e altmış milyon dolardan fazla direkt yardım sağlamışlar. IFCJ'in İsrail'deki Yahudiler ile Amerika'daki Evanjeliklerin kaynaşmasını hedefleyen bonkör çalışmaları oldukça başarılı olmuş durumda.⁽¹¹⁾

Öyle ki Evanjeliklerin ve Amerika'nın İsrail'e olan desteğinin boyutunu anlatabilmek için bugünlerde İsrail'de şöyle bir espirili tanımlama duyabilirsiniz: Jerusalem'in (Kudüs) merkezinde ne vardır? Jer-USA-lem.

Fundamentalist Hristiyanları İsrail Neden Destekliyor?

Amerikalı Hristiyan gruplar bilhassa 1970'lerden bu yana her zaman İsrail yanlısı lobi içinde yer almışlar ve hükümetin yüksek makamlarında görev almak için siyasete ilgi duymaktan geri kalmamışlardır. Ancak, İsrail'in başlıca Hristiyan destekçisi Kiliseler Milli Konseyi (NCC) idi. Bu konsey, ılımlı ve orta görüşteki kiliseleri temsil etmektedir. İsrail hükümeti ile Amerikalı fundamentalist gruplar arasındaki sıkı bağ daha yeni bir gelişmedir. NCC son yıllarda beyanatlarında İsrail-Filistin çatışmasına daha tarafsız yaklaştığı görülmeye başlandı. Özellikle NCC'nin beyanatlarını İsrail hükümetinin, Filistinlilere taraftar olduğu şeklinde yorumlaması NCC'yi İsrail karşıtı bir kurum haline getirdi. İsrail'in bilhassa Likud partisinin en sağlam Hristiyan destekçisi ola-

rak Amerika'daki Fundamentalist Hristiyan topluluklar NCC'nin yerini aldı. Aslında 1970'lerde Fundamentalist Hristiyanlar arasında anti-Semitik görüşler hakimdi. Hatta o dönemde Falwell, 'Cennet'e sadece protestan Hristiyanların gidebileceğini, Yahudilerin gidemeyeceğini söylüyordu." Bugün Falwell en sıkı Yahudi dostlarından birisi. İsraille ilişkileri arttıkça, Evanjeliklerin Yahudilere bakışında yumuşamalar görülmekte.

İsrail'in kendilerine anti-semitik bakış açısıyla bakan bu fundamentalist gruplar ile bir ittifak kurması için etkili olan birçok anahtar faktör bulunmaktadır. Muafiyetçi fundamentalistler, İsrail'in güvenliğini ve topraklarını genişletmesini mutlak bir dini mesele olarak görmektedirler. Doğal olarak İsrail'in istila ettiği topraklardan çekilmemesinin en büyük destekçileridir. Diğer taraftan İsrail de muafiyetçilerin bu içten bağlılıklarından kazanmaktadır: muafiyetçiler İsrail'i inançlarının merkezi olarak görmekte ve oraya gitmekten İsrail ekonomisine para kazandırmaktan memnuniyet duymaktadırlar. İsrail hükümetinin üst kademelelerinde bulunan bazı kimseler evanjelik liderlere VIP hizmeti sağlamak ve onlarla birlikte maksimum kârlı paket turlar düzenlemektedirler. Bu turlardan en göze çarpanları Jerry Falwell ve ICEJ turlarıdır. İsrail kanunlarına göre İsrail topraklarındaki turlara sadece İsrailli kişiler rehberlik edeceği için bu turlara da İsrailliler rehberlik etmektedir.

Ayrıca evanjeliklerin 1970'lerden bu yana siyasetle içiçe olmaları ve yönetimler üzerinde nüfuzları, İsrail'in ilgisini çeken bir başka noktadır. Amerika'daki Yahudi lobisi, Demokratlara destek verirken fundamentalist Hristiyanlar, Cumhuriyetçilere arka çıkarlar. Her halükarda kongreye İsrail destekçisi senatörler gönderilmiş olur.

Hristiyan Siyonist hareketin Ortadoğu'daki ihtilafa tarihi boyunca etkisi büyüktür. İsrail devletinin kurulmasının yolunu açmış, Amerika'nın İsrail'e kayıtsız şartsız destek vermesini ve Filistinlileri görmezden gelmesini sağlamıştır. Bugün, Hristiyan Siyonizmi hem İsrail hem de Filistin'i tatmin edecek bir barışın yerleşmesiyle tamamen zıt, aşırı uç bir perspektifi temsil etmektedir. Muafiyetçilerin tüm hedefleri Filistinlilerin ve İsrail'in di-

ğer Arap komşularının hedeflerine tamamıyla terstir. Bu topraklarda yaşayan insanlar, bir başkası tarafından tahsis edilen Siyonizmin varlığına karşıdırlar. Siyonizm ile yaşanan temel problem budur. Muafiyetçi Hristiyan örgütlerin eylemleri hem İsrail'in Oslo antlaşmasını ihlalini devam ettirmekte hem de bu ihlallere doğrudan katılmaktadır.

-
- (1) (Noam Chomsky, Kader Üçgeni, ss. 36-37)
 - (2) (Noam Chomsky, Kader Üçgeni, ss. 38)
 - (3) (Paul Findley, They Dare to Speak Out, s. 240)
 - (4) (Grace Halsell, Prophecy and Politics, s. 141)
 - (5) (Grace Halsell, "The Clintons: American Hostages in the Holy land", Washington Report on Middle East Affairs, Ocak/Şubat 1995)
 - (6) (Robert Sullivan, The New York Times Magazine, 25 Nisan 1993)
 - (7) (<http://www.abc.net.au/rn/talks/8.30/reldrpt/stories/s546326.htm>)
 - (8) (<http://www.abc.net.au/rn/talks/8.30/reldrpt/stories/s546326.htm>)
 - (9) (<http://www.abc.net.au/rn/talks/8.30/reldrpt/stories/s546326.htm>)
 - (10) (International Fellowship of Christians and Jews-IFCJ)
 - (11) (<http://teds.edu/articles/rethinkingevangel.htm>)

7. Bölüm

Bir Lafzi Yorum Örneği: Babil Efsanesi...

Babil kelimesinin İbrani'ce kökü BALAL olup karışıklık anlamına gelmektedir. Eski AKKAT diline göre ise BABEL, BABİLİ, Tanrı Kapısı, Tanrı Şehri demektir. Anlatıldığına göre bu Kule eski Şinar (Süner) diyarında kavimlerin biraraya gelerek inşa ettikleri ve insanoğlunun tanrıları bulmak için gökyüzüne çıkmak iddiası içinde bir nevi merdiven, sütun inşası amacını taşır. Küstahlığa kızan Tanrı, birlik halinde olan, tek dili konuşan ve aralarında anlaşılan bu meraklı kullarının dil birliğini bozmuş, aralarına nifak ve bölücülüğü sokmuştur. Hem Evanjeliklerin hem de Yahudilerin inanışlarında bugünkü Irak ve özellikle Bağdat, Babil krallığının temsilidir.

İncil'de 'Tanrı'dan Yuhanna'ya gelen Esinleme' bölümünün 17. kısmında şöyle tasvir edilmiştir Babil: “Yedi taşı alan yedi melekten biri gelip benimle konuştu: «Gel» dedi. «Engin suların kenarında oturmuş büyük fahişenin çarptırılacağı cezayı sana göstereyim. Dünyanın kralları onunla cinsel ahlâksızlığa düştüler. Yeryüzünde yaşayanlar onun ahlâksızlığının şarabıyla sarhoş oldular.» Bundan sonra melek beni Ruh'un yönetiminde çöle götürdü. Orada yedi başlı, on boynuzlu ve üzeri küfür niteliğinde adlarla kaplı, kırmızı bir canavarın üstüne oturmuş bir kadın gördüm. Kadın, mor ve kırmızı giysilere bürünmüş, altınlar, değerli taşlar ve incilerle süslenmişti. Elinde, iğrenç şeylerle ve cinsel ahlâksızlığının çirkeflilikleriyle dolu altın bir kâse vardı. Alnına şu esrarengiz ad yazılmıştı: BÜYÜK BABİL, DÜNYA FAHİŞELERİNİN VE İĞRENÇLİKLERİNİN ANASI.”

Görüldüğü gibi, Babil yani bugünkü Bağdat yönetimi dünya

fahişelerinin ve iğrençliklerinin anası olarak görülmekte. Günümüz Amerikan yönetiminin üzerindeki Siyonist anlayışı ve evanjeliklerin nüfuzunu önceki bölümlerde aktarmıştık. Mevcut yönetim ve özellikle de George W. Bush inançları doğrultusunda bütün kötülüklerin anasını ortadan kaldırmak için bir kez daha yola çıkmış oldu. Başka bir bölümde insanlık ile savaşacak çekirge ordusunun komutanı olarak İbranice Abaddon kelimesi kullanılmakta. Abaddon kelimesinin Yunanca'da karşılığı Apollyon ve her iki kelimenin de anlamı 'Yokedici'. Bununla beraber 'Saddam' kelimesinin birkaç anlamından birisinin de yokedici olması bir başka Kitabı rastlantıyı(!) ortaya çıkarmaktadır.⁽¹⁾

Yine 'Tanrı'dan Yuhanna'ya gelen Esinleme' bölümünün 18. kısmı da Babil'in yıkılışını tasvir etmektedir. Beraber okuyalım ve Irak savaşında bulunduğu yansımalara dikkat edelim; "Bundan sonra, büyük bir yetkiye sahip olan başka bir meleğin gökten indiğini gördüm. Yeryüzü onun görkemiyle aydınlandı. Melek, gür bir sesle şöyle bağırdı: "Yıkıldı! Büyük Babil yıkıldı!" Şimdi cinlerin barınağı, her türlü kötü ruhun uğrağı, her türlü murdar ve iğrenç kuşun sığınağı oldu. Çünkü bütün uluslar onun azgın ahlâksızlığının şarabından içtiler. Dünyanın kralları onunla cinsel ahlâksızlığa düştüler. Dünyanın tüccarları onun aşırı sefahatiyle zenginleştiler." (18:1-3)

Amerika ve İngiltere, savaş başlatmadan önce Birleşmiş Milletler vasıtasıyla müdahaleye en fazla karşı çıkanlar Fransa ve Rusya olmuştu. Ayrıca Rusya'nın yıllarca Amerikan halkının dini referanslarının yorumuyla fundamentalist Hristiyanlar tarafından Deccal olarak da görüldüğünü unutmamak gerekir. Bilindiği gibi Irak petrollerinin üzerinde bu iki ülkenin ticari payı % 70'in üzerindeydi.

"Her şey medeniyetlerin beşiği Mezopotamya'da başladı. Daha sonra sırasıyla bayrak Yunan, Roma ve İngiliz İmparatorluklarına ve en sonunda Amerika Birleşik Devletleri'ne geçti. Fakat şimdi dünyanın ilgisi tekrar Ortadoğu'ya kaymaya başladı. Mesele birden neye dayandırıldı? Ana neden olarak petrol görülüyor, fakat petrolü oraya koyan kim? Tabii ki Tanrı. Orada bizim (ABD) tamamen petrol için olduğumuzu söylemek doğru olmaz ama Kuveyt'te petrol olmasaydı bu kadar ilgili olabilir miydik? Gerçekçi olalım, petrol dikkati oraya çekmek için koyulmuş..."⁽²⁾

"Tanrı'dan Yuhanna'ya gelen Esinleme' bölümünden devam edelim: Gökten başka bir ses işittim: «Ey halkım!» diyordu. «Onun günahlarına ortak olmamak, uğradığı belalara uğramamak için çıkın oradan! Çünkü onun üst üste yığılan günahları göğşe erişti, ve Tanrı onun suçlarını hatırladı. Babil nasıl davrandıysa, karşılığını ona aynen verin. Yaptıklarının iki katını ödeyin. Kendi hazırladığı kâsenin iki katını hazırlayıp ona içirin. Kendini yücelttiği ve sefahatte yaşattığı oranda ona ıstırap ve keder verin. Çünkü içinden diyor ki, 'Tahtında oturan bir kraliçeyim, dul değilim. Asla yas tutmayacağım!'. (18:4-7)

Savaş öncesi Saddam'ın tahtını terketmeyeceğini bile bile Bush ve yönetiminin Saddam'ın kendi rızası ile sürgüne gitmesini istemeleri savaşı ve savaşta vuku bulacak ölüm ve yıkımları meşrulaştırmak için bir çıkış yolu arayışı olarak değerlendirilmiştir. Bir de yukarıda mevzu edilen perspektiften bakmak da faydalı olacaktır.

Devam edelim: Bu nedenle onun başına gelecek olan belalar - ölüm, yas ve kıtlık - bir gün içinde gelecek, ateş onu yiyip bitecektir. Çünkü onu yargılayan Rab Tanrı güçlüdür. «Kendisiyle cinsel ahlâksızlığa düşmüş ve sefahatte yaşamış olan dünyanın kralları, onu yakan ateşin dumanını görünce onun için ağlayıp dövünecekler. Çektiği ıstıraptan dehşete düşecekler. Uzakta durup, 'Vay, vay, büyük kent, güçlü kent Babil! Bir saat içinde cezayı buldun' diyecekler. «Dünyanın tüccarları onun için ağlayıp yas tutarlar. Çünkü onların mallarını satın alacak kimse yok artık. Altını, gümüşü, değerli taşları, incileri, ince keteni, ipeği, mor ve kırmızı kumaşları, her çeşit kokulu ağacı, fildişinden yapılmış her çeşit kabı, en pahalı ağaçlardan, tunç, demir ve mermerden yapılmış her çeşit malı, tarçın ve kakule, buhur, hoş kokulu yağ, tütsü, şarap, zeytinyağı, kepeksiz un ve buğdayı, sığırları, koyunları, atları, arabaları ve köleleri, insanların canını satın alacak kimse yok artık. "Diyecekler ki, Canının çektiği meyveler elinden gitti. Bütün değerli ve göz alıcı malların yok oldu. İnsanlar bunları bir daha göremeyecek." (18:8-14)

Gerek birinci körfez savaşı gerekse ikincisi ve arada geçen 12 yıllık süreçte Irak, ölümü, yası ve kıtlığı yaşadı hep. Tabii bu süreçte Birleşmiş Milletler eli ile koyulan ambargoyu ve bu ambar-

go neticesinde Irak'ın başta petrol olmak üzere ticaretinin durduğunu akıldan çıkarmamak gerekiyor. Sanki İncil'den esinlenilmiş bir sinema filminin orta yerindeymişiz gibi...

“Babil’de bu malları satarak zenginleşen tüccarlar, kentin çektiği ıstıraptan dehşete düşecekler. Uzakta durup ağlayarak yas tutacaklar. ‘Vay, vay!’ diyecekler. ‘İnce keten, mor ve kırmızı kumaşlarla kuşanmış, altın, değerli taşlar ve incilerle süslenmiş büyük kent!’

Bu kadar büyük zenginlik bir saat içinde yok oldu. “Her geminin reisi, yolcuları, tayfaları ve denizden geçinenlerin hepsi, onu yakan ateşin dumanını görünce uzakta durup, ‘Büyük kentin bir benzeri var mıdır?’ diyerek feryat ettiler. Başlarından aşağı toprak döktüler. Yas tutup ağlayarak şöyle feryat ettiler: ‘Vay, vay, büyük kent! Denizde gemileri olanların hepsi onun sayesinde, onun değerli mallarıyla zengin olmuşlardı. Ama kent bir saat içinde viraneye döndü. Ey gök, kutsallar, elçiler ve peygamberler! Onun başına gelenlere sevinin! Çünkü Tanrı, onu yargılayıp hakkınızı aldı.’ Sonra güçlü bir melek, büyük bir değirmen taşına benzer bir taşı kaldırıp denize atarak şöyle dedi: “Büyük kent Babil, işte böyle bir şiddetle atılacak ve bir daha görülmeyecek. Artık sende çenk çalanların, ezgi okuyanların, kaval ve borazan çalanların sesi hiç işitilmeyecek. Artık sende hiçbir el sanatının sanatçısı bulunmayacak. Sende artık değirmen sesi duyulmayacak. Artık sende hiçbir çıranın ışığı parlamayacak. Sende artık gelin ve güvey sesleri duyulmayacak. Senin tüccarların, dünyanın büyükleriydi. Bütün uluslar senin büyücülüğüne sapmıştı. Peygamberlerin, kutsalların ve yeryüzünde boğazlanan herkesin kanı sende bulundu.” (18:15-24)

Irak'ın işgalinden sonra Amerikalıların ve İngilizlerin yıktıkları şehirlerin yeniden ne kadarını inşa edeceklerini hep beraber göreceğiz. Ama bir gerçek var ki, böyle bir sonuçta bu noktadan sonra Irak'ın ticareti artık büyük oranda Amerikalıların eline geçecek demektir. Amerikan ekonomisinin darboğazda olduğu düşünülürse, savaşın maliyetinin Irak'ın ekonomik kapasitesine fatura edileceği ve muharref İncil'in mezkur ayetlerinin insan eli ile gerçekleştirileceğini tahmin edebiliriz.

Mark Hitchcock'a⁽³⁾ göre Irak'taki savaşı ve Filistin-İsrail

uyuşmazlığının iki etkisi var İncil'in kehanetlerini yansıtan: Birincisi, Kıyamete doğru meydana gelecek olayların doğla sahnesi Ortadoğu'ya dünyanın ilgisini çekmesi. İkincisi, Dünyanın dört bir tarafından yükselen 'savaşa hayır' çığlıkları ile oluşmakta olan barış platformu ile Mesih-karşıtlığının yolunun açılması. "Mesih-karşıtlığı bir barış platformu ile meydana çıkacak inancımıza göre" diyor Hitchcock. Bu noktada Papa'nın savaşın dinlerarası çatışmaya dayanak oluşturulmaması için ikazları, başta Almanya, Fransa ve Rusya'nın başını çektiği savaş karşıtlığı ve İslam ülkelerinde Amerika ve İsrail karşıtı oluşan tepki ve yıllardır gerek Papa'nın gerekse ülkemizde de belirli müslüman cemaatlerin destek verdiği dinlerarası diyalog çalışmaları, protestanlığın fundamentalist kanadında Mesih-karşıtlığının barışta birleşmesi olarak görülmektedir.

Toward Tradition'ın başkanı (Amerikan ulusunu kader kaynaklı ilkeleri-kehanetleri benimsemeye teşvik eden bir Yahudi-Hıristiyan koalisyonu) Rabbi Daniel Lapin de Hitchcock gibi bütün gözlerin Irak ve Ortadoğu üzerine çevrilmeye başlanmasına bir tesadüf olarak bakılamayacağını söylüyor. Ayrıca ABD'nin de çatışmanın ön safında ve ortasında olmasının da bir sürpriz olmadığını ekliyor.

"Bu Mesih'in dönüşü ile ilgili alametlerin doğal olarak bir yansıması ki zaten Amerika'nın bizatihi kendisi kehanetin tamamlanabilmesinin asli unsurlarından birisi. Amerika ilahi olarak bu sürece katılmak durumunda" diyor Lapin.

Eninde sonunda Irak'ta yaşananlar Mesih-Karşıtlığı'nın (yani Deccal'ın) gelişinin zemini hazırlayacak diyor Hitchcock. Ve tarihi alıntılar yapmaktan hazzeden üslubu ile ekliyor "Büyük İskender Babil'de öldü. Babil'i doğu başkenti yapmayı planlıyordu. Ve Ortadoğu'yu altüst etmek için büyük bir zaman harcayan Napolyon da Yeni Babil'i inşa etmek için planlar yapıyordu. Her ikisi de misyonlarını tamamlayamadılar ve Deccal'ın işini tamamlayabilmesi için kapıyı açık bıraktılar. Deccal Napolyon ve Büyük İskender'in yarım bıraktıklarını tamamlayacak. Saddam'ın devrilmesiyle Babil'in tekrar inşası başlayacak."

Tarihte ve mitolojide de çok önemli bir yere sahip olan Babil, asıl önemini Yahudiler nezdinde edinmiştir. Tevrat'ta anlatıldığına göre; Herodot'un M.Ö. 450'li yıllarda "Babil, yeryüzünde bili-

nen bütün diğer şehirlerin ihtişamını aşar" diye yücelttiği Babil'in varlığından önce insanların dili birdi. "Bütün dünyanın dili bir, sözü birdi. Ve vaki oldu ki, Doğuya göçtükleri zaman Şinar Diyarında (SÜMER) bir ova buldular. Ve birbirlerine dediler: Gelin, kerpiç yapalım ve onları iyice pişirelim ve onların taş yerine kerpiçleri ve harç yerine ziftleri vardı. Ve dediler: Bütün yeryüzü üzerine dağıtmayalım diye gelin kendimize bir şehir ve başı göklere erişecek bir kule inşa edelim ve kendimize nam yapalım" (Tekvin 11:1-9). Ama kendileri için "nam yapmak" amacıyla yaptıkları bu yere RAB inerek onların dilini karıştırdı. (Tekvin 11:1-9) Ve Babil, insanlığın utancı oldu. İnanca göre yeryüzünün milletleri Babil sonrası birbirlerinin dilini anlamayan insanların dünyanın dört bir tarafına dağılması ile oluştu. Ayrıca Tevrat'ta birçok yerde bu-
rayla ilgili ayetler mevcuttur.

Tevrat'ta Babil ve Kildaniler diyarı olarak geçen yerin Irak olduğu National Geographic Mayıs 1991 sayısında, Oxford Bible Atlas sf. 75'te Meydan Larousse'un Bağdat maddesinde ve Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi cilt 4'te belirtilmiştir ve Yahudiler buradan sürülüp çıkarılmıştır..

19. yüzyılın başlarında Yahudiler için ülke kurmaları amacıyla yerleşecekleri toprak aranırken gündeme gelmiş noktalardan birisidir Babil aynı zamanda. Uganda, Kıbrıs gibi birçok yer gündeme gelmiş ama siyonistlerin muharref Tevrat'ı baz alarak hedefledikleri iki topraktan birisi olan Kudüs'te (Filistin) karar kılınmıştır. Tabii bu seçim siyonistlerin bu kadarı ile iktifa ettiği anlamına gelmiyor, çünkü hedefleri arasında Nil'den Fırat'a kadar olan topraklar mevcut.

"Ve Babil üzerine gelecek bütün kötülüğü, BABİL İÇİN YAZILMIŞ OLAN BÜTÜN SÖZLERİ YEREMYA KİTABA YAZDI. Ve Yeremya Seraya'ya dedi: Babil'e vardığın zaman bak ve bu bütün sözleri oku, ve de Ya Rab bu yerde ne adam ne de hayvan oturan olmasın fakat ebedi virane olsun. Ve bu kitabı okumayı bitirince sen ona bir taş bağlayacaksın ve Fırat ırmağının ortasına atacaksın, ve ona diyeceksin: BABİL BÖYLE BATACAK ve onun üzerine getireceğim kötülük yüzünden bir daha kalkamayacak. Ve onlar yorgun düşecekler Yeremya'nın sözleri buraya kadardır. (Hezekiel bölümü 9/5)

İşin tuhaf tarafı Saddam Hüseyin de bu inanmışlığın öteki tarafını temsil edercesine ritüellere sarılmaktadır. "1978'den itibaren, Iraklı antikite uzmanları, Nabukadnezar ve Naboid kralları'nın Babil'ini yeniden inşa etmeye giriştiler. Irak'ın en çok gezilen arkeolojik sitesi, ziyaretçiye nerdeyse "Hollywoodvari" bir dekor sunuyor. Saddam Hüseyin kendini eski Yakındoğu'nun fatihi, Babil kralı Nabukadnezar ile özdeşleştiriyor. Taht odasında şu yazı okunur: "Ben Saddam Hüseyin, Irak halkına ihtişamlı geçmişini geri vermek için Babil'i yeniden inşa ettirdim. Nabukadnezar sarayının duvarlarını yeniden yükselttim."⁽⁴⁾

Saddam'ın kendisi için seçtiği "Sparta", Ortadoğu'nun pagan imparatorluklarından biri olan Babil'dir. Saddam kendisini, "ufuktan göğe kadar rakib"i olmadığı söylenen Babil Kralı Nebukadnezar'ın varisi olarak görmekte ve göstermektedir.⁽⁵⁾

Süleyman Mabedi'ni yıkan ve İsrailoğullarını Babil'e süren Nebukadnezar, tarihte iki özelliği ile bilinir; acımasız bir kumandan ve büyük bir mimar olması. Psikopatlık derecesinde kibirli olan Nabukadnezar'ın yaptırdığı binaların tuğlalarının üzerine tek tek kendi adını yazdırdığı bilinmektedir. Saddam, Nebukadnezar'ın bu özelliğini de taklit etmekte ve halkının tüm sefalet ve yoksulluğuna rağmen büyük bir müsriflikle yaptırdığı saraylarında kullanılan tuğlaların üzerine kendi adını yazdırmaktadır.

Amerika'da yayınlanan "The Rise of Babylon- Babil'in Yükselişi" adlı kitabın kapağı ilginç bir şekilde şu sözlerle başlıyordu: "Saddam Hüseyin Babil'in kaybolan şehrini tekrar inşa ediyor. Tevrat Babil'in son zamanda tekrar inşa edileceğini söylüyor. Bu bizim son neslimiz olabilir mi?"

"Babil (Bağdat) kralı Nebukadnezar beni yedi, beni ezdi, beni boş bir kap etti. Canavar gibi beni yuttu. Güzel yemeklerimle karnını doyurdu, Sion'da oturan diyecek: Bana ve etime edilen zorbalık Babil'in boynunda olsun ve Yeruşalim diyecek: Kanım Kildaniler'in diyarında oturanların boynunda olsun. Bundan dolayı Rab şöyle diyor: İşte davanı ben göreceğim ve senin öcünü alacağım ve onun denizini kurutacağım." (Yeremya bölümü 51/35-37)

Saddam'ın kendisini Irak'ın geçmişi ile özdeşleştirme eğilimi bu denklemin bir diğer unsurunu oluşturmaktadır. Saddam'ın

bölgesel güç olma isteğini, ülkesinin topraklarında geçmişte hakim unsurlar ile simgesel özdeşleşmeye gitme ile desteklemeye çalışması ayrı bir psikolojik vaka olarak analiz edilmelidir. "Irak'ın gücünün artması Nebukadnezar'ın gücünün artmasına benzerdir. Saddam batılılara göre oldukça mantıksız ve garipti. Acaba onun istekleri ve amaçları neydi? Onun şimdiki faaliyetleri ile Kitab-ı Mukaddes'teki kehanetler ve Yehova'nın dünya için planları arasında nasıl bir ilişki vardı? Saddam acaba Armageddon'a uzanan bir zincirin halkası mıydı? Yoksa yalnızca dünya'yı fethedecek uzun zincirin halkalarından en sonuncusunu mu oluşturuyordu? Saddam Hüseyin'in sırrı Babil'de odaklanmıştır." (6)

"Tevrat'ta Eski Ahit'in vuku bulduğu yer bu çölün altında ya-tıyor. Saddam Hüseyin kendisini son Babil kralı Nebukadnezar'ın mirasçısı olarak tanıtıyor." (7)

"Babil kralı üzerine bu mesele söyleyip diyeceksin; Gabreden nasıl yok oldu! Altın şehri yok oldu." (İşaya bölümü 14/4)

"Ve Allah Sodom'u ve Gomor'a'yı yıktığı gibi ülkelerin izzeti Kildanilerin gururunun süsü olan Babil de (Bağdat) yok olacak. İçinde ebediyen oturulmayacak ve nesilden nesile meskun olma-yacak. (İşaya bölümü, 13/19-20)

"Babil'in ortasından kaçın ve herkes canını kurtarsın onun fe-satı içinde helak olmayın. Çünkü Rabbin öc alma vaktidir. Ona karşılık edecek odur. Babil Rabbin elinde bütün dünyayı sarhoş eden bir kase oldu. Milletler bundan dolayı çıldırdılar. Babil ansızın düşüp kırıldı. Onun için uluyun; sancısı için merhem alın bel-ki şifa bulur. Babil'e şifa vermek istedik fakat şifa bulmadı onu bı-rakın ve gidelim, herkes kendi memleketine. Çünkü onun hükmü göklere erişiyor ve asuman'a yükseldi." (Yeremya bölümü 51/69)

"İşte Şimal'den bir kavim geliyor. Ve büyük bir millet ve çok krallar yerin uçlarından uyanacaklar. Elllerinde yay ve kargı var. İnsafsızdırlar ve merhametleri yok. Sesleri deniz gibi gürüyor ve atlara binmişler ve herbiri sana karşı dizilmiş cenkçi gibi. Ey Ba-bil kızı Babil kralı onların haberlerini işitti elleri gevşedi. Onu sı-kıntı, doğuran kadınlar gibi ağrılar tuttu. (Yeremya bölümü)

"...Babil (Bağdat) alındı. Bel utandı. Merodak yıldı. Onun dikili taşları utandılar, putları yıldılar deyin. Çünkü ona karşı şi-

malden bir millet çıkıyor ONUN DİYARINI VİRAN EDECEK.” (Yeremya bölümü 50/2-4)

Acaba Babil’e (Bağdat) karşı şimal’den (kuzey) çıkıp Bağdat’ı viran edecek millet Kürtler olmasın? Yıllardır Kuzey Irak’taki Kürt gruplara Amerika’nın ve de İsrail’in verdiği destek ve savaş öncesi ısrarla Amerika’nın kuzey cephesini açmak istemesi ve Kürtleri Bağdat’a yürümeye sevketmeye çalışması biraz da bununla ilgili olabilir mi? Son dönemde Barzani ailesi özelinde olmak üzere başlatılan Kürt Yahudiler kampanyası ve son on-onbeş yıldır birçok İsrailli bilim adamının tarafı genetik çalışmaları ile Kürtler ile Yahudilerin genetik akraba olduklarını iddia eden çalışmaları inançlardan kaynaklanan bu tiyatro oyununun bir sahnesi haline gelmektedir.

“İşte Babil’e karşı ve Leb-Kamay’da oturanlara karşı HELAK EDİCİ BİR YEL UYANDIRACAĞIM. Ve Babil’e (Bağdat) harman savuranlar göndereceğim ve onu savuracaklar ve onun diyarını boş bırakacaklar. Çünkü kötü günde her taraftan onun üzerine gelecekler. Yay kurana karşı ve zırhı ile övünene karşı okçu yayını kursun ve onun gençlerini esirgemeyin hep onun ordusunu bütün bütün yok edin ve vurulanlar Kildaniler diyarında, ve yaralıları onun diyarında düşecekler..” (Yeremya bölümü 50/35-37)

Bilindiği gibi ABD Irak’a karşı operasyonu “Çöl Fırtınası” adıyla geçeyarısı başlatmıştı.

“Babil’in yükü onu Amots’un oğlu İşeya gördü... Dağlarda kalabalığın gürültüsü büyük bir kavmin gürültüsü gibi biraraya “BİRİKMiŞ MİLLETLER” ülkelerinin kargaşalık gürültüsü! Orduların Rabbi cenk için orduyu yokluyor. Bütün memleketi viran etmek için Rab ve gazabının silahları uzak bir diyardan göklerin ucundan geliyorlar.” (İşaya bölümü 13/1-6)

Amerika’nın uzak bir diyar olması, silahların göklerden gelmesi, ‘Birikmiş Milletler’ ülkelerinin kargaşalık gürültüsü sizce ne çağrıştırıyor? Sakın BM’de Irak müdahalesinin çıkmamış olması da ritüellerin yerine getirilebilmesi için bir oyun olmasın?

Başkanlık kampanyasına başlamadan önce Teksas’ta bir grup papazı toplayan Bush, ‘daha yüksek bir vazifeye çağrıldığını’ söylemiş. Anlayacağımız, Bush’un inanmışlığı delilik mertebesine yol almakta. Diğer taraftan da Saddam’ın kendisini Babil kralı Nabu-

kadnezar ile özdeşleştiriyor olması bir başka mitsel delilik. Bush tıpkı Hitler gibi kendisinin seçildiğine inanıyor. Saddam da fundamentalist Hristiyanlara göre Deccal'den başkası değil. Saddam da kendisini Babil kralı Nabukarnezar ile özdeşleştirmeye çalışarak Evanjeliklerin ve Yahudilerin inanışlarından kaynaklanan bir konumlamayla kendisini karşı cephede ilân ediyor ve böylece Kudüs inanışlarına göre ne kadar yanlarında duruyorsa Babil yani bugünkü Irak da o kadar karşılarında...

Ve şu anki dünya neslinin üzerine kopacağına inandıkları kıyametin yolu da Kudüs'ün ve Babil'in temsil ettiği güçlerin savaşından geçiyor...

-
- (1) (End-Time Interpreters See Apocalyptic Meaning in Iraq War başlıklı Bill Broadway'in yazısı , The Washington Post, 17 Mart 2003)
 - (2) (The Second Coming of Babylon, Mark Hitchcock-Pastor of Faith Bible Church in Edmond)
 - (3) (Pastor of Faith Bible Church in Edmond)
 - (4) (Jean Bottero/ Marie Joseph Steve, Evvel Zaman İçinde Mezopotamya, yky, s. 140. 141)
 - (5) (Ray Wilkinson, "Irak'ın Kara Şövalyesi", Newsweek, 9 Nisan 1990, s.10-11)
 - (6) (Charles H. Dyer, Babil'in Yükselişi)
 - (7) (Bunte 10 Ocak 1991)

8. Bölüm

Hristiyan Siyonizminin Tarihi Serüveni

Grace Halsell, Kehanet ve Politika (Prophecy and Politics) adlı kitabında, günümüzde Amerikalı köktendinci Protestanlar (evanjelikler) ile Yahudi lobisi arasında kurulmuş olan siyonist ittifakı anlatmaktadır. Halsell'e göre, sözkonusu ittifakın kaynağı, 16. yüzyıla yani Protestanlığın doğuşuna kadar uzanmaktadır.

Aslında Hz.İsa'nın ölümünden sonra Hristiyan dünyasında çeşitli sapmalar olmuştu. 13. yüzyılda Çek ülkesinin Bohemya yöresinde faaliyet gösteren John Huss (1370-1415) bir Protestan akım başlatmıştı. Huss, Papa'ya karşı çıkarak onu Deccal ilân etmişti ve böylece Martin Luther'in önünü açmıştı.⁽¹⁾

Protestanlar, Eski Ahit'i Katoliklerden çok daha farklı biçimde yorumlamış ve Katoliklerin önemsemediği "Seçilmiş Halk" ve "Vaadedilmiş Toprak" gibi kavramları yeniden ön plana çıkarmışlardır. Bu ise doğal olarak bir "Yahudileşme" oluşturmaktadır; çünkü Eski Ahit'e göre, "Seçilmiş Halk" Yahudilerdir ve "Vaadedilmiş Toprak" da onlara ait sayılan Ortadoğu'dur. Halsell, bu ilginç dönüşümü şöyle açıklar:

Reform'dan önce, tümü Katolik olan Batılı Hristiyanlar, St. Augustine ve öteki Kilise kurucuları tarafından geliştirilmiş bir bakış açısını benimsiyorlardı. Bu bakış açısı, Eski Ahit'in sembolik olarak yorumlanmasını, lafzi olarak algılanmamasını gerektiriyordu. Mesela Kudüs ve Siyon gibi kavramlar, öteki dünyaya ait, ilahi ve sembolik kavramlardı. Ve bu kavramlar dünyada yer alan ve yalnızca Yahudilere ait olan gerçek birer yeri temsil etmiyorlardı. Yani Kudüs'ün fiilen Yahudi toprağı olduğu iddia edilemez-

di. 16 ve 17. yüzyıllara kadar Hristiyanlar kendi kutsal kitaplarını kendi dillerinde okuma imkanına sahip değillerdi. O zamana kadar Latince olarak okunabilen Kutsal Kitabı Hristiyanlar ilk kez bir din adamına ihtiyaç duymadan kendi başlarına okudular ve yorumladılar. Bunu yaparken, Eski Ahit'in içerdiği İsrail konusunu ve doğal olarak da Yahudileri çok daha önemli bir konuma yerleştirdiler.⁽²⁾

Bu farklı yorumlamanın arka planında Hz.İsa'nın Kudüs civarında doğduğu, orada yaşadığı ve doğal olarak da İsrailoğulları soyundan geldiği düşüncesi yatmaktadır. Dolayısıyla onların inancına göre Hz.İsa, yeni bir dini tebliğ etmemiş, var olanın üzerine yenilikler getirmiştir. Bu referans noktasından hareketle hem Yahudilerin kitabı Tevrat hem de İncil benimsenmiştir. Bugün hâlâ Tevrat için Eski Ahit, İncil için de Yeni Ahit terimleri kullanılmaktadır. Hz.İsa'nın bir Yahudi olduğu inancının doğal sonucu olarak Martin Luther şöyle diyordu: "Katoliklere sesleniyorum; bana kafir demektenorulduklarında, Yahudi desinler" - Martin Luther

Protestan Hristiyanlar neden birdenbire tüm Yahudilerin Filistin'e yerleşmesinin savunucusu haline gelmişti? Yahudi toprağına iman eski Hristiyan öğretisinde var olmayan bir düşüncedir. Hz.İsa'yı çarmıha gerenlerin Yahudi olduğu inancı Yahudileri o zamana kadar Kilise'nin geleneksel düşmanı yapmıştır. Protestanların, Yahudiler hakkında cilt cilt kehanet kitapları yazdıklarına ve onlara büyük bir teolojik önem verdiklerine şahit olmaktayız. Şu bir gerçektir ki, Reform hareketinin ardından, Avrupalı Hristiyanlar Yahudilere çok daha fazla ilgi duymaya başlamış ve onlara yönelik bakış açılarını değiştirmişlerdir. Bazı tarihçiler, bu durumu, Rönesans ve Reform hareketlerinin İbrani literatürüne olan ilgisine ve özellikle de Reform'un Eski Ahit üzerindeki vurgusuna bağlarlar. Reform'un bu özelliği, Yahudiler üzerindeki ilgiyi artırmış ve bunun sonucu da Yahudileşme hareketleri gösteren Protestan mezhepleri doğmuştur.

Bir kısım tarihçilere göre ise, Reform, tam anlamıyla bir 'İbranileşme' ya da 'Yahudileşme' hareketidir. Protestanların Yahudi geleneğinde yer alan Mesihçilik (Mesih bekleme) ve binyılcılık

(yeryüzünde bin yıl sürecek bir Mesih idaresi) kavramlarını kabul etmeleri, bunun bir işaretidir.

Protestanlıkla birlikte gündeme gelen Yahudileşme, aynı zamanda Hristiyan Siyonizmi'nin de varoluş noktasıdır. Regina Sharif, *Non-Jewish Zionism: Its Roots in Western History* (Yahudi-Olmayan Siyonizm ve Batı Tarihindeki Kökenleri) adlı kitabında, 16. yüzyılın ortasında doğan Protestanlığın güçlü bir Siyonist gelenek doğurduğunu anlatır. Sharif'in "non-Jewish Zionism" adını verdiği bu durum, Yahudi olmadıkları halde bir Yahudi rüyası olan Filistin'de bir Yahudi Devleti kurma ütopyasını destekleyen Batılıların düşünce yapısını açıklamaktadır. Sharif, Eski Ahit'teki Yahudileri öven bölümlerin Katolikler tarafından kabul edilmemiş olmasına rağmen Protestan anlayışta ön plana çıkarılmasına dikkat çeker ve şöyle der: "Yahudi yeniden doğuşu ve Yahudilerin Filistin'e dönüşü kavramlarını gündeme getiren Protestanlık, daimi ve etkili bir 'non-Jewish' Siyonizm gelenek başlattı."⁽³⁾ Sharif, kitabında "Martin Luther and the Judaizing Spirit" (Martin Luther ve Yahudileşme Ruhu) başlığı altında incelediği bölümde, Luther'in Hristiyanlık içerisinde bir Yahudi ruhu uyandırdığını söylüyor.

Hristiyan Siyonizm'inin tarihi aslında bugünkü İsrail devletinin kurulmasını hedef alan örgütlenmiş politik siyonizmin teşekkülünden de öncedir. (İlk siyonist kongre, 1897'de Basel'de yapıldı ve İsrail 1948 yılında kuruldu). Teolojik altyapısını aldığı Kitab-ı Mukaddes'in Kilise hiyerarşisi içerisinde bulunmayan insanlar tarafından kendi dillerinde okunmaya başlanmasından bir asır sonra Hristiyan Siyonizmi'nin ortaya çıktığını görmekteyiz. Filistin'de bir Yahudi ulusunun kurulmasının, Mesih'in ikinci gelişinin alametlerinden biri olacağı fikri ilk olarak Oliver Cromwell ve Paul Felgenhauer gibi 17. yüzyıl Protestan lider ve teologların söylev ve yazılarında belgelendirilmiştir.⁽⁴⁾

Yahudilerin, Vaadedilmiş Topraklar'dan uzaklaştırılacakları, dünyanın dört bir tarafına dağılacakları ve ancak bir gün bir Kurtarıcı yeni Mesih önderliğinde yeniden oraya dönecekleri, Eski Ahit'te sıkça vurgulanan konulardan biridir. Bu nedenle Mesih inancı, Yahudi dini kaynaklarının hepsinde büyük bir yer tutar.

Protestanlar da, Eski Ahit'in birebir yorumuna bağlanırken,

doğal olarak Mesih inancını ve Yahudilerin Mesih önderliğinde dünyayı "yönetme" hakkına sahip oldukları varsayımını kabul etmişlerdi. Püritenler, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da Protestan mezhepleri içinde en radikali oldular ve Yahudi bakış açısındaki Mesih inancından büyük ölçüde etkilendiler.

Yahudilerin bekledikleri Mesih ile Protestanların iman ettiği Mesih arasında bir fark vardı. Protestanlara göre bu Mesih, Hz. İsa'nın ta kendisiydi. Protestan düşüncesine göre, Yahudiler kehanetteki şartları yerine getirdikten, yani Vaadedilmiş Topraklar'da devlet kurup, Kudüs'ü ele geçirip, Tapınak'ı inşa ettikten sonra, beklenen Mesih Hz. İsa dünyaya yeniden gelecekti. Ve Yahudiler onun ilk gelişinde yaptıkları hatayı tekrarlamayacaklar, onu bu kez kabul edecekler ve diğer milletleri beklenen Mesih Hz. İsa'nın önderliğinde Kudüs'ten yöneteceklerdi. Çünkü Protestanların inancına göre, Yahudiler "Tanrı'nın seçilmiş halkı" olmayı sürdürüyorlardı; ancak Hz. İsa'ya karşı gelmekle bir hata işlemişlerdi ve onun ikinci kez gelişinde bu yanlışlarından dönecek ve O'na iman edeceklerdi. Katolikler ise Yahudilerin "seçilmiş halk" gibi bir sıfatı artık taşımadıklarına inanırlar, çünkü Yahudiler Hz. İsa'nın kâtilleridir. Protestanlar, dünyayı Yahudilerin yönetmesiyle birlikte, kendilerine de iyi davranacaklarına ve kendilerinin de çok büyük zenginliğe kavuşacaklarına inanmışlardı. Protestan düşüncesi bugün de hâlâ bu yöndedir.

İngiltere'de 18. yüzyılda gelişen "Yahudi-olmayan Siyonizm" in en çarpıcı örneklerinden biri olarak 1704 yılında Nathaniel Crouch tarafından kaleme alınan *Two Journeys to Jerusalem* (Kudüs'e İki Yolculuk) adlı kitabı gösterebiliriz. Crouch, Robert Burton müstear ismiyle yazdığı bu kitapta, Kutsal Topraklar'a yaptığı iki yolculuğundan edindiği izlenimleri aktarıyordu. En çok üzerinde durduğu ve de en çok yankı uyandıran bölüm ise Filistin'in kuru bir çöl haline geldiğinden söz ettiği bölümdü. Çünkü yazar, Kutsal Topraklar'ın Eski Ahit'te "süt ve bal diyarı" olarak anlatıldığını hatırlatıyor, fakat seyahatinde gördüğü durumun, tahrif edilmiş Tevrat'ın tarifleriyle büyük bir zıtlık taşıdığını söylüyordu. Bu çelişkili durumun tek nedenini ise bu toprakların gerçek sahiplerinden, yani Yahudilerden alınmış olması olarak gösteriyordu.

Crouch, Kutsal Topraklar'ın yeniden bir "bal ve süt" diyarı olabilmesi için Filistin toprağının yeniden Yahudilerin eline geçmesinin şart olduğunu anlatıyordu. Crouch'un seyahatlerini anlattığı kitabı o dönemde İngiltere'de çok popüler oldu ve İngiliz toplumunun Kutsal Topraklar'a bakış açısını da büyük ölçüde etkiledi.⁽⁵⁾

19. yüzyılda doğan bazı Protestan mezhepleri, Yahudilerin Kutsal Kitap'taki kehanete uygun olarak Kutsal Topraklar'a dönmeleri gerektiği düşüncesini, teolojilerinin temeli haline getirdiler. 1830'da İngiltere'de John N. Darby tarafından kurulan 'Plymouth Brethren' (Plymouth Kardeşliği) mezhebi, tüm Kutsal Kitap kehanetlerinin, Yahudilerin Kutsal Topraklar'a dönmesi üzerine kurulduğu doktrinini kabul etti. Buna göre, İsa Mesih'in ikinci gelişinin ardından, İsa ve ona bağlanan Yahudiler, Kudüs'ten tüm milletleri yöneteceklerdi. Çoğu Köktenci Protestan kilisesi, bu düşüncüyü kabul etti ve bugüne dek korudu.⁽⁶⁾ Bugün Evanjelistlerin inanışlarının kaynaklarından birisi de Darby'nin görüşleridir.

1844'de İngiltere'de, 'Elpis Israel' kitabının yazarı olan John Thomas tarafından 'Christadelphians' adıyla yeni bir Protestan mezhebi kuruldu. Mezhep, açıkça Yahudilerin Kutsal Topraklar'a dönmesi gerektiğini savunuyordu. Daha sonra Yahudilere fiili destek de sağladı, Siyonizmin öncülerinden Hibbat Zion hareketine yardımda bulundu.

Amerika'da Joseph Smith tarafından 1830'da kurulan Mormonlar da, Yahudilerin İsrail topraklarına dönmelerinin Mesih'in gelişinin bir şartı olduğunu savunuyorlardı. 1841'de Mormon misyoneri Orson Hyde, vazifeli olarak Kudüs'e gitti ve orada 'Siyonist' bir dua ederek tüm Kutsal Topraklar'ın Yahudilere ait olduğunu Zeytin Dağı'ndan aşağıya bağırarak ilân etti. Yahudi inancına göre Zeytin Dağı'na gömülen ölümler Mesih'in gelmesi ile yeniden dirileceklerdir. Bazı Hırsitiyan siyonistler de orada ölüp, oraya gömülmek istedikleri için Kudüs'e yerleşmişlerdi.

1830'da Amerika'da doğan 'Adventist' mezhebi, zamanla çeşitli kollara ayrıldı. Bu fraksiyonların çoğu da, Yahudilerin İsrail topraklarına dönmelerini savundu, bazıları merkezlerini İsrail'e taşıdılar.⁽⁷⁾

1841'de New York'ta bir Protestan metodist olarak doğan William Eugene Blackstone, gençlik yıllarında Kutsal Kitap üzerinde uzmanlaştı. 1878'de Blackstone, büyük eseri *Jesus Is Coming*'i (İsa Geliyor) yayınladı ve kısa sürede ün kazandı. Evanjellik cemaatleri onu alkışladı. Kitabı bir milyonun üstünde sattı ve İbranice'yi de kapsayan 48 dile çevrildi. Blackstone, arkadaşları Dwight L. Moody ve Cyrus I. Scofield ile birlikte, Kutsal Kitap'ın Yahudilerin 'Tanrı'nın seçilmiş halkı' olduğu şeklindeki hükmünün hâlâ geçerli olduğunu savundu.

İngiltere'de Püriten gelenekten gelen Yahudi sempatizanı etkisi, 20. yüzyıla gelinirken Hristiyan Siyonizmi'nin politik olarak 'siyonist' harekete destek vermesini sağladı. Hristiyan Siyonistler'in en ünlülerinden biri olan İngiliz milletvekili Josiah Wedgwood'un görüşleri bu ilginç akımın düşünce yapısını anlamak için iyi bir örnektir. Püriten bir aileden gelen Wedgwood, Filistin'de bir Yahudi Devleti kurulması için elinden geleni yapmış, bu konuda ünlü ırkçı Siyonist Jabotinsky'le aynı noktalara varan bir radikalizm sergilemiş ve Yahudilerin silahlı mücadelesini savunmuş bir parlamento üyesiydi. Yahudi Devleti'nin kuruluşuna destek bulabilmek için Amerika'ya giderek Başkan Wilson'la görüşmüş ve Amerika'yı Ortadoğu denklemine daha o zamanlarda güçlü bir biçimde sokmaya çalışmıştı. Hristiyan Siyonizmi'nin mantığını anlamak için kusursuz bir örnek olan Wedgwood, 19. yüzyılda "Yahudileşme" çerçevesinde gelişen Anglo-Sakson ırkçılığını da tamamen benimsiyordu. Wedgwood'un "Tanrı'nın kendi Seçilmiş Halkı ile yaptığı ahitin bir yanında Yahudiler, öteki yanında Anglo-Saksonlar yer alır"⁽⁸⁾ ya da "Yahudilerin Filistin'i almasıyla Siyon'dan yeni bir ışık doğacak"⁽⁹⁾ gibi sözleri, Püriten kaynaklı Anglo-Sakson düşüncesinin duygusal ifadeleridir.

Aslında Yahudi siyonizminin ve bugünkü İsrail'in kurucusu sayılan Theodore Herzl'in 'siyon' fikrinin altında Yahudilerin bir toprakta birleştirilmesi ve orayı vatan edinmeleri yatar. Filistin toprağı Herzl'in yola çıktığı noktada 'siyon' hedefi olarak tayin edilmemiştir. Herzl'in Uganda, Trablusgarp, Kıbrıs, Arjantin, Mozambik veya Kongo gibi o dönemde düşünülen alternatiflerden birisini kabul etmeye hazır olduğunu günlüğünden öğreniyoruz.⁽¹⁰⁾

Siyonistler bugün Filistin toprağında kurdukları devleti İngiliz dostlarına borçludurlar. 19 yüzyılın sonlarına doğru Protestan Hristiyanlar Yahudilerin Kudüs'e dönmesi kehanetini realize etmek ve böyle bir devleti kurmak amacıyla çeşitli önerilerde bulundular. İngiltere'nin önde gelen siyonistlerden Lord Anthony Ashley, üvey kayınpederi İngiltere'nin Dış İlişkiler Sekreteri'ni Kudüs'te İngiliz Konsolosluğu açması için etkiledi. Bu konsolosluk, 1839 yılında Filistin'deki tüm Yahudileri, Osmanlı vatandaşı olmalarına rağmen, hakimiyeti altına aldı.

Protestan Hristiyanlar, özellikle İngiltere ve Amerika'da ve Avrupa'nın diğer bölgelerindekiler, 19 yüzyıl boyunca, Filistin'de bir Yahudi devleti kurulması gerektiğini sık sık dile getirdiler. 1848 yılında, Amerika'nın Kudüs Konsolosu Warder Cresson, İngiliz Hristiyan-Yahudi topluluğunun yardımıyla Refaim Vadisi'nde bir Yahudi yerleşim bölgesi kurdu. 1898 yılında, Amerika'nın Filistin Konsolosu Edwin Sherman Wallace şöyle söylemekteydi: "Toprak bekliyor, insanlar gelmeye hazır ve yaşam koşulları sağlanır sağlanmaz ve hayat güvence altına alınır alınmaz gelecekler. Ya bunu kabul edin ya da mutlak kehanetleri değersiz kabul edin."

Ancak ilk Hristiyan Siyonistlerin motive edici yaklaşımlarının destek görmesi yalnızca teolojik açıdan değildi. Avrupa'daki Anti-semitizm de önemli bir etkendi. Avrupalı birçok siyonizm savunucusu, Avrupa'nın Yahudilerden temizleneceği düşüncesiyle bu işe teşvik edildiler. Anti-semitizm ve Yahudileri, Tanrının seçilmiş kulları olarak yüceltme, bugünkü Hristiyan Siyonist hareketlerinde de çelişkili bir şekilde birarada var olmaktadır.

19. yüzyıl boyunca, farklı ülkelerden çok sayıda Hristiyan politikacı, yalnızca politik kararlarının bir sonucu değil, aynı zamanda dini inançlarının bir gereği olarak, Yahudilerin İsrail topraklarına dönmesi için aktif girişimde bulundu. Akla gelen örneklerden biri, Shaftesbury Kontu Lord Anthony Ashley Cooper (1801-1885), Yahudilerin İngilizlerin koruması altında Filistin'e yerleştirilmeleri için detaylı bir proje hazırlamış ve bunu Avrupa ve Amerika'nın tüm Protestan devlet adamlarına sunmuştu.

Yahudilere Filistin'e dönme konusunda büyük destek olan bir başka 'Hristiyan Siyonist' ise Lord Balfour'du. İngiltere'nin Dışiş-

leri Bakanı olan Arthur Balfour, dindar bir Hristiyan ve Yahudi tarihi uzmanıydı. Romalıların Yahudileri Kudüs'ten çıkarmasını, 'tarihin en önemli yanlışlarından biri' olarak niteliyordu. Balfour, Yahudi tarihindeki onurlu yerini, 1917'de Lord Rothschild'e yazdığı kısa mektubunda, 'Majestelerinin Hükümeti'nin Filistin'de bir Yahudi Devleti kurulmasını desteklediğini' deklare eden satırlarıyla aldı.⁽¹¹⁾

"Rusyalı bir Yahudi kimyager olan Chaim Weizmann, 1904'te İngiltere'ye gitti ve kendisine Siyonist hareketin yeni lideri olmak nasib oldu. O, bu ülkeye İngilizler'in Siyonizm'in en ümit verici potansiyel sempatizanları olduğu inancıyla gelmişti ve 1906 yılında, Arthur Balfour ile yapılan bir görüşmede, İngiliz politikacılarla bağlantı kurmaya ilişkin bir program başlatmıştı. Balfour daha sonraları, bu görüşme münasebetiyle Weizmann'ı 'beni Siyonist yapan adam' diye tanımlayacaktır."⁽¹²⁾

İngiliz hükümeti, 2 Kasım 1917'de ünlü Balfour Deklarasyonu'nu yayımlayarak I. Dünya Savaşı ile Osmanlı'nın elinden almış olduğu Filistin'de bir "Yahudi ülkesi" kurulması hedefini desteklediğini açıkladı.

Balfour Deklarasyonu'na giden yolda Lloyd George siyonistlerin 'Yahudi ülkesi' kurulması isteğinin önünü açmak için şöyle diyordu: "Filistin için uygun temsil kurumlarının vakti geldiği zaman, eğer Yahudiler nüfusun kesin bir çoğunluğuna sahip olmuşlarsa, o zaman Filistin böylece bir Yahudi Cumhuriyeti haline gelecektir."⁽¹³⁾

Bir başka ünlü "Hristiyan Siyonist" ise Winston Churchill'di. "Ben de bir Siyonistim" diyen Churchill, yeni kurulan İsrail Devleti'ni Britanya'nın koruyucu kanatları altına almak istemişti. Şalom şöyle anlatıyor:

İngiltere'de yayınlanan bir kitaba göre, ünlü İngiliz devlet adamı Winston Churchill, İsrail'i 'Britanya Devletler Topluluğu' (British Commonwealth) üyesi yapmak istiyordu. Martin Gilbert imzalı ve Churchill'in yaşamını anlatan kitaba göre, 1955'te Churchill başbakanlık görevinden istifa etmeden önce yeni başbakan Anthony Eden'e yazdığı bir yazıda İsrail'in dünya çapında bir güç olduğunu ayrıca ABD ile köprü görevi yaptığını söylemiş...

Daha sonra ise ABD Başkanı Eisenhower'a yazdığı bir mektupta Churchill, Balfour Deklarasyonu'ndan bu yana kendisinin de bir Siyonist olduğunu, İsrail'in dünyanın her yerinde saldırılara uğrayan Yahudiler için vazgeçilmez bir sığınak ülke olduğunu söylemiş. İsrail'in Britanya Devletler Topluluğu'na girme fikri, İsrail Başbakanı David Ben-Gurion tarafından da destek görmesine rağmen İngilizler, Churchill'in önerisini, Arapların tepkisinden çekindikleri için bir daha gündeme getirmediler.⁽¹⁴⁾

Motivasyonu her ne olursa olsun, Hristiyan Siyonist hareketi, Siyonizm'in İngiliz ve Amerikan hükümetlerine yerleşmesinde büyük ölçüde rol oynamıştır. 1985 yılında Benjamin Netanyahu'nun, Birleşmiş Milletler İsrail Büyükelçisi iken İsrail Milli Kavalı Duası sırasında söylediği gibi; "Gerek İngiliz gerekse Amerikalı Hristiyan Siyonistlerin yazıları Lloyd George, Arthur Balfour ve Woodrow Wilson gibi çok önemli liderlerin düşüncelerini direkt olarak etkilemiştir."

1985 Ağustosunda yine Basel'de, yine ilk kongrenin yapıldığı salonda bir Siyonist Kongre daha yapıldı. Oldukça geniş kapsamlı olan kongreye 27 ayrı ülkeden 589 delege katıldı. Ancak bu kongrenin, Theodor Herzl'in düzenlediği ilk Siyonist Kongre'den çok önemli bir farkı vardı. İlk Siyonist Kongre'ye katılanların tümü Yahudiydi; oysa ikincisinde çok az Yahudi vardı. Çünkü Kongre'nin adı "I. Hristiyan Siyonist Kongresi"ydi. Kudüs Uluslararası Hristiyan Elçiliği (International Christian Embassy Jerusalem) tarafından düzenlenmişti ve katılımcıların da büyük bölümü Hristiyandı. Üç gün süren kongre görüşmelerinin sonucunda bazı tavsiye kararları alındı. Bunlar arasında, tüm dünya Yahudilerinin İsrail'e göç etmeye çağırılması ve İsrail'in 1967'de işgal etmiş olduğu Batı Şeria'yı resmen ilhak etmesi talebi yer alıyordu. Kısacası, Hristiyan Siyonistler, Siyonizmin daha da ileri gitmesini, işgal ettikleri toprakları daha fazla "Yahudileştirmesini" talep ediyorlardı. Bir ara dinleyici sıralarında oturan ılımlı bir İsrailli, ayağa kalkarak son cümledeki ifadenin biraz yumuşatılmasında yarar olabileceğini, çünkü İsrail halkının da yaklaşık üçte ikisinin Batı Şeria'nın ilhakına karşı olduğunu söyledi. Bunun üzerine öfkele-

nen Uluslararası Hristiyan Elçiliği temsilcisi Van der Hoeven, şöyle bağırdı: "İsraillilerin ne düşündüğü umurumuzda değil; biz Tanrı'nın ne söylediğine bakarız. Ve Tanrı, o toprakların Yahudilerin malı olduğunu söylüyor."

-
- (1) (Malachi Martin, The Keys of This Blood, s. 262)
 - (2) (Grace Halsell, Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War, Connecticut: Lawrence Hill & Company, 1986, s. 134)
 - (3) (Regina Sharif, Non-Jewish Zionism: Its Roots in Western History, London: Zed Press, 1983, s. 10)
 - (4) (Halsell, 135)
 - (5) (Karen Armstrong, Holy War, ss. 349-350)
 - (6) (Encyclopaedia Judaica, vol. 16, ss. 1036, 1152-1153.)
 - (7) (Encyclopaedia Judaica, vol. 16, ss.1153-1154.)
 - (8) (Joshua B. Stein, Our Great Solicitor: Josiah C. Wedgwood and the Jews, New Jersey: Associated University Press, 1992, s. 39)
 - (9) (Joshua B. Stein, Our Great Solicitor: Josiah C. Wedgwood and the Jews, New Jersey: Associated University Press, 1992, s. 38)
 - (10) (Theodore Herzl: Diaries (Hatıralar), Ed.Victor Gollancz, 1958)
 - (11) (Edward Tivnan, The Lobby: Jewish Political Power and American Foreign Policy, New York: Simon & Schuster, 1987, ss. 17-18)
 - (12) (Alan R.Taylor, İsrailin Doğuşu, s.23)
 - (13) (Alan R.Taylor, İsrail'in Doğuşu, s.37)
 - (14) (Şalom, 1 Mayıs 1991)

9. Bölüm

Amerika'nın Kuruluşunda Cemaatler ve Siyonist Anlayış

Püritenler

Kitab-ı Mukaddes'in İngilizce'ye çevrilmesinden sonra İngiltere'de 1600'lü yılların başında yeni bir mezhep ortaya çıktı ve kısa sürede yayılmaya başladı. William Tyndale adlı bir Calvinist'in kurduğu mezhep, Protestan inancının birçok konuda daha radikal yorumlanmış şekliydi. Örneğin Protestanlığın Papa'ya ve Katolik Kilisesi'nin hiyerarşisine karşı açtığı savaş, Püritenler adı verilen bu yeni mezhep tarafından daha da ilerletilmiş ve Protestan Anglikan Kilisesi'ni de karşı cepheye koyacak şekilde bir düşmanlığa dönüştürülmüştü. Bu yeni mezhebin bağlılarının en ilginç özelliği ise, Luther ve Calvin'in başlattığı "Eski Ahit'e yönelme" hareketini daha da ileri, radikal bir çizgiye götürmeleri ve Eski Ahit'i neredeyse inançlarının tek kaynağı haline sokmalarıydı.

Eski Ahit'e yönelmek demek, doğal olarak Yahudilere yönelmek demektir. Püritenler de öyle yaptılar. Eski Ahit hükümlerine göre, Yahudiler üstün ve seçilmiş bir halktı ve Püritenler bunu kayıtsız şartsız kabul ettiler. Bu, Püritenlerin Yahudilere ve Yahudi dinine büyük bir sempati ve hayranlık beslemelerine yol açtı. Eski Ahit'e bu kadar bağlanmanın bir sonucu daha vardı. Püritenler kendilerini de hayran oldukları Yahudilerle özdeşleştirmeye, kendilerini onlara benzetmeye başladılar.

"Yahudi Ansiklopedisi" Encyclopaedia Judaica, Püritenlik'ten, "Judaizers" (yahudiciler/yahudi sempatizanları) başlığı altında

yer veriyor. Bu kavramı ise şöyle açıklıyor: "Judaizer: Yahudi olmadığı halde Yahudi dininin bir kısmını ya da bütünü uygulayan veya Yahudi olduğunu öne süren kimse." Bu sınıfa dahil ettiği Püritenler hakkında da şu şekilde bahsediyor:

İngiltere ve Amerika dahil, Kuzey Atlantik'te Püritenliğin yaygınlaşması ile birlikte, Tevrat'ın incelenmesi buna bağlı olarak ta 'Yahudileşme' (judaizing) hareketleri başladı. Bu hareketler İbrani dilini kullanma, anayasanın Tevrat'a dayandırılması ve Sabbath'ın Yahudi dinine göre kutlanması taleplerini de beraberinde getirdi.

"Ahlâk ve etik yapısı Tevrat'la tümüyle eş olan Püritenlik, 'İngiliz Yahudiliği' olarak adlandırılmıştır."⁽¹⁾

Püritenler kendilerini Yahudilerle özdeşleştirme konusunda oldukça ileri gittiler. Çocuklarına; Samuel, Amos, Sarah, Judith gibi Yahudi isimleri veriyor, tüm Yahudi dini kural ve geleneklerini uyguluyor, İbranice konuşmaya çalışıyorlar, kısacası Judaica'nın da ifade ettiği şekliyle "Yahudileşiyor"lardı. İngiliz yazar E. Dowden, bu durumu 'Puritan and Anglican' adlı kitabında şu şekilde anlatmaktadır: "Püritenlik, İngiltere'nin kalbine ve ruhuna, Tevrat'ın dehasını taşıdı".

Ancak Püritenlerin devlet ve Anglikan kilisesi hakkındaki radikal düşünceleri, İngiltere kralı tarafından baskı görmelerine neden oldu. Gördükleri baskılardan sonra 1620'li yıllarda iki büyük Püriten topluluk İngiltere'yi terk etti. Bunlardan birisi Yeni Dünya'nın kuzeyine, bugünkü ABD'ye gitti ve oradaki ilk önemli koloniyi kurdu. Diğeri ise Amsterdam'a göçtü. Kalan Püritenler zamanla örgütlendiler ve mücadeleye karar verdiler. Silahlanarak "New Model Army" (Yeni Model Ordu) adını verdikleri bir birlik kurdular. 1640'lara gelindiğinde bu ordu Kral'ın ordusuyla boy ölçüşebilecek hale geldi. Ordunun lideri ise Oliver Cromwell adlı genç bir askerdi. Cromwell'in yönettiği Püriten ordusu, 1649'da Kral I. Charles'ı devirdi ve bir Püriten Cumhuriyeti kurdu. Kendini tüm ülkeye "Lord Protector" (Koruyucu Lord) ilân eden Cromwell de, Püriten anlayış içerisinde bir dikta rejimi oluşturdu. Ülkeyi artık "judaizer", yani Yahudilere hayran olan ve kendilerini de onlarla özdeşleştirmeye çalışan Püritenler yönetiyordu.

1649'da Cromwell'e daha önce Amsterdam'a yerleşmiş olan Püriten cemaatinin lideri olan Anne ve Elbenezer Cartright'tan bir

mektup geldi. Amsterdam'daki Yahudilerle çok samimi olan Püritenler, Menasseh Ben Israel'in Mesih'in gelişi ile ilgili yorumlarının etkisinde kalmışlardı. Bu mektupla Cartright, Cromwell'e İngiltere'de hiç Yahudi olmadığını hatırlatıyor ve bu durumun da Mesih'in gelebilmesi için gerekli olan "Yahudilerin dünyanın dört bir yanına dağılması" şartını bozduğunu haber veriyordu. Amsterdamlı Püritenler, Cromwell'e Mesih'in gelmesini hızlandırmak için ülkeye Yahudileri kabul etmesi gerektiğini bildiriyorlardı. Mektup, yalnızca Yahudilerin İngiltere'ye alınmasından söz etmekle kalmıyor, Mesih geldiğinde Yahudilerin Vaadedilmiş Topraklar'a İngilizler tarafından taşınacağından da söz ediyordu. Cartright şöyle diyordu:

"Bu İngiliz ulusu, Hollanda'daki temsilcileriyle birlikte, İsrailoğullarını zamanı geldiğinde ataları olan Abraham, Isaac ve Jacob'un topraklarına, onlara vaad edilmiş olan Vaadedilmiş Topraklar'a da gemileriyle taşıma şerefine ulaşacak ilk ulus olacaktır."(2)

Daha o günlerde 'Vaadedilmiş Toprak' inancını taşıyan Hristiyan gruplardı bunlar ve bugünkü Hristiyan siyonizminin varolmasının en büyük nedenleriydiler.

İkinci Püriten grubu ise, Yeni Dünya'ya, Amerika'nın kuzeyindeki Massachusetts bölgesine gitti ve burada büyük bir koloni kurdu. Bugünkü ABD'nin çekirdeği olarak kabul edilen koloni, Püritenlerin klasik yapısını, yani "judaizer" (Yahudici/Yahudi sempatizanı) misyonunu taşıyordu. Britannica, İngilizce baskısında Massachusetts kolonisi ile ilgili şöyle diyor:

Avrupa kolonizasyon tarihinde hiçbir koloni, Massachusetts kolonisinin ulaştığı zenginlik seviyesine ulaşamadı. Koloniye kuran Püritenlerin amacı Amerika'nın uçsuz bucaksız topraklarında yeni bir Siyon yaratmaktı. Bu, İngiltere'de sağlanan reformasyonun bir benzerini oluşturmalarını sağlayacaktı. Püriten mirası, Amerikan ruhunun şekillenmesinde şüphesiz büyük bir faktör olarak yerini aldı.

Bu Püriten grubun Amerikan yayılmacılığı ve Amerika'ya hakim düşünce yapısının ve eylemlerin üzerindeki etkisini 'Amerika yeni bir İsrail miydi?' başlıklı bölümde daha teferruatlı anlatacağız.

Yahudi yazar Eli Barnavi de Amerikan-Yahudi ilişkisinin çarpıcılığından söz ederek, "Amerika'da antisemitizme rastlamak pek mümkün değildi; nefret, Yahudilere değil, Katoliklere yönelikti. Hatta, kimi durumlarda 'philosemitizm' (Yahudi sevgisi) gözlemlenebiliyordu. Yahudilere ait özellikler olarak kabul edilen çaba, hırs, sosyal aktivite, cemaat bilinci, Amerikan ruhunun dayandığı temel prensipler olarak kabul ediliyordu" diyor.(3)

Evanjeliğin doğuşu

1841'de New York'da bir Protestan metodist olarak doğan William Eugene Blackstone, gençlik yıllarında Kitab-ı Mukaddes üzerinde uzmanlaştı. 1878'de Blackstone büyük eseri Jesus Is Coming'i (İsa Geliyor) yayınladı ve kısa sürede ün kazandı. Evanjelik cemaatleri onu alkışladılar. Kitabı bir milyonun üstünde sattı ve İbranice'yi de kapsayan 48 dile çevrildi.

Blackstone, arkadaşları Dwight L. Moody ve Cyrus I. Scofield ile birlikte, Kutsal Kitap'ın Yahudilerin 'Tanrı'nın seçilmiş halkı' olduğu şeklindeki hükmünün hâlâ geçerli olduğunu savunuyordu. Aralarında John D. Rockefeller, Cyrus Mc Cormik, J. Pierpont Morgan gibi isimlerin, Kongre sözcüsünün, senatörlerin, hakimlerin, avukatların, gazetecilerin bulunduğu 413 seçkin Amerikalı Blackstone'un bu fikrine destek verdi. Yahudilerin seçilmiş halk olduğu fikrini destekleyenler, Amerikan elitinin büyük bir kısmını neredeyse kapsıyordu.

Blackstone, Rusya'dan göçen Yahudilerin Filistin'de bir yerleşim birimi kurması söz konusu olduğu dönemde, şu öneriyi getirmişti: "Niçin Filistin'i Yahudilere vermiyoruz?" O dönemde Filistin Osmanlı toprağıydı. Ve kendi insiyatifinde olmayan toprak üzerinde bu şekilde tasarruf eğilimleri göstermesini Blackstone, 1878 Berlin Anlaşması ile birer Türk eyaleti olan Bulgaristan ve Sırbistan'ın Bulgarlar'a ve Sırlar'a verildiğini hatırlatarak şöyle izah ediyordu: 'Bulgaristan'ın Bulgarlar'a, Sırbistan'ın da Sırlar'a ait olduğu kadar, Filistin de Yahudilere ait değil mi?' Blackstone'a göre; Yahudi devleti, aynı Bulgaristan ve Sırbistan gibi, Osmanlı Hükümeti'nden bir anlaşma ile alınacak Filistin toprakları üzerine kurulabilirdi. Amerikalı bir Protestan olan Blackstone, Avrupa-

lı bir Yahudi olan Theodor Herzl ile aynı dönemde Filistin'in Osmanlı'dan koparılıp Yahudi toprağı yapılmasını istiyor ve Amerika'da Siyasi Siyonizmi ortaya çıkarıyordu.

Blackstone, ölümünden iki yıl önce, 1933'te Chicago'daki protestan cemaatine yazdığı mektupta, asırlar önce Püritenlerin eliyle Amerika'ya yüklenmiş olan misyonunun hâlâ geçerli olduğunu vurguluyor ve "İsrail'in uyanışıyla şimdi her zamankinden daha çok ilgileniyorum" diye yazıyordu ve ekliyordu "dualarımız sayesinde beklenen Mesih'lerine kavuşabilirler".⁽⁴⁾

Püritenlikten kaynaklanmış olan Amerikan Protestanlığının Yahudilikle olan paralellliğini ve Yahudilerle ilgili olarak taşıdığı misyonu başka kaynaklar da vurguluyor. Edward Tivnan, Yahudi lobisini konu edinen The Lobby adlı kitabında konuyu şöyle dile getiriyor:

Siyonist hareketin Amerika'daki liderlerinin başında Louis Dembitz Brandeis, yeni kurduğu Amerika Siyonist Organizasyonu'nu geliştirmeye çalışırken, Siyonist hareket birdenbire Beyaz Saray'da bir dosta sahip oldu. Bu dost Başkan Wilson'dı. Wilson, yalnızca Brandeis'i 1916'da Anayasa Mahkemesi'ne atamakla kalmayacak, aynı zamanda bu genç arkadaşının seslendirdiğı Siyonizm teorisine de destek çıkacaktı.

Wilson'ın bu tavrı, pragmatik bir siyasi karar olmaktan çok daha öteydi. Bir Prespiteryen papazın oğlu olan ve Kitab-ı Mukaddes'i okumayı hiç ihmal etmeyen Wilson, Yahudilerin kaderi ile oldukça yakından ilgiliydi. Peter Grose'un Israel in the Mind of America kitabında işaret ettiği gibi, Amerikan protestanlığında Siyon idealine karşı büyük bir sempati geleneğı vardır. Grose, Wilson'ın "Ben, bir protestan papazın oğlu olarak, Vaadedilmiş Topraklar'ın oranın gerçek sahiplerine verilmesine destek olmalıyım" dediğini de nakleder.

Amerikalı sosyolog Thomas F. Gossett, Race: The History of an Idea in America (İrk: Amerika'daki Bir Düşüncenin Tarihi) adlı kitabında, Anglo-Sakson ırkçılığındaki Protestan ve özellikle de Püriten etkisinin önemine dikkat çekmektedir. Gossett'e göre, ırkçı düşüncenin gelişiminde önemli rol oynayan isimlerin başında Amerikalı Protestan din adamı Josiah Strong gelmektedir. Strong, Sosyal Darwinizm'le Protestan öğretisini birleştirerek, Anglo-Sak-

son ırkının üstün bir ırk olduğunu ve "Kızılderililer'i Tanrı'nın izniyle yok etme hakkına" sahip olduklarını öne sürmüştür. Thomas Gossett, bu üstün ırk safsatasının kaynağının şöyle analiz eder:

Beyaz olmayan ırkların, Tanrı'nın isteğine uygun olarak yok edilmesi düşüncesi, kuşkusuz Josiah Strong'un kendi başına geliştirdiği bir düşünce değildir. 'Tanrı, kendi halkına yer açmak için, diğerlerinin yok edilmesini istedi' cümlesi, Püriten din adamlarınca söylenmiştir. Bir başka Püriten, 'Tanrı, aralarında hastalık yayarak Massachusetts'deki Kızılderililer'in sayılarını 30 binden, 300'e indirmemizi istedi' demişti. Benjamin Franklin, daha sonra aynı düşüncüyü savunacak ve otobiyografisine şöyle yazacaktı: 'Yerlilere içirdiğimiz rom içkisi Tanrı'nın bu pislikleri (Kızılderililer'i) yeryüzünden kaldırmak için yaptığı planın bir parçasıydı'.

İngiliz kolonicileri, biyoloji kuralları Sosyal Darwinizm ile ispatlanmaya çalışılmadan çok daha önce de kendilerinin seçilmiş halk olduğuna inanıyorlardı. Püritenler Yahudileşme sürecinin bir sonucu olarak, Tanrı'yla aralarındaki ilişkinin, İsrailoğulları ile Tanrı arasındaki ilişki gibi olduğunu düşünüyorlardı. Amerikan bağımsızlığının ardından, 'Amerikalı İsrailoğulları' başlıklı bir dini konuşma yapan Ezra Stiles aynı düşüncüyü vurgulamıştı. İki yıl sonra Thomas Jefferson, Amerikan Büyük Mührü'ne İsrailoğulları'nın kurtuluşu ile ilgili bir tasvir yerleştirmeyi teklif etti. 1787'de Timoty Dwight, Amerikalılar'dan 'seçilmiş ırk' olarak söz etmeye başladı.⁽⁵⁾

Açıkça görüldüğü gibi, Anglo-Sakson ırkçılığı, Eski Ahit'teki Yahudi öğretisinde yer alan "seçilmiş ırk" safsatasının, Amerikalı ve İngilizler'e uyarlanması ile ortaya çıkıyordu. Diğer bir deyişle İngilizce konuşan halkların ırkçılık akımı, açık bir "Yahudileşme"ydi. Gossett'in üstte sözünü ettiği Kızılderili katliamındaki Yahudi etkisini bir sonraki bölümde teferruatlı olarak inceleyeceğiz. Yalnız şu söylenebilir, Yahudiler ile özdeşleşmenin etkisi ile bu yeni Anglo-Sakson ırkçılığı kendilerinde toprakları olarak benimsedikleri yerlerde bulunan diğer ırkları öldürme salahiyetini görüyorlardı.

Diğer mezhepler

19. yüzyılda doğan bazı Protestan mezhepleri, Yahudilerin Kutsal Kitap'taki kehanete uygun olarak Filistin topraklarına dönmeleri gerektiği düşüncesini, teolojilerinin temeli haline getirdiler. 1830'da İngiltere'de John N. Darby tarafından kurulan 'Plymouth Brethren' (Plymouth Kardeşliği) mezhebi, tüm Kutsal Kitap kehanetlerinin gerçekleşebilmesinin Yahudilerin Kutsal Topraklar'a dönmesi şartı üzerine kurulduğu doktrinini kabul etti. Buna göre, İsa Mesih'in ikinci gelişinin ardından, İsa ve ona bağlanan Yahudiler, Kudüs'ten tüm milletleri yöneteceklerdi. Çoğu Köktenci Protestan kilisesi, bu düşüncüyü kabul etti ve bugüne dek korudu.⁽⁶⁾ Darby'nin kurduğu bu mezhep, bir süre sonra Amerika'da da etkisini göstermeye başladı ve Amerikan protestan anlayışta radikal anlayışın gelişmesinde büyük etkisi oldu.

Judaica'dan "Hristiyan Siyonistler"i öğrenmeye devam ediyoruz:

1844'te İngiltere'de, 'Elpis Israel' kitabının yazarı olan John Thomas tarafından 'Christadelphians' adıyla yeni bir Protestan mezhebi kuruldu. Mezhep, açıkça Yahudilerin Kutsal Topraklar'a dönmesi gerektiğini savunuyordu. Daha sonra Yahudilere fiili destek de sağladı, Siyonizmin öncülerinden Hibbat Zion hareketine yardımda bulundu.

Amerika'da Joseph Smith tarafından 1830'da kurulan Mormonlar da, Yahudilerin İsrail topraklarına dönmelerini, Mesih'in gelişinin bir şartı olarak savunacaktı. 1841'de Mormon misyoneri Orson Hyde, Kudüs'e yollandı. Hyde, burada 'Siyonist' bir dua etti ve tüm Kutsal Topraklar'ın Yahudilere ait olduğunu Zeytin Dağı'ndan aşağıya bağırarak ilân etti.

1830'da Amerika'da doğan 'Adventist' mezhebi, zamanla çeşitli kollara ayrıldı. Bu fraksiyonların çoğu da, Yahudilerin İsrail topraklarına dönmelerini savundu, bazıları merkezlerini İsrail'e taşıdılar.⁽⁷⁾

Bu dönemde birçok Protestan mezhebin hem İngiltere'de hem de Amerika'da türediğini görmekteyiz. 16. yüzyılda Püritenlerin başlattığı Yahudileşme geleneği, bu mezheplerin çoğunda ana unsur olarak göze çarpmaktadır. Günümüzde Amerikan yö-

netimi üzerinde etkisi olan Evanjelik anlayışın kökenleri bu mezheplere dayanmaktadır. İngiltere'nin ve Amerika'nın yayılcılık-
ta ve ticarete başarılı olmalarının arkasında Protestanlığın sekü-
ler anlayışı olduğu söylenir. Esasen bu ekonomik gelişimin arka-
sındaki nedenlerden birisinin de Yahudileşme ile ortaya çıkmış
Anglo-Sakson ırkçılığı olduğunu söyleyebiliriz.

-
- (1) (Universal Jewish Encyclopedia, Vol. 2, s. 648)
 - (2) (Armstrong, Holy War: The Crusades and Their Impact on Today's World, London: Macmillan, 1988, s. 348)
 - (3) (Eli Barnavi, A Historical Atlas of the Jewish People, s. 174)
 - (4) (Peter Grose, Israel in the Mind of America: The Untold Story of America's 150-Year Fascination with the Idea of a Jewish State, and of the Complex Role Played by This Country and Its Leaders in the Creation of Modern Israel, s. 35-38.)
 - (5) (Thomas F. Gossett, Race, ss. 178-179)
 - (6) (Encyclopaedia Judaica, vol. 16, ss. 1036, 1152-1153.)
 - (7) (Encyclopaedia Judaica, vol. 16, ss.1153-1154.)

10. Bölüm

Amerika Gerçek İsrail mi?

İngiltere'den göç eden iki Püriten gruptan, önceki bölümde bahsedilmişti. Bu gruplardan ikincisi, Yeni Dünya'ya, Amerika'nın kuzeyindeki Massachusetts bölgesine göç etti ve burada büyük bir koloni kurdu. Bugünkü ABD'nin çekirdeği olarak kabul edilen bu koloni, Püritenlerin klasik yapısını, yani "judaizer" (Yahudici/Yahudi sempatzanı) misyonunu taşıyordu. Britannica, İngilizce baskısında Massachusetts kolonisi ile ilgili şöyle diyor:

Dünya kolonileşme tarihinde hiçbir koloni Massachusetts kolonisinin ulaştığı zenginlik seviyesine ulaşamadı. Koloniyi kuran Püritenlerin amacı Amerika'nın uçsuz bucaksız topraklarında yeni bir Siyon yaratmaktı. Bu, İngiltere'de sağlanan reformasyonun bir benzerini oluşturmalarını sağlayacaktı... Püriten mirası, Amerikan ruhunun şekillenmesinde şüphesiz büyük bir faktör olarak yerini aldı.

Amerika'ya göç döneminde Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden göçen kolonilerin, yeni topraklarını kendi ülkelerinin adıyla müstear isimlendirme yapmaları adet haline gelmişti. Mesela Hollanda göçmenlerinin koloni topraklarına "New Dutch" (Yeni Hollanda) deniyordu. Püritenler, kendilerini Eski Ahit'e öylesine kaptırmışlardı ki, Amerika'ya kendi göç ettikleri topraklardan esinlenerek "New England" (Yeni İngiltere) yakıştırması yapmaları beklenirken "New Israel" (Yeni İsrail) adını vermişlerdi.⁽¹⁾ İngiliz yazar Karen Armstrong, Holy War adlı kitabında, Püritenlerin taşıdığı Yahudi ruhunu vurguluyor. Armstrong, Püritenlerin kendilerini "pilgrims" (hacılar) olarak adlandırdıklarını ve aynı yakıştırmanın daha sonra Filistin'e giden Siyonistlerce de kullanıldığını

hatırlatıyor. Armstrong, Püritenlerin kendilerini "Yahudi" olarak gördüklerini ise şu şekilde ifade ediyor: "Püritenler, Yeni Dünya'daki mücadelelerinin aynı Tevrat'ta anlatılan Yahudilerin mücadelelerine benzediğine inanıyorlardı. Bu nedenle, kolonilerine İngiliz Kenan'ı adını verdiler"⁽²⁾

Kenan, bilindiği gibi Eski Ahit'te Filistin topraklarına verilen addır ve muharref Tevrat'a göre de bu bölge Yahudilere aittir. En büyük istekleri "seçilmiş halk" kabul ettikleri Yahudilere benzetmek daha doğrusu 'Yahudi' olmak olan Püritenler de, Amerika'yı Kenan diyarına benzettiler ve kendilerini de bu diyarı fethetmekle yükümlü Yahudiler olarak düşündüler. Kendi zihinlerinde ürettikleri muhayyel bir Kenan diyarı üzerinde, muhayyel Yahudiler olmaya çalışıyorlardı. Aslında bu düşüncenin esin kaynağı da siyonist anlayışta Yahudilerin sahip oldukları her toprağın Vaadedilmiş Toprak kabul edilmesinden başka bir şey değildi. Bu nedenle, Amerikan toprakları üzerinde kurdukları kentlere; Hebron, Salem, Bethlehem, Zion ve Judea (Yahuda) gibi Eski Ahit'te geçen Yahudi isimleri verdiler.⁽³⁾ Armstrong, aynı işlemin daha sonra Filistin'i "Yahudileştirmeye" çalışan Siyonistlerce de yapıldığına dikkat çekiyor.

Püritenler, Amerika'yı ele geçirmeye "hak sahibi" olduklarını da çeşitli muharref Tevrat ayetlerini göstererek ispat etmeye çalışıyorlardı. İşin tuhaf tarafı varsayımlarını dayandırdıkları Eski Ahit'ten kaynaklanan siyonist anlayış bugün bile Siyonizm taraftarları dışında ırkçı bir yaklaşım olarak algılanmaktadır. 1622'de, koloninin önde gelen isimlerinden Robert Cushman, Amerikan topraklarındaki yerlilerin "ilkel yaratıklar" olduğunu söylüyor ve onların ellerindeki toprağa el koyma hakları olduğunu ise Eski Ahit'in "Tekvin" bölümünden 13/6, 11, 12 ve 34/21 gibi ayetleri mesnet göstererek kanıtlamaya uğraşıyordu. Armstrong, aynı ayetlerin ve aynı mantıkların daha sonra Siyonistler tarafından da Filistinliler hakkında kullanıldığını hatırlatıyor.

Özetle Amerika, tahrif edilmiş Tevrat'ta vaat edilen ve Mesih'in gelişiyile birlikte Yahudiler tarafından kurulacak olan Siyon Krallığı'nın bir yansıması oluşturuluyordu. Vaadedilmiş Topraklar'a benzetilen Yeni Kıta toprakları üzerinde, kendilerini yahudi-

lere benzeten Püritenler, muharref Tevrat'ta emredilen yöntemleri kullanarak Amerika'yı kuruyorlardı.

Püritenler, Amerika'yı Kenan diyarı, kendilerini de birer Yahudi olarak isimlendirdiklerinde, Kızılderililere de bu siyonist mantığın doğal yansıması olarak tahrif edilmiş Tevrat'tan esinlenerek bir statü verdiler. Varsayımlarına göre Kızılderililer, Vaadedilmiş Topraklar üzerinde yaşayan "Kenan Halkı" olarak kabul ediliyordu. Tahrif edilmiş Tevrat bilindiği gibi 'Kenan Halkı'nın Yahudilerce öldürülmesine ve topraklarından sürülmesine izin vermektedir. Çünkü Kenan Halkı, Eski Ahit'e ve dolayısıyla Yahudi inancına göre, Vaadedilmiş Topraklar'ı Yahudilerden "gasp etmiş" olan bir halktır. Ve yok edilmeleri gerekmektedir. Eski Ahit'in ayetleri, "Kenan Halkı'nın yok edilmesini" şöyle emreder: "... Ey Kenan, Filistinliler diyarı, Rabbin sözü size karşıdır; seni yok edeceğim, öyle ki artık sende oturan kimse olmayacak." (Tsefenya, Bab 2/5) Bir başka ayette uygulanacak vahşet şöyle detaylandırılır:

Ve Allah'ın Rab, onu senin eline verdiği zaman, onun her erkeğini kılıçtan geçireceksin; ancak kadınları ve çocukları ve hayvanları ve şehirde olan her şeyi, bütün malını kendin için çapul edeceksin; Ve Allah'ın Rabbin sana verdiği düşmanlarının malını yiyeceksin... Ancak Allah'ın Rabbin miras olarak sana vermekte olduğu bu kavimlerin şehirlerinden nefes alan kimseyi sağ bırakmayacaksın; fakat onları... Kenanlılar'ı... Allah'ın Rabbin sana emrettiği gibi tamamen yok edeceksin. (Tesniye, Bab 20/10-17)

Vahşet, işte bu noktadan hareketle meşrulaştırılmaya çalışıldı.

New England'daki ilk büyük soykırım hareketlerinden biri, 1637'de Pequot Kızılderilileri'nin yok edilmesi idi. Sömürgeci Püritenlerin, uyguladıkları bu vahşeti göklere çıkaran resmi açıklamaları ise şöyleydi: 'Yeryüzü cennetinde Tanrı'nın istemediği bu Pequot yerlileri temizlendi. Öyle ki, şükürler olsun, artık Pequot ismi taşıyan kimse kalmadı.' Bugün, 'Tanrı'nın izni altında' yurduna bağlılık yemini eden her Amerikan çocuğu, aslında, bu katliamı uygulayan Püritenlerin taşıdığı retoriği ve Eski Ahit'ten (M. Tevrat) kaynaklanan düşünceyi ödünç almaktadır. Püritenlerin Eski Ahit'ten aldıkları düşünce ise şudur: 'Bilinçli bir biçimde, Tanrı'nın seçilmiş halkına ait olan Vaadedilmiş Topraklar'daki Kenan halkını yok etmek'.⁽⁴⁾

Püritenlerin uyguladıkları akıl almaz vahşetin Eski Ahit öğretisine dayandığına, Arnold Toynbee de dikkat çeker. Toynbee, "Amerika'daki İngiliz kolonicilerinin Eski Ahit üzerinde yoğunlaşmalarının, onlara, dinsizleri yok etmekle görevli seçilmiş bir halk oldukları inancını verdiğini" savunmaktadır. Amerikalı sosyolog Thomas Gossett ise, "İsrailliler Kenan halkını nasıl yok ettilerse, Massachusetts kolonisindeki İsrailliler (yani Püritenler) de Kızılderililer'i öyle yok ettiler" diye yazar.⁽⁵⁾

Püritenlerin ve diğer kolonicilerin Kızılderililer'e uyguladıkları vahşet yöntemleri oldukça çarpıcıdır. Chomsky, "vahşetin fel-sefesi"ne de değinerek anlatıyor:

Kolonizasyon hareketinin ilk dönemlerinde Virginia korsanların ve sömürgecilerin merkeziydi. Sömürgeciler, Kızılderililer'i vahşi köpeklerle avlıyor, kadınlarını ve çocuklarını katlediyor, ekinlerini yağmıyorlardı. Bir de Kızılderililer'e battaniye satıyorlardı. Ama üzerlerine çiçek hastalığı mikrobi enjekte edilmiş olan battaniyeler!.. George Washington, 1783'te şöyle yazmıştı: 'Bizim yerleşim bölgelerimizin yayılması, belli bir şiddet gerektirecektir; aynı bir kurt gibi. Şekillerimiz tümüyle farklıdır ama her ikimiz de avcıyız.' Bu sözlerin sahibi Washington resmi literatürde 'pragmatik' olarak tanıtılır. Öyledir, baskı, hile ve tehditle Kızılderili topraklarını (yok pahasına) satın almıştır.

Bugün, 'Tanrının izni altında' yurduna bağlılık yemini eden her Amerikan çocuğu, aslında, bu katliamı uygulayan Püritenlerin taşıdığı retoriği ve Eski Ahit'ten (M. Tevrat) kaynaklanan düşünceyi ödünç almaktadır. Püritenlerin Eski Ahit'ten aldıkları düşünce ise şudur: 'Bilinçli bir biçimde, Tanrının seçilmiş halkına ait olan Vaadedilmiş Topraklar'daki Kenan halkını yok etmek'. Katliamı uygulayan Püritenler, yaptıkları işi tümüyle dini liderlerinin kontrolünde gerçekleştiriyorlar, 'kutsal misyon'larını yerine getiriyorlardı. Öyle ki, Kızılderili erkek, kadın ve çocuklar tümüyle Eski Ahit emirlerine göre katlediliyorlardı. Kendi kullandıkları Tevrat deyimlerine göre, Püritenler, Kızılderili çadırlarını 'kızgın ateşli fırınlara' döndürüyorlar, içindeki kurbanları Tevrat deymiyle 'olabilecek en kötü ölümle' öldürüyorlardı. Bir başka Tevrat ayetinin deymiyle ölenler 'ateşin içinde kızarıyor, ancak oluk oluk

akan kanları ateşi söndürüyor'du. Katliami uygulayanlar ise 'Yehova'nın övgüsüne layık' oluyorlardı. Bundan birkaç yıl sonra ise New York bölgesindeki yerlilerin 'temizlenmesi' operasyonu düzenlendi. Örneğin, Şubat 1643'te Güney Manhattan'da Hollandalı askerler tarafından Algonquin Kızılderilileri'ne karşı gerçekleştirilen ve David de Vries tarafından aktarılan katliam şöyleydi: 'Askerler pek çok Kızılderili'yi uykularında öldürdüler. Annelerinin göğüslerinden çekilip alınan bebekler anne-babalarının gözleri önünde kılıçla parçalanıyor ve bebeklerin parçaları ateşe atılıyordu. Kundaktaki bebekler beşikleri içinde parçalanıyor, kafaları eziliyor, en taş-yürekli adamın bile vicdanını sızlatacak bir vahşilikle öldürülüyorlardı. Bazı bebekler nehre atıldı, onları kurtarmak için anne ve babaları da suya atladı. Ama askerler ne çocukların ne de anne-babaların sudan çıkmalarına izin verdiler, hepsi boğuldu.'⁽⁶⁾

Kolomb, Amerika'yı keşfettiğinde 30 milyon Kızılderili yaşıyordu. Şimdi 2 milyonluk kayıp bir ırk oldular.

Chomsky'e göre, ABD'nin 20. yüzyılda dünyanın dört bir yanında uyguladığı ya da uygulattırdığı terör (terörizm kültürü) de kaynağını Püritenlerin Amerika'ya yüklediği vahşet geleneğinden almaktadır:

Püritenlerin gerçekleştirdikleri katliamlar, asırlar sonra hâlâ ABD tarafından işlenen toplu cinayetlere de fikir babalığı yapıyor. Yüzlerce örnek arasında akla gelenlerden biri, 1980'de El Salvador'da ABD'nin çıkardığı Salvador-Honduras savaşı sırasında gerçekleşen Rio Sumpul katliami. Sayısız benzeri gibi bu katliam da, ABD tarafından eğitilmiş, ABD tarafından silahlandırılmış ve elite'ye hizmet eden birliklerin işlediği bir cinayetti. Asırlardır ABD'nin öğrettiği doktrinlerin yeni bir uygulaması olan bir cinayet...

Bu yayılcılık Meksika topraklarına kadar ulaşmıştı. Amerikan halkı elini her attığı toprağı bir Kenan saymaya başlamıştı. Bütün Amerika kıtası ele geçirilmeden de yayılcılığın durması biraz akıl dışı görünüyordu. Başkan Taft, 1912'de apaçık meydan okuyordu: "Meksika hükümeti İsrail'de bir Tanrı bulunduğunu ve O'na itaat etmenin bir vazife olduğunu anlayıncaya kadar, halkımız ve onun Meksika'daki mülklerini korumaya mecburum."

Çoğu zaman ABD için kullanılan "Tanrı'nın Yeni İsrail'i" ifadesi ve anlayışı; Myflower ve Plymouth'ta ilk göçmenlerin yerleştikleri tarihten (1620) beri, Amerikan tarihinde sık sık dile getirilir.

1805 yılında Thomas Jefferson'in "Tanrı, İsrailoğulları'na tarih boyunca nasıl rehberlik ettiyse, Amerika'nın kurucularına da öyle rehberlik etmiştir" demişti. Gossett, bu üstün ırk inancının 19. yüzyılın ırkçı havasıyla daha da güçlendiğini anlatıyor ve "1840'larla birlikte, seçilmiş ırk düşüncesi, 'Anglo-Sakson Irkı'nın üstün özelliklerinin belirlenmeye başlamasıyla daha da güçlendi" diyor. Öyle ki 1846'da, Senatör Thomas Hart Benkon, bu "üstün ırk"ın Pasifik sahillerine kadar tüm Amerika'yı ele geçireceğini, daha sonra da Asya'yı kolonileştirmeye başlayacağını müjdelemişti. Gossett'in anlattığına göre, 19. yüzyıl boyunca Amerikalı ve İngiliz Protestan din adamları, Sosyal Darwinizm'le, Eski Ahit'in ırkçı öğretilerini birbiriyle kaynaştırıp, Anglo-Sakson üstünlüğünü kanıtlamaya çalıştılar.⁽⁷⁾

Amerikalı yazar Peter Grose, *Israel in the Mind of America* (Amerika'nın Zihnindeki İsrail) adlı kitabında, Amerika'nın Yahudiler ve Yahudilikle olan ilginç beraberliğinin öyküsünü anlatıyor. Amerikan-Yahudi ilişkisinin kökeninde Püriten geleneğinin yattığını vurgulayan Grose, Amerikan elitlerinin Yahudilere bakış açısında da hep bu geleneğin etkili olduğunu ortaya koyuyor. Bu arada, Yahudilerin ekonomik güçlerinin de gittikçe arttığına dikkat çeken Grose, 19. yüzyılın yarısına gelindiğinde, "ilk başlarda seyyar satıcılık yapan" Yahudilerin artık "pazarın prensi" haline gelmiş olduklarını vurguluyor.⁽⁸⁾

Yahudi yazar Eli Barnavi de Amerikan-Yahudi ilişkisinin çarpıcı boyutlarından söz ederek, "Amerika'da antisemitizme rastlamak pek mümkün değildi. Nefret Yahudilere değil, Katoliklere yöneldi. Hatta kimi durumlarda 'philosemitizm' (Yahudi sevgisi) gözlemlenebiliyordu. Yahudilere ait özellikler olarak kabul edilen çaba, hırs, sosyal aktivite, cemaat bilinci, Amerikan ruhunun dayandığı temel prensipler olarak kabul ediliyordu" diyor.⁽⁹⁾

İlahi misyon: Emperyalizm

Amerikan yayılcılığının bir nevi "Mesihî" meşruiyet zeminine dayandığı düşüncesi, belirgin olarak, Amerika'da 19. yüzyılda geliştirilen "Manifest Destiny" (Belirlenmiş Yazgı) teorisinde görülebilir. Amerikalıların Tanrı tarafından seçilmiş bir halk olduğu ve buna bağlı olarak askeri, kültürel ve ekonomik yönden yayılma hakkına sahip olduğunu öne süren bu teori, esasen tahrif edilmiş Tevrat'ta yer alan seçilmiş halk safsatasının yalnızca yeni bir yorumudur. Britannica'nın İngilizce baskısında, "Manifest Destiny" ve Püriten etkisi ile ilgili olarak şunlar yazıyor:

Manifest Destiny: Amerikan tarihinde yer alan ve Amerikalıların seçilmiş ve kutsanmış bir halk olduğu ve dolayısıyla Tanrı tarafından vahşi ve ilkel milletlere uygarlık modeli oluşturmakla görevlendirildiğini öne süren düşünce geleneği. Bu nedenle, Manifest Destiny'nin ortaya çıkışının temellerinin 1630'da Massachusetts'de kurulan Püriten kolonisiyle birlikte atıldığını söyleyebiliriz. Kullanılan terim, coğrafik anlamda 1800'lerde Amerikan sömürgecilerinin, ABD'nin sınırlarını Pasifik Okyanusuna kadar genişletme isteklerini tarif eder.

Amerikan yayılcılığı için felsefi altyapı oluşturma gayreti olarak tanımlayabileceğimiz Manifest Destiny teorisi, 19.yüzyılda Amerika'nın, Meksika, Küba ve Filipinler'e müdahalesinin ve bu ülkeleri işgalinin meşrulaştırılması için kullanılmıştı. Böylece Kuzey Amerika'yı "Vaadedilmiş toprak", üzerindeki Kızılderilileri de bu toprağı gasp etmiş olan "Kenan halkı" olarak değerlendiren Püriten Amerikan geleneği, hem Vaadedilmiş toprak hem de Kenan Halkı anlayışları bir kez daha değiştirilerek, tüm kıta çapında uygulanmış oluyordu.

New York Times yazarı Jackson Lears, Bush'un bugünkü yönetim anlayışının o dönemin bir mirasçısı olduğunu söylüyor ve şöyle diyor: "Her şeye rağmen genellikle Amerikalı politikacılar ve törebilimciler, Takdir-i İlahi kavramını kontrolsüz güç kullanımı için dini bir onay anlamına indirgemektedirler. 1840'larda Birleşik Devletlerin Pasifik'e doğru yayılmasının açık bir alinyazısı olduğu düşüncesinin ortaya çıkması ile, geleneksel Hristiyan doktrinde inanıldığı şekliyle Tanrı'nın takdiri artık bir sır olmaktan çıkarılmış

ve Amerikan yayılcılığına dönüştürülmüştür. Büyük toprakların yerli verimsiz sahipleri(!) için 1859'da gazeteci Horace Greeley şunları söylemişti: "Bu insanlar ölmeli, onlar için bir çıkış yolu yok. Tanrı dünyayı onu sahiplenecekler ve işleyecekler vermiştir. Ve O'nun bu erdemli hükmüne karşı gelmeye çalışmak boş bir çabadır." Yüzyılın sonunda senatör Albert Beveridge ve diğer emperyalistler Manifest Destiny'yi (Belirlenmiş Yazgı) Tanrı'nın Amerikan halkını 'dünyayı esaretten kurtarmak için' seçtiği inancını öne sürerek küresel bir proje haline getirdiler."¹⁰

Amerikan emperyalistleri, yayılcı hırslarını sözde meşrulaştıran bu Püriten geleneğine büyük bir şevkle sarıldılar. Diğer halkları sömürmeyi ve aşağılamayı doğal hak sayan Yahudi öğretisi, böylece Amerikan emperyalizmine kaynak olmaya devam etti. 27 Nisan 1898'de, Senatör Albert J. Beveridge, üstün ırk teorisinden dayanak bulan yayılcı Amerikan hedeflerini söyle açıklıyordu: "... Daha soylu ve daha erkek insanlardan doğan yüksek uygarlıklar önünde, alçak uygarlıkların ve çürümekte olan ırkların ortadan kalkması Tanrının sınırsız tasarısının bir parçasıdır. Amerikan fabrikaları Amerikan halkının kullanabileceğinden daha fazlasını yapmaktadırlar. Amerikan toprağı tüketebildiğinden daha fazlasını çıkarıyor. Tutacağımız yol bizim için çizilmiş bir yazgıdır, dünya ticareti bizim olmalıdır, olacaktır. Ve bunu anamızın (İngiltere) örnek olduğu biçimde yapacağız. Bütün yeryüzünde Amerikan ürünlerinin dağıtım noktaları olarak ticaret karakolları kurulacak, okyanusu ticaret filomuzla kuşatacak ve büyüklüğümüzle orantılı bir donanma meydana getireceğiz. Ticaret karakollarımızın çevresinde bizim bayrağımızı dalgalandıran ve bizimle ticaret yapan, kendi hükümetlerine sahip büyük sömürgeler kurulacak, kurumlarımız ticaretin kanatları altında bayrağımızı izleyecektir."

Beveridge, bir başka konuşmasında ise, "Amerikan Cumhuriyeti, tarihin en üstün ırkının kurduğu bir cumhuriyettir. Tanrı tarafından yönlendirilen bir devlettir" diyor ve söyle devam ediyordu; "... bu cumhuriyetin liderleri de yalnızca devlet adamı değil, aynı zamanda Tanrının peygamberleridir" diyordu.

Manifest Destiny, Amerika'nın kıtanın diğer bölgelerine ve Pasifik'e yayılmasını meşrulaştırmak için ortaya atılmıştır. Mani-

fest Destiny teorisini savunanların başında, eski Püriten kolonisi Massachusetts'den Kongre adayı olan Robert C. Winthrop'un gelmesi de oldukça ilginç bir durumdur. Winthrop, bu genişletilmiş yayılcılık anlayışı ile ilgili şunları söylemiştir: 'Manifest Destiny, tarihte yeni bir çağır açmaktadır. Umuyorum ki, yayılmaya hak kazandıran böylesine bir açık yazgı (Manifest Destiny) diğer uluslara değil, yalnızca bizim ulusumuza bahşedilmiştir.' Manifest Destiny düşüncesinin ulaştığı en uç nokta, 1900 yılında Filipinler'in Amerika tarafından ilhak edilmesinin düşünülmesidir.

İlhakı savunanların başında gelen Senatör Albert Beveridge, fundamentalist Protestanların en önemli yerleşim merkezlerinden biri olan Indiana'dan seçilmişti. Manifest Destiny'i savunan konuşması ise üç konuyu vurgulaması yönünden dikkat çekicidir: (a) Emperyalizmin meşrulaştırılması, (b) Püriten anlayışın vurgulanması ve (c) Amerika'nın Mesihi misyonunun ilân edilmesi.

Bu noktada Amerika'nın 'Yahudileşmesinin' iki farklı boyutu olduğunu söyleyebiliriz. Bunlardan birincisi, Püritenlikle doğan ve Yahudilerin Kitab-ı Mukaddes hükümlerine göre "seçilmiş halk" olduğunu kabul eden dini geleneğin bir sonucuydu. Yahudilere karşı olağanüstü bir hayranlık duyuluyordu. Bu hayranlık, Siyasi Siyonizm'in ortaya çıkmasıyla birlikte "Hıristiyan Siyonizmi" olarak adlandırılmıştır. Böylece Yahudi olmadıkları halde, Yahudilerin Filistin'de devlet kurma davasına büyük destek veren ve bilfiil hizmet eden Hıristiyanlar ortaya çıkmıştır. Bu anlayış günümüzde Amerika'nın fundamentalist Protestan cemaatlerinde hâlâ sürmektedir.⁽¹¹⁾

Yahudileşmenin bir diğer boyutu da Püriten geleneğinin etkisinde kalmış olan Amerikalıların, Eski Ahit'in Yahudilerle ilgili tasvirleri ile kendilerini özdeşleştirmeleri ile ortaya çıkmıştır. Böylece, Yahudi siyonizminde olduğu gibi kendilerini 'seçilmiş ırk' olarak tanımlayarak Kızılderilileri muharref Tevrat hükümlerine göre katleden Püritenler gibi, Amerikan toplum yapısında "yapay Yahudilik" geleneği baş göstermiştir. Bu yeni tür siyonist anlayış, Yahudi karakteri ve felsefesinin kopya edilmesi temeline dayanıyordu. Anglo-Sakson ırkçılarının kendilerini "Yahudi" saymaları, Yahudiler gibi kendilerinin de dünyayı yönetme hakkına sahip olduklarını iddia etmeleri de bu zorlama yorumun doğal sonucu

olarak ortaya çıkmıştır. Amerikan emperyalizmini rasyonelize etmeye çalışan Manifest Destiny teorisi çerçevesinde gelişen olaylar da bu sahte "Yahudileşme" sürecinin tipik bir örneğidir.

Yahudileşmenin oluşturduğu bu sosyolojik zemin, ABD'nin emperyalist bir güç olarak dünya sahnesine çıkması için gerekli "emperyalist kültür"ü oluşturmuştur.

-
- (1) Nathan C. Belth, A Promise to Keep: A Narrative of the American Encounter with Anti-Semitism, New York: Times Book, 1979, s. 3.
 - (2) Karen Armstrong, Holy War, s. 347
 - (3) Karen Armstrong, Holy War, s. 347
 - (4) Year 501: The Conquest Continues (Yıl 501: İşgal Hâlâ Sürüyor) adlı kitabında, Noam Chomsky
 - (5) Thomas F. Gossett, Race: The History of an Idea in America, s. 25.)
 - (6) Year 501: The Conquest Continues (Yıl 501: İşgal Hâlâ Sürüyor) adlı kitabında, Noam Chomsky
 - (7) Thomas F. Gossett, Race: The History of an Idea in America
 - (8) Noam Chomsky, Year 501, ss. 21-23.
 - (9) Eli Barnavi, A Historical Atlas of the Jewish People, s. 174
 - (10) <http://www.members.partisan.net/sds/sds02103.html>
 - (11) Bkz. Evanjelizm başlıklı bölüm

II. Bölüm

Hıristiyan Siyonist Örgütler

Kudüs Kutsal Tapınak Kurumu (Jerusalem Temple Foundation):

Kısa adı JTF olan Kudüs Kutsal Tapınak Kurumunun amacı, El-Aksa Camisi'ni ve Muallak Taşını yıkmak ve yerine 3. Yahudi Tapınağını inşa etmeleri için Yahudi müfrit gruplara yardım etmektir. Yeniden Doğuşçu Hıristiyan olan Terry Reisenhoover tarafından kurulmuştur. Reisenhoover hem İsrail hem de Amerikan vatandaşıdır. Kurumun uluslararası sözcüsü Stanley Goldfoot'tur. Goldfoot aynı zamanda eski bir "Stern Gang" üyesidir. (Stern Gang ilk Yahudi gerilla gruplarından biri olup Filistin'den İngilizleri çıkarmak ve İsrail devleti kurmak için terörist eylemler gerçekleştirmiştir. Stern Gang üyeleri; Arapları katledip, Kral Davut Otelini bombalayarak hedeflerine ulaşmışlardır.)

JTF'nin El-Aksa Camisi'ni ve Muallak taşını yıkmayı istemesinin nedeni; Reisenhoover'ın, bugün bunların bulunduğu Tapınak tepesinde eskiden 2. Yahudi Mabedi'nin bulunduğu dair Yahudi inancını desteklemesidir. Bazı aşırı uç Yahudi mezheplerinde, 3. Yahudi Mabedi'nin, Yahudi ırkını eski saflığına döndüreceğine inanılmaktadır. Yeniden Doğuşçu bir Hıristiyan olmasına rağmen Reisenhoover, Yahudi teröristlerin motive edici bu eylemlerini desteklemektedir. Aynı zamanda Reisenhoover, İslam 'lekesinin' Hıristiyanlığın da kutsal şehriden silinmesini istemektedir.

Stanley Goldfoot, her ne kadar ICEJ (Kudüs Uluslararası Hıristiyan Büyükelçiliği) bunu reddetse de, JTF'nin ICEJ'den finansal destek aldığını açıklamıştır. Goldfoot, Hıristiyanlardan para

toplamak için birçok kez ABD'ye seyahat etmiş, burada birçok Hristiyan radyo ve TV programlarına çıkmış ve kiliselerde konuşmalar yapmıştır. JTF'nin tapınağın yeniden inşası için topladığı para, yıllık 100 milyon dolar civarındadır. Goldfoot ve Reisenhoover'ın yanısıra, birçok Amerikalı evanjelik-muafiyetçi lider de JTF'ye destek vermektedir. Reisenhoover'ın kurduğu bir başka organizasyon da Yahudi-Hristiyan İttifakı Amerikan Forumu'dur (the American Forum for Jewish-Christian Cooperation). Bu organizasyonun amacı da İsrail'i desteklemek için para toplamak ve Reisenhoover'ın hedeflerine ulaşmaktır. JTF'nin parasal destek verdiği eylemlerden bazıları şunlardır:

JTF, El-Aksa Camisi'nin bulunduğu yerde yapılması planlanan 3. Tapınağın fizibilitesi için parasal kaynak sağlamaktadır.

1983 yılında, İsrail yandaşı köktenci 29 kişi, El-Aksa Camisi'ni kuşatma altına almış ve yaptıkları eylemin sonucunda tutuklanıp mahkemeye çıkarılmışlardır. Avukat paralarını JTF karşılamış ve özgürlüklerine kavuşmalarını sağlamıştır.

JTF, Ateret Cohanim Yeshiva gibi enstitülere para sağlamaktadır. Ateret Cohanim Yeshiva, inşa edilecek Tapınakta yapılacak olan hayvan kurban etme gibi eski, mistik dinsel törenlerin başarıyla yerine getirilebilmesi için Yahudi din adamları yetiştirmektedir...

Kudüs Uluslararası Hristiyan Büyükelçiliği (International Christian Embassy Jerusalem):

Kısa adı ICEJ. 1980 yılında, uluslararası kanunlara göre Filistin'e ait olan Doğu Kudüs'ü işgal eden İsrail'in tüm şehri başkenti yapma girişiminin uluslararası kamuoyu tarafından kabul edilmemesi üzerine kuruldu. Kudüs'ün tamamının İsrail toprağı olması ve şehrin İsrail'in başkenti sayılması fikrine Hristiyan desteğini ifade etmek için kuruldu. Bu da muafiyetçi-milenyalist bir organizasyondur. ICEJ, Hristiyan Siyonist Kongresi adını verdikleri bir toplantı organize etmektedir. Hatta I. Hristiyan Siyonist Kongresi, Basel'de Theodore Herzl'in ilk siyonist kongreyi tertiplediği salonda yapılmıştır. Bu toplantılarda hem İsraili hem de

Hristiyan siyonist delegeler konuşma yapmakta ve üyelerin oylamalarıyla organizasyonun hedefleri ve ideolojisini ortaya koyan kararlar alınmaktadır. ICEJ'in III. Uluslararası Hristiyan Siyonist Kongresi'nin bildirisinde ortaya konulan önemli maddelerden birisi de şuydu: ICEJ; Büyük İsrail toprakları içerisinde bir Filistin Devleti'nin kurulmasını kınamaktadır.

ICEJ çeşitli yayınlarında; Filistin Yönetimi hakkında Filistin Kurtuluş Örgütü diye bahsetmektedir ve FKÖ'nü bir devlet temsilcisi olmaktan ziyade illegal bir örgüt olarak tanımlamaktadır. İsrail'de yaşayan Yahudilerin bir kısmının gösterdiği ılımlı yaklaşıma rağmen ICEJ Siyonizm'e aşırı bir mana yüklemektedir. İsrail hükümeti zaman zaman kendisinden çok daha fazla radikal tavır sergilemesine rağmen ICEJ'e sürekli destek vermektedir. Her İsrail başbakanı ICEJ'in kuruluşundan bu yana ICEJ'in törenlerinde konuşma yapmıştır. ICEJ mensupları, Kitab-ı Mukaddes'teki kehanetlerin yerine getirilmesi için ilahi vazifeleri olduğuna ve vazifelerinin Yahudileri ve İsrail ulusunu desteklemekten çok daha fazla mana içerdiğine inanmaktadırlar. Alman Jan van der Hoeven, I. Hristiyan Siyonist Kongresi'nde muhtemel Filistin-İsrail barışını savunan Yahudileri hedef alarak şöyle söylemiştir: "İsraililerin ne istediği umurumuzda değil! Bizi Tanrının dediği ilgilendirir! Tanrı o toprakları Yahudilere verdi!" (Grace Halsell, *Prophecy and Politics*, s.133)

Siyonist amaçlarına hizmet amacıyla ICEJ, dünyanın dört bir yanından köktenci Hristiyanları İsrail turuna (Batı Şeria'nın bir bölümüne) çıkarmaktadır. İsrail hükümetiyle koordine bir şekilde çalışarak düzenlediği turlar vasıtasıyla mesajını uluslararası düzeyde duyuran ICEJ aynı zamanda Arap ve eski Sovyetler Birliği ülkelerinden İsrail'e Yahudi göçünü desteklemektedir. Bu göçmenlere tartışmalı İsrail yerleşim birimlerinin oluşturulması gibi çeşitli sosyal ve parasal yardımlar da sağlamaktadır. ICEJ'in; Avusturya, Yeni Zelanda, Almanya ve ABD'deki kiliselerden topladığı bağışlardan, El-Aksa Camisi gibi Müslümanlar açısından kutsal sayılan yerleri yıkmaya çalışan Yahudi terörist gruplara parasal destek verdiğine dair iddialar da bulunmaktadır.

İsrail hükümeti tarafından kendisine verilen açık onay, uzun

zamanda elde ettiği yüksek mevki ve merkezinin Kudüs'te bulunması sebebiyle ICEJ, Hristiyan Siyonist eylemlerin merkezidir. Diğer birçok Hristiyan Siyonist örgüt, onun politik tutumunu taklit etmekte ve Ortadoğu konularına ilişkin onun 'Hristiyan' yorumlarına güvenmektedir. ICEJ, Middle East Digest (Ortadoğu Raporu) adlı bir dergi çıkarmaktadır. Bu dergi, Ortadoğu'da yaşanan olayları İsrail yanlısı bir perspektifle yorumlamaktadır. Derginin yayın politikasını gösteren bazı konu başlıklarını örnek olarak verebiliriz: "Hitler'in Yahudileri yok etme görevini Arafat aldı" Haziran 1997, "Orta Doğu Masalı: Filistin sorunu Bölgesel barışın merkezi değil" Ocak 1997, "İsrail'e karşı savaş komplosu: İran, Irak, Suriye ve FKÖ ittifakı" Mart 1997. Middle East Digest dergisi, Filistin Yönetimi ile Hamas, el-Fetih gibi örgütler arasında bir fark olmadığını belirtmekte ve Filistin hükümetini terörist örgütlerle bir tutmaktadır. Bu uygulama bütün Hristiyan Siyonist edebiyatının ortak teması ve anti-Filistin eğilimini körükleyen argümandır.

İsrail Toplumunu Geliştirme Kurumunun Hristiyan Dostları (Christian Friends of The Israel Community Development Foundation):

İsrail Toplumunu Geliştirme Kurumu (ICDF) Yahudi yerleşimcileri destekleyen İsrail'in bir organizasyonudur. İsrail Toplumunu Geliştirme Kurumu-Hristiyan Dostları (CF/ICDF) ise, amacı Batı Şeria ve Gazze şeridindeki Yahudi yerleşimcileri, parasal yardım ve gönüllü projelerle desteklemek olan, Hristiyan-muafiyetçi bir Amerikan organizasyonudur. Motive edici programları "Bir Yerleşimci Edinme Programı"dır. Bu program, Amerika'daki kiliselerin, CF/ICDF aracılığıyla, belli bir Yahudi yerleşime gönüllü olarak sponsor olmalarını içermektedir. Kilise, CF'nin belirlediği bir yerleşimciye parasal kaynak sağlamakta ve yine CF'nin desteğiyle İsrail'e bu yerleşimciyi ziyaret gezileri düzenlemekte ve gönüllü projelere katılmaktadır. CF/ICDF, hangi kilisenin hangi yerleşimciyi edindiğini websitesinden duyurmaktadır. Ayrıca insanları Middle East Digest dergisi okumaya yönlendirerek Ortadoğu hakkında İsrail yanlısı bir bakış açısıyla 'bilgi sahibi' olma-

larını sağlamaktadır. Kendileri de küçük bir gazete yayınlamaktadır. Yayımladıkları bu gazete ile İsrail taraftarlığı yapmakta ve İsrailci bir bakış açısı sergilemektedirler. Mesela bu gazeteden bir haber küpürü şöyledir:

“Birçok asker toplayarak, konvensiyonel, biyolojik ve kimyevi silah yığınağı yaparak, sürekli savaş hazırlığı yapan düşmanlar İsrail’i kuşatmıştır. Daha güçlü silahlara sahip uluslar tarafından kuşatılmak, muhasara altına alınmış bir devlet için yeni bir şey değildir. ... FKÖ, Batı Şeria içerisinde, otomatik silahlı, eğitilmiş, gezici, 50.000’den fazla polise sahiptir.” CF/ICDF Gazetesi.

Bu tarz yorumlar ile Ortadoğu’daki duruma İsrailci bir bakış açısı ile yaklaşımlarının arkasındaki neden gerçeği yansıtmaktan ziyade Hristiyan destekçiler arasında İsrail’e bir sempati uyandırmak ihtiyacıdır. Oysa, her yıl aldığı 5-6 milyar dolar yardım için Amerika’ya müteşekkir olan İsrail, silahlanma konusunda komşularından daha güçlü durumdadır. Onların aksine İsrail nükleer silaha sahip ülkelerden biridir. Üstelik, burada bahsedilen polis güçleri, İsrail ile yapılan Oslo Antlaşması’na uymakta ve Filistin sivil güvenlik bölgesi olan Batı Şeria içerisinde bulunmaktadır. Hatta, bazı bölgelerde bulunan İsrail ve Filistin ortak devriye polislerinin bulunuyor olması da Kudüs’teki durumu anlatan bu alıntıların nasıl bile bile yanlış aktarıldığını göstermektedir. Hristiyan Siyonist grupların barış olanağına yavaş ve sinsice zarar vermek için yanlış haber yaymaları aktivitelerinden bir tanesidir. ICEJ ve CF/ICDF’in yanında, Ortadoğu hadiselerine yine aşırı açıdan yaklaşan yayınlarda bulunan, daha ılımlı Hristiyan Siyonist organizasyonlar da bulunmaktadır. Bunlar arasında; İsrail Milli Hristiyan Liderliği Konferansı, İsrail’in Hristiyan Dostları, Hristiyan Koalisyonu ve Ahlaklı Çoğunluk. Bu gruplar terörizmi veya Yahudi yerleşimlerini aktif olarak desteklememekteyse de, politik tutumları hiç ılımlı değildir ve Filistinliler tarafından da sevilmemektedirler. Bu organizasyonların hedefi, bölgesel barış şansının azaltılması ve İsrail politikalarına gerek Amerika’nın gerekse diğer ülkelerin destek vermesini sağlamaktır.